

Naukkarinen Hanna-Marie

VIIHTYISÄT JA MONIKÄYTTÖISET NUORISOTILAT

Suunnitelma Lielahden nuorisokeskukseen

Opinnäytetyö

Muotoilu

Huhtikuu 2015

Tekijä/Tekijät	Tutkinto	Aika
Hanna-Marie Naukkarinen	Muotoilija (AMK)	Huhtikuu 2015
Opinnäytetyön nimi		
VIIHTYISÄT JA MONIKÄYTTÖISET NUORISOTILAT Suunnitelma Lielahden nuorisokeskukseen		70 sivua 23 liitesivua
Toimeksiantaja		
Arkkitehtitoimisto Tilatakomo Oy, Pekka Koli, arkkitehti SAFA		
Ohjaaja		
Satu Hovitie, sisustusarkkitehti SIO		
Tiivistelmä		
<p>Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää nuorisotilojen tilasuunnitteluun vaikuttavia tekijöitä tilojen viihtyvyyden ja monikäyttöisyyden kannalta. Nuorisopalveluiden järjestämisen päävastuu on kunnilla ja nuorisotilat ovatkin vakiinnuttaneet asemansa suomalaisessa nuorisotyössä. Silti ohjeita tai suosituksia tilojen suunnitteluun ei ole. Työn ensisijaisena tavoitteena olikin tehdä nuorisotiloja suunnitteleville tahoille toimiva työkalu suunnittelun avuksi sisustusarkkitehtuurin näkökulmasta.</p>		
<p>Tutkimuksessa käytettiin laadullisia tutkimusmenetelmiä. Työn aikana havainnoitiin erilaisia nuorisotiloja, haastateltiin nuoria ja nuorisotyöntekijöitä useilla paikkakunnilla sekä analysoitiin teksti- ja kuvamateriaalia. Lisäksi työssä hyödynnettiin osallistavan suunnittelun metodeja nuorten toiveiden selvittämisessä.</p>		
<p>Opinnäytetyön lopputuloksena on konseptin omainen tilasuunnitelma Lielahden nuorisokeskukseen, joka pohjautuu tutkimuksessa saatuun tietoon. Tilasuunnitelma käsittelee aihetta toiminnallisena ja esteettisenä kokonaisuutena. Se tarjoaa ideoita ja näkökulmia nuorille suunnattujen tilojen viihtyisyyteen ja monikäyttöisyyteen. Ideoita ja elementtejä voidaan soveltaa myös muihin vastaavanlaisiin projekteihin tutkimustiedon lisäksi.</p>		
Asiasanat		
nuoret, nuorisotila, viihtyvyys, monikäyttö, yhteiskäyttö, kuvaamataito, opetustilat, tilasuunnittelu		

Author	Degree	Time
Hanna-Marie Naukkarinen	Batchelor of Culture and Arts	April 2015
Thesis Title		
The Comfortable and Multifunctional Youth Centre. Space design to Lielahiti Youth Centre		70 pages 23 pages of appendices
Commissioned by		
Arkkitehtitoimisto Tilatakomo Oy, Pekka Koli, Architect SAFA		
Supervisor		
Satu Hovitie, Interior architect SIO		
Abstract		
<p>The purpose of this study was to explore factors that affect on planning a comfortable and multipurpose space for young people. In Finland, municipalities are primarily responsible organizing youth services, and thus youth clubs have established themselves in Finnish youth work. Despite of this, there are no specific guidelines or recommendations on how the spaces should be designed. The main objective of this study was to create a practical tool for those that design and plan youth clubs from an interior designers' perspective.</p>		
<p>This study was conducted using a qualitative research method. For this thesis, several Finnish youth clubs were observed, interviews with youth and youth workers from several cities were conducted, and texts and artworks were analyzed. Also methods of inclusive planning were used, in order to find out the wishes of the youth.</p>		
<p>The result of this thesis is a space plan for Lielahiti Youth Centre, which is based on the results of the study. The plan approaches youth club spaces as a functional and aesthetic ensemble. The plan provides ideas and aspects for designing comfortable and multipurpose spaces for young people. Nonetheless, these ideas and elements can also be used for similar projects, in addition to the research data gathered in this study.</p>		
<p>Keywords</p>		
youth, Youth Centre, comfortable, multifunctional, joint use, art, education room, space design		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
1.1	Projektina Lielahden nuorisokeskus	6
1.2	Projektin tausta.....	7
1.3	Työn tilaaja ja yhteistyökumppanit.....	7
2	SUUNNITTELUKOHDE.....	8
2.1	Kohteen ympäristö.....	8
2.2	Suunniteltavat tilat	9
3	TYÖN TAVOITTEET JA TUTKIMUSMENETELMÄT	11
3.1	Aiemmat tutkimukset	11
3.2	Tutkimuskysymykset ja aiheen rajaus	11
3.3	Viitekehys ja tavoitteet	12
3.4	Tutkimusmenetelmät	12
3.4.1	Havainnointi	13
3.4.2	Haastattelut.....	14
4	NUORISOTILOJEN SUUNNITTELUPERIAATTEET	15
4.1	Nuorisotilojen historia, nykytila ja tulevaisuus Suomessa	15
4.2	Nuorisotilojen suunnittelun perusta.....	17
4.3	Suunnittelua ohjaavat säädökset ja ohjeet	18
4.3.1	Nuorisolaki ja käyttäjälähtöisyys	18
4.3.2	Liikunta- ja harrastustilat	19
4.3.3	Kuvaamataidon tilat ja paja.....	20
4.4	Havainnointikohteet	20
5	NUORET TILOJEN KÄYTTÄJINÄ.....	25
5.1	Näkökulmia tilojen viihtyvyyteen	26
5.1.1	Aktiviteetit ja tekeminen	28
5.1.2	Valo ja valaistus.....	29
5.1.3	Äänet	30
5.1.4	Visuaalisuus ja tunnelma	30

5.1.5	Ulkotilat	31
5.2	Monikäyttöisyys ja muunneltavuus nuorisotiloissa.....	31
6	SUUNNITTELUPROSESSI	32
6.1	Käyttäjätapahtuma.....	33
6.1.1	Nuorten ideoita ja suunnitelmia.....	35
6.1.2	Teema.....	38
6.2	Konsepti.....	39
6.3	Ideointi ja luonnostelu	40
6.3.1	Tilaohjelma	41
6.3.2	Visuaaliset elementit.....	46
7	SUUNNITELMA LIELAHDEN NUORISOKESKUKSEEN	49
7.1	Tilasuunnitelma.....	49
7.2	Kiinteät ratkaisut ja tilaelementit	54
7.3	Värit, materiaalit ja akustiikka	56
7.4	Valaistus	58
7.5	Kalusteet.....	60
8	YHTEENVETO JA POHDINTA.....	62
	LÄHTEET.....	64
	KUVALUETTELO	69
	LIITTEET	70

LIITTEET

Liite 1	Käsitekartta
Liite 2	Teemat
Liite 3	Tilaohjelman ongelmakohdat
Liite 4	Pohjapiirustus
Liite 5	Tilasuunnitelma eteinen
Liite 6	Tilasuunnitelma aula ja monitoimitila
Liite 7	Tilasuunnitelma keittiö
Liite 8	Tilasuunnitelma liikuntasali
Liite 9	Tilasuunnitelma parvi
Liite 10	Tilasuunnitelma kuvaamataito
Liite 11	Tilasuunnitelma muovailutila
Liite 12	Tilasuunnitelma WC-tilat
Liite 13	Leikkaus A – A
Liite 14	Pintamateriaalipohjapiirustus
Liite 15	Pintamateriaaliluettelo
Liite 16	Kalustepohjapiirustus
Liite 17	Kalusteluettelo
Liite 18	Valaistuspohjapiirustus
Liite 19	Valaisin luettelo

1 JOHDANTO

Nuorisopalveluita järjestävät Suomessa kunnat, nuorisoyhdistykset, seurakunnat ja muut nuorisotyötä tekevät järjestöt. Vastuu nuorisopalveluiden järjestämisestä on kunnilla ja palveluiden järjestämisestä on säädetty nuorisolaissa. Nuorisolain (2006) tavoitteena on tukea ja edistää alle 29-vuotiaiden nuorten kasvua ja itsenäistymistä sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. (Nuorisolaki 2006 1§.) Nuorisolle suunnattujen tilojen ylläpitäminen on perinteisesti kuulunut nuorisopalveluihin koko Suomessa ja vuonna 2015 nuorisotiloja oli kaikkiaan yli 1100 kappaletta. (Sjöholm 2015.)

1.1 Projektina Lielahden nuorisokeskus

Olin yhteydessä Tilatakomo Oy:n arkkitehti Pekka Koliin vuoden 2014 lopussa, jolloin Koli esitti aiheeksi tuoretta ja ajankohtaista projektia, Lielahden nuorisokeskusta. Projektin hankesuunnitelmat valmistuivat vuoden 2014 lopussa ja uuden nuorisokeskuksen on tarkoitus avata ovensa elokuussa 2017 Lentävänniemen nuorten toimintakeskuksen tilalle. Lentävänniemen nuorisotilojen käyttötarkoitus muuttuu, eikä keskus voi jatkaa toimintaansa vanhoissa tiloissaan. Tuleva nuorisokeskus on suunniteltu Lielahden yhtenäiskoulun laajennukseksi ja tilat on suunniteltu yhteiskäyttöön.

Nuorisotilojen suunnittelu on jatkuvasti ajankohtainen aihe. Niitä kunnostetaan ja nuorille rakennetaan uusia tiloja eri puolilla Suomea. Tulevia nuorisotilahankkeita on menossa tai suunnitteilla Tampereen Lielahden lisäksi Tesomalle, Lohjan Routionmäelle, Raisioon, Valkeakoskelle ja Helsingin Viikkiin. (Lohjan Kaupunki 2015; Tampereen kaupunki 2014; Mertanen 2015; Raision kaupunki 2014; Kurikka 2015; Helsingin kaupunki 2013.)

Mielenkiintoista kohteen tilasuunnittelusta tekee käyttäjäryhmän lisäksi yhteiskäyttö peruskoulun ja nuorisopalveluiden välillä sekä yhteiskäytön mukanaan tuomat haasteet. Käsitykseni nuorisotilasta visuaalisessa mielessä ei ole siisti, viihtyisä eikä kutsuva. Mielikuvani on, että nuorten tilat ovat siellä, missä kukaan muu ryhmä ei aikaansa suostu viettämään. Koin kiitollisuutta siitä, että pääsin tuomaan ammattitaitoni ja näkemykseni nuorten ja heidän tilojen hyväksi. Halusin olla mukana totuttamassa visuaalisesti onnistuneita ja rohkeita tiloja,

joissa nuoret kokevat viihtyvän. Näkökulmaksi tutkimukseen valikoituinkin viihtyvyys ja monikäyttöisyys – asiat, joita uusilta nuorisotiloilta eniten odotettiin.

1.2 Projektin tausta

Lielahden nuorisokeskus tulee olemaan yksi Tampereen 15:sta ja Länsi-Tampereen neljästä nuorisotilasta. Tilat sijoitetaan Lielahden yhtenäiskoulun erilliseen laajennukseen, nykyisen Lentävänniemen nuorisokeskuksen tilojen käyttötarkoituksen muuttuessa vuonna 2016. ”Lentsun klubilla” kävijämäärä oli vuonna 2013 6 972, joista nuorisopalveluiden ulkopuolisia käyttäjiä oli noin 800. Karkeasti laskien nuorisopalveluiden aukioloaikoina kävijöitä oli noin 33 päivässä. (Tampereen nuorisopalvelut 2015; Tampereen Kaupunki 2014.)

Lielahden nuorisotilojen suunnittelussa painotetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja yhteiskäyttöä. Koulun laajennukseen sijoitetaan nuorisotilojen lisäksi kuvaamataidon tilat, paja-tilat ja pieni liikuntasali, jotka ovat päivisin yhtenäiskoulun käytössä. Lisäksi tilat ovat vuokrattavissa myös nuorisopalveluiden ja yhtenäiskoulun ulkopuolisille käyttäjille. Laajennuksen ja nuorisotilojen osalta kustannuksiksi on arvioitu 1,8 miljoonaa euroa, josta sisäpuolisille pintarakenteille 101 000 €, kalusteille, varusteille ja laitteille 48 000 € sekä valaistukseen 26 000 €. Nuorisotoimen irtokalustebudjetti on 180 000 €. (Tampereen kaupunki 2014; Mer-
tanen Jorma 23.1.2015).

1.3 Työn tilaaja ja yhteistyökumppanit

Opinnäytetyön tilaajana toimii Tampereen nuorisopalveluiden puolesta Tampereen tilakeskus. Toimeksiantajana on Arkkitehtitoimisto Tilatakomo Oy:n arkkitehti Safa Pekka Koli. Tampereen nuorisopalveluiden yhteyshenkilönä projektissa toimii Länsi-Tampereen vastaava nuoriso-ohjaaja Katja Lehtinen.

Tilaajan ja toimeksiantajan ohella projektiin kuuluvat lisäksi suunniteltavien tilojen loppukäyttäjät. Lielahden nuorisokeskus suunnitellaan 60:lle aktiivisesti tiloja käyttävälle 9–17-vuotiaalle nuorelle ja neljälle nuoriso-ohjaajalle. Nuorisokeskuksen liikunta- sekä kuvaamataidon tilat ja paja ovat yhteiskäytössä Lielahden yhtenäiskoulun kanssa. Lisäksi tiloja on mahdollista vuokrata ulkopuolisille käyttäjille esimerkiksi lasten syntymäpäivien tai kokousten pitopaikaksi.

Näin ollen tilojen loppukäyttäjinä voidaan pitää myös alakoulun oppilaita vuosiluokilta 1–6 sekä ulkopuolisia tilavuokraajia.

2 SUUNNITTELUKOHDE

2.1 Kohteen ympäristö

Nuorisotilat on suunniteltu Lielahden yhtenäiskoulun yhteyteen Länsi-Tampereelle Lielahden kadulle, noin 6 kilometrin päähän kaupungin keskustasta (kuva 1). Nuorisotilat on suunniteltu rakennettavaksi laajennuksena Lielahden yhtenäiskoulun peruskorjauksen yhteydessä vanhan terveysaseman ja Lielahden kadun väliin. Koulun tiloissa toiminut terveysasema on siirtynyt vuonna 2014 valmistuneeseen Lielähtikeskukseen. Koulun peruskorjauksessa terveysaseman vanhat tilat muutetaan koulun käyttöön opetustiloiksi. (Tampereen Kaupunki 2014). Laajennus liitetään yhtenäiskoulun päärakennukseen yhdyskäytävällä vanhan terveysaseman kohdalta.

Kuva 1. Nuorisokeskuksen suunniteltu sijainti (Naukkariinen 2015)

Nuorisokeskuksen välittömässä läheisyydessä yhtenäiskoulun päärakennuksen lisäksi sijaitsevat vanhat koulurakennukset, jotka ovat alakoulun, eli vuosiluokkien 1–6, käytössä. Lisäksi koulun yhteydessä on urheilukenttä ja puistoalueita. Lielahden yhtenäiskoulu sekä nuorisokeskus sijaitsevat 1970-luvulla valmistuneen asuinalueen sekä kauppakeskittymän ja pienteollisuusalueen välissä. (Tampereen Kaupunki 2014.) Lielahden keskus sijaitsee noin 200 metrin päässä laajennuksesta. Kauppakeskuksessa sijaitsevat ostosmahdollisuuksien lisäksi kaupunginkirjasto, terveysasema, hammashoitola, neuvola, vanhusten päiväkeskus ja lääkäriasema sekä liikuntakeskus. (Lielahden keskus 2015).

2.2 Suunniteltavat tilat

Suunniteltavaan tilakokonaisuuteen kuuluu Lielahden koulun laajennusosan, nuorisokeskuksen, tilojen suunnittelu. Kokonaisuudessaan laajennuksen huoneistoala on 614 m². Opinnäytetyössä tilasuunnittelun painopiste on pääasiassa nuorten käytössä olevien tilojen suunnittelussa. Näitä tiloja ovat: eteinen, aulakahvio, harrastetila, ryhmätila, keittiö, paja, parvi sekä liikuntasalin välinevarasto ja dj-tila. Näiden tilojen osuus kokonaispinta-alasta on noin 175 m².

Suunniteltavat nuorisokeskuksen tilat (kaavio 1) ovat yhdessä kerroksessa lukuun ottamatta noin 30 m² kokoista parvea, joka sijaitsee pajatilan yhteydessä. Pääsiallinen kulku nuorisotiloihin on laajennuksen pohjoisen puoleisesta ovesta sekä päivisin yhtenäiskoulun tiloista. Yhteiskäytössä olevat tilat ovat eteisen ja WC-tilojen lisäksi kuvaamataidon tila, varasto (vain kuvaamataidon käytössä), pajatila ja parvi sekä monitoimi- ja liikuntasali. Näiden tilojen väliin jää suuri avoin yhtenäinen aulatila, joka on pääasiassa nuorisopalveluiden käytössä. Aulatilassa sijaitsevat keittiö, harrastetila ja aulakahvio tai ”olohuone”. Aulasta lähtevällä käytävällä ovat liikuntaesteisten WC, siivous- ja varastotilaa sekä nuorisohjaajien toimisto. Monitoimi- ja liikuntasalin yhteydessä sijaitsee dj-kopin sekä välinevaraston lisäksi ryhmätyötila, joka on avattavissa saliin päin siirtoseinällä ja aulaan päin liukuovella.

Lielahden nuorisotilat

Suunnittelukohteen tilaluettelo

tila / numero	pinta-ala	käyttö
TK	10,5 m ²	sisääntulo
ET	28,4 m ²	säilytys
WC	1,5 m ²	naiset
WC	1,5 m ²	naiset
WC	1,5 m ²	miehet
WC	1,5 m ²	miehet
AULAKAHVIO	33,5 m ²	oleskelu
HARRASTETILA	44,5 m ²	biljardi, ym. Harrastetila
KEITTIÖ	14,7 m ²	tilan sydän
KÄYTÄVÄ	41,0 m ²	käytävätila
RYHMÄTILA	40,0 m ²	momitoimitila
MONITOIMISALI	120,5 m ²	liikuntatilat / discot
DJ	3,5 m ²	äänentoistolaitteet
VÄLINEVARASTO	15,0 m ²	liikuntavälinesäilytys
KUVAAMATAITO	65 m ²	kuvaamataidon opiskele / askartelu
PAJATILA	39 m ²	saventyöstötilat
VARASTO	14,7 m ²	kuvaamatadon säilytys
SAVIUUNI / VARASTO	5 m ²	saviuunin sijoitus ja säilytys
INVA-WC	6,0 m ²	inva-wc / suihku
TOIMISTO	14,5 m ²	toimisto
VARASTO	4,0 m ²	lukittavat säilytystilat
PARVI	31,0 m ²	oleskelutila, hiljainen huone
SISÄPIHA	130 m ²	terassi toiminta ja pienviljely

Kaavio 1. Suunniteltavat tilat (Naukkarinen 2015)

Laajennus liitetään yhtenäiskoulun päärakennuksen toisen kerroksen vanhoihin terveysaseman tiloihin, jonne yhtenäiskoulun peruskorjauksen yhteydessä tehdään tiloja kouluterveydenhuollon tarpeisiin ja opetuskäyttöön. Näiden tilojen lisäksi päärakennuksen toisessa kerroksessa sijaitsevat liikuntasali pukuhuoneineen ja varastoineen, suurtalouskeittiö, ruokasalit, bänditila ja musiikki-luokka. Lisäksi kerroksessa ovat opettajien työ- ja toimistotilat, erikoisopetustilat sekä tavallisia opetustiloja. Päärakennuksen ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee opetustiloja sekä liikuntasali näyttämöineen ja pukutiloineen. Näiden lisäksi kerroksessa sijaitsee avoin aulatila, kotitalouden sekä tekstiili- ja puukäsityön opetustilat.

3 TYÖN TAVOITTEET JA TUTKIMUSMENETELMÄT

3.1 Aiemmat tutkimukset

Nuorisotiloja on tutkittu tilasuunnittelun näkökulmasta hyvin vähän, vaikka nämä tilat ovat nuorisotyön kannalta tärkeimpiä asioita. Nuorisotiloja käsittelevät tutkimukset lähestyvät tiloja pääasiassa tiloissa tapahtuvan toiminnan tai sosiaalisen kanssakäymisen näkökulmasta, ja tutkimukset ovat lähes poikkeuksetta humaniselta tai sosiaalipedagogiikan alalta. Usein tutkimuksissa esitetäänkin tilojen työntekijöille ohjeita tilojen tai pikemmin tiloissa tapahtuvien toimintojen suunnitteluun.

Ohjeita varsinaiseen tilasuunnitteluun ei ole ja aiheeseen liittyviä opinnäytetöitä konkreettisen tilasuunnittelun avuksi ja tasolla on vain kaksi: Emmi Pulkan 2012, Rento meininki, tekemistä ja yhdessäoloa: Joensuun keskusta-alueen nuorisotilan tarpeet nuorten näkökulmasta sekä Anni Mykkäsen 2014 Kaduilla kahvilaan. Nuorisokahvilakonsepti. Kumpikin opinnäytetyö käsittelee nuorisotilojen aihetta tutkimuksen osalta maantieteellisesti melko paikallisesti ja suppeasti.

3.2 Tutkimuskysymykset ja aiheen rajaus

Tässä tutkimuksessa tarkoituksena on perehtyä nuorille suunniteltavien tilojen monikäyttöisyyteen ja nuorien viihtyvyyteen nuorisotiloissa sisustusarkkitehtuurin ja tilasuunnittelun näkökulmasta. Tutkimuksen tuloksia hyödynnetään Lieksan nuorisokeskuksen suunnittelussa. Aihe rajautuu tutkimuskysymysten mukaan tilojen monikäyttöisyyteen ja viihtyvyyteen.

Pääkysymyksenä on: ”Miten suunnitellaan sisutukseltaan viihtyisät ja monikäyttöiset nuorisotilat sisustusarkkitehtuurin näkökulmasta?”. Pääkysymystä tarkentavat seuraavat alakysymykset: ”Miten tilasuunnittelulla ja kalustesuunnittelulla voidaan vaikuttaa tilojen monikäyttöisyyteen?”, ”Mitkä asiat lisäävät nuorien viihtyvyyttä nuorisotiloissa?” ja ”Mitä haasteita ja mahdollisuuksia nuorisopalvelun ja peruskoulun tilojen yhteiskäyttö asettaa tilasuunnittelulle?”

3.3 Viitekehys ja tavoitteet

Opinnäytetyön rajauksen mukaisesti on koottu käsitekartta (liite 1) ja sen perusteella on tehty viitekehys (kuva 2), jonka keskiössä on ”viihtyisät ja monikäyttöiset nuorisotilat”. Viihtyisien ja monikäyttöisien nuorisotilojen osatekijöitä viitekehyksessä ovat käyttäjien toiveet ja tarpeet, hankkeen mahdollisuudet ja rajoitteet sekä suunnittelijan ammattitaito. Näitä otsikoita edustavat asiat ovat vuorovaikutuksessa toistensa kanssa. Ne muodostavat kerrostumia kohti keskiötä alkaen käyttäjien toiveista ja tarpeista, siirtyen mahdollisuuksien ja rajoitteiden kautta suunnittelijan ammattitaitoon, siten kohti viihtyisiä ja monikäyttöisiä nuorisotiloja. Kerrostumia on kuvattu viitekehyksessä väreillä.

Kuva 2. Viitekehys (Naukkariinen 2015)

Tutkimuksen ensisijaisena tavoitteena on tehdä nuorisotiloja suunnitteleville tahoille toimiva työkalu tilojen suunnitteluun sisustusarkkitehtuurin näkökulmasta. Tutkimuksessa pyritään antamaan ideoita ja näkökulmia viihtyisyyteen ja monikäyttöisyyteen. Lisäksi tavoitteena on suunnitella käyttäjien toiveita ja tarpeita mahdollisimman hyvin vastaavat nuorisotilat. Parhaassa tapauksessa suunnitelma ylittäisi heidän odotuksensa hankkeen mahdollisuuksien ja rajoitteiden puitteissa.

3.4 Tutkimusmenetelmät

Opinnäytetyön tutkimus rakentuu erilaisten laadullisten eli kvalitatiivisten tutkimusmenetelmien ympärille. Tutkimuksessa on kerätty tietoa avoimien haastatteluiden ja erilaisten havainnointimenetelmien avulla. Lisäksi tutkimuksessa on

analysoitu teksti- ja kuvamateriaaleja. Tutkimuksen voidaan katsoa jakautuneen kahteen osioon, jotka ovat yhteydessä toisiinsa sekä varsinaiseen suunnitelmaan Lielahden nuorisokeskuksesta. Ensimmäisessä osassa tutkimuksessa selvitetään taustoja ja pohjatietoja viihtyisien ja monikäyttöisien nuorisotilojen suunnittelulle. Toisessa osassa kerätään tietoa loppukäyttäjiltä varsinaisen suunnittelun materiaaliksi.

Valitut laadulliset tutkimusmenetelmät palvelevat käyttäjälähtöistä suunnittelua paremmin kuin määrällisten eli kvantitatiivisten menetelmien käyttö. Tutkimuksen tarkoituksena oli saada mahdollisimman paljon tietoa suunnittelun pohjaksi. Kvalitatiivisten menetelmien valinnan etuna on suoran tiedon ja todellisten tarpeiden saaminen loppukäyttäjiltä. Käyttäjälähtöisyyden lisäksi myös osallistavan suunnittelun metodeja on hyödynnetty tutkimuksessa aktiivisen havainnoinnin avulla. Eli nuoret on otettu mukaan suunnitteluun. Metodien valinta oli selvä, sillä nuorille suunnattujen tilojen suunnittelussa ja nuoria koskevassa päätöksenteossa on nuorisolain (2006, 8§) mukaan järjestettävä nuorille osallistumisen mahdollisuus.

Tutkimuksessa havainnoitiin ja haastateltiin tamperelaisia Lentävänniemen nuorisokeskuksen eri-ikäisiä aktiivisia kävijöitä. Tampereella nuorisotilojen ikäraajat ovat 9–17-vuotta ja aukioloajat on jaettu nuorempiin ja vanhempiin nuoriin. Tässä tutkimuksessa nuorilla tarkoitetaan nimenomaan 9–17-vuotiaita nuorisotilaikäisiä nuoria.

3.4.1 Havainnointi

Observointi eli havainnointi toteutettiin strukturoimattomana eli tarkasti ennalta luokittelemattomien asioiden havainnointina. Tiedonkeruu oli pääasiassa passiivista observointia. Passiivisen tutkimuksen lisäksi aktiivista observointia toteutettiin osallistavan suunnittelun ohessa. Strukturoimaton havainnointi sopi referenssikohteiden tutkimiseen paremmin kuin strukturoitu havainnointi, sillä riittävää ennakkotietoa tutkittavista kohteesta ei ollut ja tietoa haluttiin mahdollisimman runsaasti. (Anttila, 2000: 218–220.)

Tutkimuksessa havainnoitiin pääasiassa referenssikohteiksi valittuja, eri kaupunkien ja kaupunginosien, nuorisotiloja. Havainnoinnilla oli tarkoitus saada

selville mahdollisimman paljon erilaista tietoa nuorisotiloista. Havainnointi pohjautui teorian tiedon perusteella tehtyyn havainnointirunkoon, jonka mukaan observointi tehtiin, kuitenkin runkoon juuttumatta. Havainnointikohteista kerättiin runsaasti kuvamateriaalia sekä kenttämuistiinpanot muistin tueksi. Suoran tilojen havainnoinnin lisäksi tehtiin observointia tiloissa olevien nuorten sekä nuorisohjaajien tavasta käyttäytyä ja toimia erilaisissa tiloissa pysymällä tiukasti havainnoijan roolissa. Mahdollisimman vapaan havainnoinnin varmistamiseksi tilojen tutkimus tapahtui kuitenkin usein aikana, jolloin nuoria oli nuorisotiloilla vähän.

Tutkimuksessa hyödynnettiin myös osallistuvaa havainnointia, jossa tutkija osallistuu aktiivisesti aiheeseen jota tutkitaan. Observoinnin aikana nuorille annettiin muutamia pieniä tilojen ideointi tehtäviä. Tehtävien tarkoituksena oli osallistaa nuoria suunnitteluun. Aktiivisen havainnoinnin ja tehtävien tarkoituksena oli hyödyntää nykyisin suosittua osallistavaa suunnittelua niin sanotun perinteisen käyttäjälähtöisen suunnittelun lisänä (Sanders, 2002: 1).

3.4.2 Haastattelut

Haastattelut toteutettiin pääasiassa avoimena haastatteluna, joka ei edellytä ennakkoon tehtyä suunnitelmaa. Haastattelut olivat keskustelunomaisia, mutta tutkija pitäytyi kuuntelijan roolissa ja tarkentaen keskustelun suuntaa tutkimuksen kannalta kiinnostaviin seikkoihin. Haastattelut toteutettiin pääasiassa nuorisotiloilla havainnoinnin yhteydessä tai sen jälkeen, jolloin haastateltavat pysyivät spontaanisti kertomaan tiloista esimerkkejä nähdessään. Tämä haastattelumuoto tuki erityisesti laajamittaista tiedonkeruuta. (Anttila 2000: 230–231.) Kaikki haastateltavat tunsivat tilat entuudestaan tai työskentelivät tiloissa. Yksi haastatteluista toteutettiin avoimen haastattelun ja ryhmähaastattelun välimuotona. Haastattelussa tarkoituksena oli selvittää Tampereen nuorisopalveluiden johtajiston näkökulmia Lielahden Nuorisokeskus-projektiin ja toteutettavaan tutkimukseen.

4 NUORISOTILOJEN SUUNNITTELUPERIAATTEET

Kuntien tarjoamat nuorisotilat ovat nuorille suunnattuja vapaa-ajanviettopaikoja. Tilat toimivat avoimien ovien periaatteella. Kaikki nuoret ovat tervetulleita nuorisokeskuksiin ja -taloihin niiden aukioloaikoina ilmaiseksi ilman minkäänlaisia vaatimuksia. (Kylmäkoski 2008: 394,223.) Kaikissa nuorisotiloissa on niiden aukioloaikana ohjaajia tai nuorisotyöntekijöitä, jotka järjestävät toimintaa ja tekemistä nuorille. Useissa kunnissa nuoria kävijöitä on porrastettu iän mukaan nuorempiin ja vanhempiin kävijöihin, esimerkiksi Tampereella 9–12- ja 13–17-vuotiaisiin (Tampereen nuorisopalvelut 2015).

Nuorisotilojen tavoitteena on tarjota nuorille turvallinen paikka vapaa-ajanviettoon. Samalla tilat toimivat kasvatuksellisenä ympäristönä koulun ja kodin välillä. Nuorilla on mahdollisuus keskustella päivittäisten asioiden lisäksi päihteistä, seksuaalisuudesta tai kaverisuhteista nuoriso-ohjaajien kanssa vapaa-muotoisemmin kuin kouluissa. (Kiilakoski 2011: 174.) Tarkoituksena on lisäksi ylläpitää ja järjestää nuorille matalan kynnyksen toimintaa, johon kaikilla on varaa ja jonne on helppo tulla (Kemppinen 1999: 41.)

4.1 Nuorisotilojen historia, nykytila ja tulevaisuus Suomessa

Nuorisotilojen kehittymisen taustalla on pidetty uskonnollisten nuorisoliikkeiden syntyä 1800-luvulla. Jo sitä ennen nuoret kokoontuivat rippikouluihin 1730-luvulla ja noin sata vuotta myöhemmin pyhäkouluihin. Kansainvälinen nuorisoliike NMKY – Nuorten miesten kristillinen yhdistys sai alkunsa Lontoossa 1800-luvulla ja tuli myös Suomeen saman vuosisadan puolivälissä. Suomessa NMKY vuokrasi ensimmäiset tilansa Helsingistä vuonna 1884. (Nieminen, 1995: 21–29.) Vuosisatojen vaihteessa nuorisoliikkeiden lisäksi oman aikansa nuorisotiloja oli Suomessa runsaasti eri yhdistysten seurantaloina. Ensimmäinen seurantalo, raittiustalo Valo, avattiin vuonna 1886 Laitilaan. Vuonna 1939 Nuoriso-seurantaloja oli jo 861 kappaletta. (Lehtonen 2013: 12.)

Vuonna 1943 eduskunta lähetti hallitukselle aloitteen, jossa valtion varoja kohdennettaisiin nuorisolle tarvittavien tilojen saamiseksi. Kuitenkin vasta 1949 oli mahdollista hakea varoja kunnalliseen nuorisotyöhön. (Nieminen 1995: 209.) Vuonna 1947 järjestettiin arkkitehtikilpailu nuorisotalojen tyyppiirustuksista.

Kilpailussa tarkoituksena oli tehdä kahden tasoisia piirustuksia ensisijaisesti vain nuorten käyttöön. A-tyyppin rakennuksessa tuli olla juhlasali, saunatilat, kerhohuoneita, kahvila, seurustelutiloja, kirjastohuone, arkistotila, toimisto sekä askarteluhuone. B-tyyppin vaatimattomammassa rakennuksessa ei tarvinnut suunnitella viemäri- ja vesijohtoja ja sen lämmitys hoidettaisiin kakluuneilla. (Niemi, 1995: 223–224.)

Suomen ensimmäinen nuorisokahvila Haka-kerho avattiin Helsinkiin 1957. Muita mainittavia nuorisotiloja avattiin Turkuun kaupungin ensimmäisenä nuorisotalona 1966 ja Kuusankoskelle 1961. 1970-luvulla valmistui ensimmäinen laki kuntien nuorisolautakunnasta. Kuntien oli laadittava nuorisotilas suunnitelma. Opetusministeriö linjasi, että tilojen tulisi vastata 0,5 m² jokaista kunnan 7–24 vuotiasta asukasta kohden. WC-tiloja tuli olla yksi 15–25 henkilöä ja naulakko-tilaa metrin 15 henkilöä kohden. (Lehtonen, 2013: 78, 85, 137, 150.)

Keravan nuorisokeskus Häkki valmistui 1988. Paikalliset nuoret osallistuivat Häkin ideointiin ja suunnitteluun. Nuorten ideoiden pohjalta arkkitehti Risto Kotila piirsi suunnitelmat nuorisokeskuksesta. Nuorisokeskuksessa oli sali, disko, kahvio ja kioski, takka, lukuhuone, yhdistyksen tilat, bänditila, parvi ja askartelutila sekä toimisto. Häkin koko oli 410 m². (Lehtonen, 2013: 239–240.) Häkki suljettiin väliaikaisesti resurssipulan vuoksi syksyllä 2013 (Keravan nuorisopalvelut 2013).

Vuonna 2015 kunnallisia nuorisotiloja oli Suomessa kaikkiaan yli 1100 kappaletta (Sjöholm, 2015). Määrä on noussut, sillä vuonna 2011 tiloja oli 950 kappaletta (Lehtonen 2013: 359). Nuorisotilatoiminnasta onkin muodostunut nuorisotyön keskeisin menetelmä. (Kylmäkoski. 2006: 8). Nuorisotilojen alkuaikoina ne olivat yhteydessä muihin kunnan tai seurakunnan tiloihin. Tästä tyylistä on siirrytty omiin erillisiin nuorisotiloihin, mutta yhteiskäyttöön ollaan kuitenkin palaamassa (Kylmäkoski 2006: 19). Fyysisten tilojen lisäksi nuorille tarjotaan tulevaisuudessa yhä enemmän myös aukioloajoista riippumattomia virtuaalisia nuorisotiloja.

4.2 Nuorisotilojen suunnittelun perusta

Nuorisotilojen peruselementit voidaan karkeasti jakaa kahteen tilatyypin: olemisen ja tekemisen tiloihin. Olemisen tiloissa tilan toimivuus ja käyttö eivät vaadi käyttäjältä mitään, kun taas tekemisen tilat ja harrastustilat edellyttävät jotakin toimintaa, kuten biljardin pelaamista. Hyvin suunnitelluissa nuorisotiloissa suhde näiden kahden tilatyypin välillä tulisi olla oikea. Tilallisten elementtien lisäksi nuorisotutkija Tomi Kiilakosken (2015) mukaan myös seuraavien kahden peruselementin tulee täyttyä: tilan tulee houkutella nuoria ja vastata heidän tarpeisiinsa ja samaan aikaan tilan tulee olla sellainen, että siellä myös työntekijä pystyy toteuttamaan työtään. Nuorisotyöntekijän tulee pystyä ottamaan kontakteja nuoriin ja käynnistämään toimintoja ja keskusteluja, jotka tukevat nuoria. (Kiilakoski 2015; Lehtinen 2015.)

Monikäyttöisyys ja muunneltavuus ovat tärkeitä asioita nuorten viihtyvyydessä. Jos tila on suunniteltu vain yhteen käyttöön, sen muuttaminen on haasteellista. Esimerkiksi Lentävänniemessä yksi huoneista toimii elokuvateatterina valkokankaineen ja korotettuine istuinriveineen. Kun nuoret eivät halua istua suorassa omilla istuimillaan ja katsoa elokuvia, jää tila lähes täysin käyttämättä.

Tilojen suunnittelussa tulisi ottaa huomioon, että nuoria kuunnellaan ja tilojen tulisi olla heidän itsensä näköiset. Nuorten itseilmaisun tarve häviää, kun luodaan turvallisia tiloja kuin pikkulapsille (Kiilakoski 2015; Lehtinen 2015c). Kun nuorten omia toiveita heidän tiloistaan kuullaan, olisi tärkeä muistaa myös etsivän nuorisotyön periaate. Etsivässä nuorisotyössä pyritään saamaan apua tarvitsevat nuoret avun piiriin (Nuorisolaki 2006, 7b §). Siksi olisi tärkeää kuunnella myös sellaisia nuoria, jotka eivät ole olleet nuorisopalveluiden piirissä.

Nuorisotilojen tulisi olla houkuttelevia myös ulkoa. Ulkotilojen suunnittelussa tulisi ottaa huomioon viihtyisyys ja monikäyttöisyys. Esimerkiksi rullalautailuramppi, siirreltävä spray-maalauseinäke tai mikä tahansa muu nuorisokulttuuria tukeva elementti ulkotiloissa tekee tilat houkutteleviksi myös nuorten näkökulmasta.

Avoimessa keskustelussa Tampereen nuorisotoimenjohtajan, vastaavan koordinaattorin ja vastaavan nuoriso-ohjaajan kanssa nousi esiin ajatus kunnan

nuorisotilojen visuaalisesta tuotteistamisesta eli visuaalisesti yhtenevästä ilmeestä. Vastaavan nuoriso-ohjaaja Lehtisen mukaan nuoret ja nuorisotalot haluavat erottua toisistaan. Nuorisotalojen välillä on jopa huomattavissa kisailua ja vastakkainasettelua (Lehtinen 2015a). Lisäksi useissa lähteissä viitataan siihen, että nuorisokeskuksissa käyvät nuoret muodostavat tilan, jolloin niiden visuaalinen ja sosiaalinen ilmapiiri muovautuu siellä käyvien nuorten mukaan. Useissa kunnissa myös teemoitetaan nuorisotiloja. Esimerkiksi Helsingin havainnointikohteessa, Pasilan nuorisokeskuksessa, on varattu tiloja pääasiassa tanssiin ja tietokonepeleihin (Helsingin nuorisoasiankeskus 2015).

4.3 Suunnittelua ohjaavat säädökset ja ohjeet

Nuorisotilojen suunnittelua koskevat yleiset julkisten tilojen suunnittelua koskevat säädökset ja ohjeet esteettömyydestä, terveellisyydestä ja paloturvallisuudesta. Lisäksi Opetusministeriössä on laadittu tarkkoja ohjeita koulun kanssa yhteiskäytössä olevien tilojen suunnittelusta. Ohjeet koskevat koulun oppimisympäristöjä ja liikuntatiloja. Varsinaisia nuorisotilojen suunnittelua koskevia ohjeita ei yleisten julkistientilojen suunnitteluohjeiden lisäksi ole. Nuorisotyön perustana on kuitenkin nuorisolaki, joka vaikuttaa suunnittelun lähtökohtiin.

4.3.1 Nuorisolaki ja käyttäjälähtöisyys

Nuorille tulee järjestää mahdollisuus osallistua paikallista ja alueellista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa. (Nuorisolaki 2006 8§.)

Voimassa oleva nuorisolaki on säädetty vuonna 2006 ja siihen on tehty tarkennuksia vuosina 2009–2011. Nuorisolaki velvoittaa kunnat järjestämään nuorille mahdollisuuden osallistua heitä koskevaan suunnitteluun ja kuulemaan heidän mielipiteensä. Useista eri lähteistä käy ilmi, että nuorien olisi syytä olla mahdollisimman paljon mukana juuri heille suunniteltavien tilojen suunnittelussa. Nuorisotutkimusverkoston tutkija Sami Myllyniemi (2009) kirjoittaakin osuvasti humoristisessa Nuorten tilojen ulottuvuuksia -artikkelissaan, että nuoren tilakäsitä ymmärtävä henkilö ei tiedä mistä puhuu, tai on itse nuori.

Suunnittelijoiden, nuoriso-ohjaajien tai rahoittajien on mahdotonta tietää mitä nuoret uusilta tiloilta odottavat tai mitä he haluavat. Nuoria on siis kuultava ja heille on järjestettävä mahdollisuus heille tarkoitettujen tilojen suunnitteluun.

Käyttäjälähtöinen ja osallistava suunnittelu on erinomainen lähtökohta nuorille suunnattujen tilojen suunnittelussa, sillä tutkimusten (Kiilakoski & al. 2011: 60; Kylmäkoski 2006: 17) mukaan nuorisotilat kehittyvät viihtyisiksi ja nuorille tärkeiksi sen mukaan, ketkä tilaa käyttävät ja ketkä tekevät sen omakseen. Nuorten olisi hyvä olla mukana koko suunnitteluprosessin ajan aina tilaohjelman suunnittelusta sisustukseen, kuten Keravan nuorisokeskus Häkin suunnittelussa 80-luvulla. (Lehtonen 2013: 239–244).

Tutkimuksen aikana havaitsin, että nuoret tyytyvät siihen mitä heillä on. Nuoret eivät kritisoineet olemassa olevia tiloja ja heillä oli vaikeuksia ideoida uusia tai erilaisia vaihtoehtoja nykyisten tilalle. Useat nuoret suunnittelivat vain muunnellun version nykyisistä tiloistaan. Harvalta nuorelta itsestään tuli odotettuja viljejä ideoita. Heitä piti kannustaa ideointiin ja antaa runsaasti vihjeitä erilaisista mahdollisuuksista. Parhaaseen lopputulokseen osallistavassa nuorisotilas suunnittelussa pääsee, kun suunnittelijoiden ammattitaito, nuoriso-ohjaajien kokemus sekä nuorten mielipiteet kohtaavat yhteisissä suunnittelutilaisuuksissa.

4.3.2 Liikunta- ja harrastustilat

Nuorisotilojen yhtenä tarkoituksena on mahdollistaa nuorille erilaisia harrastusmahdollisuuksia ja ne on otettava huomioon jo tilojen suunnitteluvaiheessa. Nuorten toiveiden perusteella nuorisotilassa harrastetaan sisäliikuntaa, kuten koripalloa, jalkapalloa, sulkapalloa, salibandyä, tanssia sekä pöytätennistä, biljardia, jättitrampoliinihyppelyä, kiipeilyä ja tankotanssia. Esimerkiksi biljardin ja pöytätenniksen pelaamisen mahdollisuudet olisi huomioitava useassa eri paikassa pöytien liikuteltavuuden ja monikäyttöisyyden näkökulmasta.

Erilaiset urheilulajit on huomioitava tilojen rakenteiden ja tilavarausten sekä pintamateriaalien suunnittelussa. Lattiapinnoilta vaaditaan joustavuutta, kitkaa, iskunvaimennuskykyä ja ääneneristävyyttä. Lattian pintamateriaalin tulisi sopia käytettäväksi erilaisilla sisäpelikengillä ja paljain jaloin. Seinäpinnoilta vaaditaan

absorboivien ominaisuuksien ja välineiden kiinnitysmahdollisuuksien lisäksi taksaisuutta, eikä seinissä saa olla ulkonemia, joihin tilassa liikkuja voi törmätä. Myös kattorakenteen tulisi olla ääntä absorboiva. Katon suunnittelussa tulee huomioida valaistus sekä erilaiset ripustusmahdollisuudet. (RT 84–10958; RT 97–10091.) Telineiden ja ripustimien suunnittelussa tulee huomioida erilaisten pallojen ja välineiden tarttuminen katon rajaan. Lisäksi liikuntavälineiden varastointiin on kiinnitettävä erityistä huomiota ja suunniteltava varastotilat siellä säilytettävien välineiden ehdoilla. Liikunnallisten aktiviteettien lisäksi erilaiset yleisötapahtumat, kuten diskot ja vierailevien artistien konsertit tulee huomioida monitoimialin ja sen ympäristön suunnittelussa.

4.3.3 Kuvaamataidon tilat ja paja

Kuvaamataidon opetus vaatii tiloilta erityisominaisuuksia ja monipuolisuutta. Kuvaamataidon opetuksen lisäksi yhteiskäyttö nuorisotoimen ja yhtenäiskoulun kesken vaatii erityistä muunneltavuutta. Nuorisotoimen tarpeisiin on huomioitava myös käsityöhön liittyviä ominaisuuksia. Hyvien tilojen toteuttamisessa yhteistyö opettajien, ohjaajien ja eri suunnittelijoiden kanssa on välttämätöntä. (Opetushallitus 2007: 6.)

Kuvaamataidon tilojen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota moneen asiaan: pintojen ja kalusteiden materiaalien kestävyYTEEN ja väritykseen, itsenäiseen työskentelyyn ja ryhmätyöskentelyyn, tarvikkeiden ja materiaalien sekä keskeneräisten ja valmiiden töiden säilytykseen ja varastointiin sekä lisäksi turvallisuuteen ja ergonomiaan. (Opetushallitus 2007: 10–13.)

4.4 Havainnointikohteet

Tutkimuksessa havainnoitiin kahdeksaa eri nuorisotilaa useissa kaupungeissa. Tutkimuksen aikana referenssikohteiden havainnoinnin tarkoituksena oli saada mahdollisimman paljon tietoa nuorten tiloista sekä tutustua eri tavoin toteutettuihin tilaratkaisuihin. Joidenkin havainnointikäyntien yhteydessä haastateltiin nuorisotilojen ohjaajia tilojen käytön ja nuorten viihtyvyyden näkökulmasta.

Havainnoidut nuorisotalot sijaitsivat Tampereella, Vantaalla, Helsingissä sekä Kirkkonummella ja tutkimusta tehtiin yhteensä kahdeksassa eri nuorisokeskuksessa. Muutamissa kohteissa havainnointia tehtiin useasti, kuten esimerkiksi Tampereen Lentäväniemessä, jossa järjestettiin havainnoinnin ohella myös käyttäjätapahtumat. Havainnoitavista kohteista kolme osoittautui tutkimuksen ja Lielahden nuorisokeskuksen suunnittelun kannalta oleellisiksi referenssikohteeksi. Nämä kohteet olivat Vantaan Kanniston nuoriso- ja asukastila ”KanNu”, Tampereen Linnainmaan nuorisokeskus ”Nuokku” sekä Kirkkonummen Veikkolan nuorisotila.

Vantaa, Kanniston nuoriso- ja asukastila KanNu

Vantaan nuoriso- ja asukastila sijaitsee Kanniston koulun toisessa kerroksessa reilun kymmenen kilometrin päässä kaupungin keskustasta rauhallisella ja kasvavalla pientaloalueella. Koulun ja nuorisotilan lisäksi rakennuksessa sijaitsevat päivähoito, esikoulu ja hammashoitola. Rakennus valmistui vuonna 2011. KanNun pinta-ala on 700 m². Yhteisen aulatilaa lisäksi KanNussa on keittiö, kerhotoila, 160 m² kokoinen akustoitunut monitoimisali, kolme bänditilaa, kuntosali, mediatala, toimisto sekä varastointi- ja sosiaalitilat. (Vantaan kaupunki 2015.) Vantaalla KanNun lisäksi havainnoitiin Martinlaakson nuoriso- ja asukastiloja.

Kuva 3. Kanniston nuoriso- ja asukastila KanNu (Naukkariinen 2015)

Kanniston nuoriso- ja asukastila KanNun aulatiloissa sijaitsee biljardipöytä sekä sohvia ja säkkituoleja television katselua ja konsolipelejä varten. Aulatilán yhteydessä sijaitsee lisäksi suuri kerhuhuone, kulku keittiöön ja mediatilaan sekä säilytyslokerot ja naulakot. Keittiössä muunneltavuutta on lisätty liikuteltavilla taso- ja säilytyskalusteilla. Keittiön keskellä on saareke, jossa nuoret ja nuorisohjaajat kokoontuvat ja jakavat kuulumisia. (Rautio; Pehrsson 2015.)

Keittiön lisäksi aikaa vietetään paljon myös kuntosalilla, joka onkin KanNun suosituin huone. Kuntosalilla käyvät niin tytöt kuin pojatkin, ja moni nuori on päässyt aloittamaan kuntosaliharjoittelun tutussa ympäristössä työntekijöiden ohjauksessa. Kuntosalia käyttävät myös Kanniston asukkaat. Myös monitoimisali on yhteiskäytössä koulun, urheiluseurojen ja seurakuntien kanssa. Monitoimisali on akustoituu ja siellä järjestetään konsertteja ja teatteriesityksiä liikuntaharrastusten lisäksi. Akustiikka on muunneltavissa, jolloin sitä voidaan muuttaa eri tapahtumia varten. Myös KanNun kolme bänditilaa ovat vuokrattavissa ulkopuolisille bändeille ja artisteille. (Rautio; Pehrsson 2015.)

Nuorisotyöntekijät olivat mukana tilojen suunnitteluvaiheessa. Pintamateriaaleihin tai ulkonäköön he eivät voineet vaikuttaa. Myös seinien maalaaminen jälkikäteen on kiellettyä. Nuoret pääsivät osallistumaan tilojen suunnitteluun irtokalustevaiheessa ja nuoret saivat päättää kalusteista sekä niiden väreistä. (Rautio; Pehrsson 2015.)

Tampere, Linnainmaan nuorisokeskus Nuokku

Tampereen Linnainmaan nuorisokeskus sijaitsee Linnainmaan päiväkodin yhteydessä noin seitsemän kilometrin päässä kaupungin keskustasta. Rakennus on valmistunut vuonna 1982. (Tampereen Kaupunki 2010). Linnainmaan nuorisokeskuksen pinta-ala on noin 420 m². Nuorisokeskuksen tiloihin kuuluvat aulatilán ja olohuoneen lisäksi keittiö ja kahvio, monitoimisali, harrastuhuone, TV-huone, toimisto ja bänditila. Lisäksi tiloihin kuuluu vuonna 2013 remontoitu askartelutila, joka on päiväaikaan päivähoidon käytössä. (Tokee 2015.) Linnainmaan, Leinolan, Lentävänniemen ja Hervannan kupolin nuorisokeskusten lisäksi tutkimuksessa tutustuttiin keskustassa sijaitsevaan Monitoimitalo 13:een.

Kuva 4. Tampere Linnainmaan nuorisokeskus Nuokku (Naukkarinen 2015)

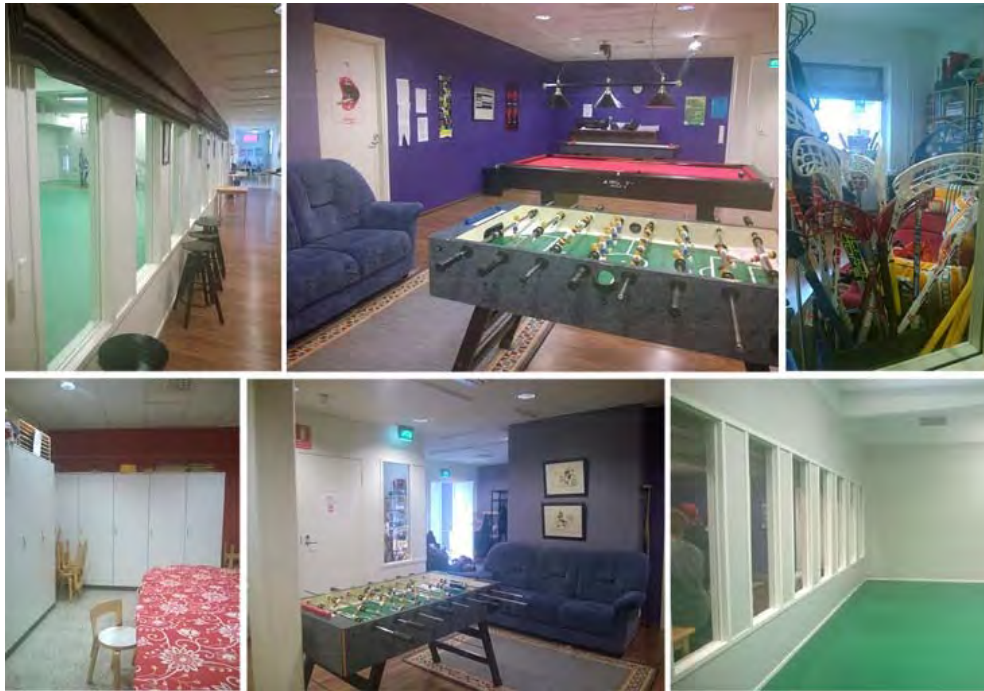
Tampereen Linnainmaan Nuokun aulatila on sisustettu olohuoneeksi, joka on nuorisokeskuksen ydin ja nuorten kohtaamispaikka. Tilassa on sohvia sekä pöytiä lautapeliä varten. Aulasta on käynti keittiöön ja kahvioon. Keittiö avautuu kahvion puolelle tarjoiluaukosta. Kahvio on sisustettu kodikkaaksi irtovalaisimilla ja somisteilla. Näiden elementtien takia Nuokku erottautui muista havainnoiduista nuorisotiloista huomattavasti helpommin lähestyttävänä, viihtyisenä ja kodinomaisena tilana.

Aulatilasta on kulku myös monitoimisaliin, toimistoon sekä TV-huoneeseen, jossa nuoret pelaavat konsolipelejä sekä katsovat televisiota. Harrastetila sijaitsee väestösuojassa. Sinne on sijoitettu tikkataulu sekä biljardi. Bändihuone ja askartelutila on remontoitu vuoden 2013 aikana. Askartelutilassa on runsaasti säilytystilaa ja se on suunniteltu kuvaamataidon opetustilaksi.

Nuorisokeskuksen tiloissa näkyy selvästi nuorisohjaajien panostus tilojen viihtyvyyteen. Suurin osa irtokalusteista ja somisteista on hankittu itse esimerkiksi Ikeasta. Nuorten mielipiteitä on kuunneltu ja tiloista on muodostunut hyvin omannäköiset ja erilaiset verrattuna muihin havainnoituihin nuorisotiloihin.

Kirkkonummi, Veikkolan nuorisotila

Veikkolan nuorisotila sijaitsee noin kahdenkymmenen kilometrin päässä Kirkkonummen keskustasta Veikkolan terveysaseman yhteydessä. Nuorisokeskus on remontoitu vuonna 2011 vanhan K-Marketin tiloihin Veikkolan keskustaan. Nuoret olivat mukana tilojen suunnittelussa vain värien valinnassa. Nuorten toivomilla väreillä on maalattu seinäpintoja. Nuorisotilan pinta-ala on noin 320 m². Nuorisotilassa on harrastetila, liikuntasali, olohuone, pelihuone, kokoustila, keittiö, saviuunin huone, varastot, wc- ja suihkutilat sekä toimisto. Kävijöitä Veikkolan nuorisotilassa on päivittäin noin 50–70 ja nuoret on jaettu kahteen ryhmään iän perusteella. Nuorten suosimat tilat ovat harrastetila, jossa ovat pelipöydät kuten biljardi, sekä olohuone ja keittiö. (Sunnaborg-Viljanen 26.3.2015.)

Kuva 5. Kirkkonummi, Veikkolan nuorisotila (Naukkarinen 2015)

Sisääntulon yhteydessä sijaitsee nuorisotyöntekijöiden toimisto ja sen vieressä avoin harrastetila, jonka seinät on maalattu kahdella eri violetin sävyllä. Tilaa on sisustettu kodikkaaksi verhoilla sekä matoilla, jotka on hankittu tilaan pehmentämään akustiikkaa. Remontin yhteydessä kattopintoja ei akustoitettu ja tilaan asennettiin pinnoitetut mineraalivillalevyt vasta remontin jälkeen. Matalassa tilassa villalevyihin on tehty reikiä biljardikepillä sekä kirjoiteltu. Myös useissa muissa havainnointikohteissa matalien tilojen akustoivat villalevyt ovat olleet

huonossa kunnossa. Harrastetilan vieressä sijaitsee liikuntasali, joka on päivisin käytössä erilaisille ryhmille. (Sunnaborg-Viljanen 26.3.2015.)

Remontin yhteydessä joihinkin tiloihin on asennettu alkuperäisen mosaiikkibetonilattian päälle tummaa puuta imitoiva laminaatti, joka tekee tiloista kodikkaat sekä miellyttävät jalalle. Olohuoneessa, keittiössä, sekä kokoustilassa ja pelihuoneessa lattiamateriaalina on kuitenkin vanha mosaiikkibetonilaatta, joka tuntuu jalkaan kylmältä. Olohuone on sisustettu erilaisilla sohvilla ja nojatuolilla, mutta kokonaisuus ei ole viihtyisä. Olohuoneen vieressä sijaitsevat keittiö ja kokoustila ovat avattavissa yhdeksi tilaksi haitariovella. Kokoustila on suunniteltu nuorisotilan ulkopuolisille käyttäjille ja nuorten käytössä askartelutilana, mutta vesipisteet puuttuvat. Tilan yhteydessä on lisäksi huone, jonne on sijoitettu saaviuuni ja hyllyjä töiden säilytystä varten. (Sunnaborg-Viljanen 26.3.2015.)

5 NUORET TILOJEN KÄYTTÄJINÄ

Nuorisotilojen käyttäjäryhmä on usein rajattu ikärajoilla ja tässä tutkimuksessa nuorilla tarkoitetaan 9–17-vuotiaita nuoria. Tässä iässä ihmisen kehittyminen on nopeinta ja kehitystä tapahtuu fyysisesti, henkisesti ja sosiaalisesti. Nopein kehitysvaihe on murrosikä, joka ajoittuu yksilöllisesti, noin 9–17 ikävuoteen, ja kestää muutaman vuoden. Joillain nuorilla murrosikä ei ole alkanut ennen kuin nuorisotiloilla aletaan viettämään aikaa, toisilla vaihe on parhaillaan menossa tai murrosikä on jo ohitettu.

Murrosiässä nuori on aikuisuuden kynnyksellä. Ihminen kehittyy murrosiän aikana fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti. Fyysisen kehittymisen aikana nuori kasvaa pituutta, saa voimaa sekä saavuttaa sukukypsyyden. Oma keho ei ole vielä täysin hallinnassa, vaan motoriikka kehittyy vähitellen. Voiman käyttöä tai pitkiä raajoja ei vielä hallita täysin ja tämä johtaa usein ylilyönteihin ja vahinkoihin kuten tavaroiden rikkoutumisiin. (Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2015.)

Psyykinen ja sosiaalinen kehittyminen tapahtuu samaan aikaan fyysisten ominaisuuksien kehittymisen kanssa. Oman kehon muuttuminen aiheuttaa usein hämmennystä, kiihtymystä ja levottomuutta. Ristiriitoja syntyy vanhempien

kanssa, kun nuori haluaa irtautua vanhemmistaan ja itsenäistyä. Samaan aikaan kavereiden merkitys kasvaa ja uudenaikaisissa sosiaalisissa tilanteissa tulee selviytyä ilman vanhempia. Silloin tunteiden ailahtelut ja keskustelut aikuisen kanssa auttavat. Itsenäistymisen vaiheessa nuoret eivät mielellään käänny vanhempiensa puoleen vaan keskustelevat mieluummin vapaammassa ympäristössä esimerkiksi nuoriso-ohjaajien kanssa.

5.1 Näkökulmia tilojen viihtyvyyteen

Nyky-suomen sanakirjan mukaan viihtyvyydellä tarkoitetaan ympäristöä, joka on miellyttävä, kodikas, rattoisa ja viihdyttävä. (Kotimaisten kielten keskus 2014). Ympäristöllä tarkoitetaan tämän tutkimuksen puitteissa tilaa, jossa viihdytään. Viihtyisien tilojen peruselementtejä ovat turvallisuus, esteettömyys, siisteys ja yleinen järjestys sekä puhtaus. Nuorisotilojen viihtyvyyteen vaikuttavat näiden perusasioiden lisäksi olennaisesti myös tilan fyysiset elementit: nuorille tarjottavat ja mahdollistetut aktiviteetit, valo ja sen muunneltavuus, musiikki ja akustiikka sekä tilojen visuaalisuus, värit ja niiden luomat tunnelmat.

Tila kuitenkin koostuu fyysisen tilan lisäksi subjektiivisista kokemuksista sekä sosiaalisista tilanteista, ja tilatutkimuksen asiantuntija Henri Lefebvren mukaan tila onkin sosiaalinen prosessi. (Kylmäkoski 2006, 16). Vaikka fyysinen tila sinänsä olisi nuorille viihtyisä ja miellyttävä, eivät nuorille suunnitellut ympäristöt välttämättä muodostu heille tärkeiksi ja miellyttäviksi tiloiksi. (Kiilakoski & al. 2011, 60). Negatiiviset kokemukset ryhmän ulkopuolelle jättämisestä tai kiusaamisesta tilassa saavat nuoren kokemaan tilan vähemmän viihtyisäksi.

Nuorten vapaa-aikaa ja nuorten tiloja käsittelevässä teoksessa nuorisotutkijat käyttävät tiloista termejä väljät ja tiukat tilat. Väljillä tiloilla tarkoitetaan ympäristöä, joka mahdollistaa monenlaista toimintaa, kun taas tiukoissa tiloissa ennalta määritellyt toiminnat ovat pääosassa ja tästä poikkeavaa käytöstä rajoitetaan. Väljät tilat koetaan helpommin lähestyttäväksi, miellyttävimmiksi ja viihtyisiksi. Nuorille sallitaan vapaampaa käyttäytymistä ja ihmisten kohtaaminen on helpompaa. Väljät ja viihtyisät tilat luovat nuorelle mahdollisuuden sosiaalisten suhteiden kehittymiseen, mahdollisuuden toteuttaa identiteettiään ja kulttuuriaan, oppia, luoda ja ideoida uutta, ilman että heidän käyttäytymistään tai toimintaansa rajoitetaan. (Kiilakoski & al. 2011, 57–61).

Suomen suurimmaksi nuorisotilaksi kutsuttu Helsingin kauppakeskus Kamppi on ollut jo muutamien vuosien ajan nuorison kohtaamispaikka, jossa viihdytään. (Alhava 2010: 1, 26–29). Liikekeskusten suunnittelussa onkin panostettu tilojen viihtyvyyteen myynnin edistämiseksi ja myös nuoret ovat kokeneet paikat viihtyisiksi. Kampissa nuoria ei vahdita ja siellä nuoret eivät ole eristyksissä muista ikäryhmistä. Tiukkojen tilojen tapaan kauppakeskuksissa nuorten häiriökäyttäytymistä pyritään poistamaan. Nuoret kuitenkin kertovat Alhavan artikkelissa että heidän oleskelunsa sallitaan Kampissa, kunhan he eivät ole kulkureiteillä ja käyttäytyvät siististi. Nuoret ovat sopeutuneet näihin sääntöihin ja jopa tutustuneet vartijoihin, aivan kuten nuorisokeskuksilla tutustutaan nuorisotyöntekijöihin. Vartijat tosin eivät ole kauppakeskuksissa nuoria varten, jolloin nuoret kokevat tilat nuorisokeskusta väljemmiksi.

Nuorisotilojen suunnittelussa olisikin syytä vastata muuttuvaan nuorisokäyttäytymiseen ja nuorten tarpeisiin ja pohtia mitä sellaista kauppakeskuksissa on, mitä nuorisotiloissa ei ole. Esimerkiksi langattomien verkkojen ja eri ikäryhmien välisten sosiaalisten tilanteiden lisääminen nuorisotiloissa voisi tuoda niihin odotettua viihtyvyyttä. (Outcalt 2013; Salovaara 2009: 4, 8–9).

Nuorisokeskuksen väljyyttä voisi lisätä hiljainen huone, kuten jokaisessa seurakunnan nuorisotalossa on. Hiljaisessa huoneessa nuorella on mahdollisuus päästä omaan rauhaan yksin tai muutaman ystävän kanssa. Hiljaista huonetta voidaan käyttää myös nuoriso-ohjaajan ja nuoren keskusteluihin. Ohjaajan toimistossa tapahtuva keskustelu ja toimistomainen tila saavat nuoret usein vaantuneeksi ja vaikeuttaa nuoriso-ohjaajan työtä. Nuorille syntyy epämiellyttävä tunne ”rehtorin puhuttelusta” vaikka keskustelun aihe sinänsä ei olisi moitittava. (Tapio 2006: 33; Lehtinen 2015b.)

Lehtinen (2015a) ja useat muut nuoriso-ohjaajat painottivat, että nuorisotilan tulisi olla visuaalisesti mahdollisimman kodinomainen, eivätkä tilat saisi vaikuttaa koulun tiloilta vaikka ne olisivatkin yhteydessä toisiinsa. Lehtinen esimerkiksi vertasi hyvin, etteivät aikuisetkaan tahdo viettää vapaa-aikaansa toimistolta näyttävissä tiloissa, joissa ovat päivittäin töissä. Kodikkuutta halutaan, sillä nuorisotilojen tulisi olla nuorille kuin toinen koti, jossa opetellaan ja tehdään itsenäisesti arkipäiväisiä asioita, kuten ruoan laittoa tai kahvin keittämistä. Mutta

vastaako tämä tavoite nuorten toiveita viihtyvyydestä? Eivät aikuisetkaan halua viettää kaikkea vapaa-aikaansa kotona, miksi siis nuoretkaan. Ehkä kodinomaisuus ei ole nuorisotilojen viihtyvyyden kannalta olennaista. Entä jos nuoret eivät halua nuorisotilojen olevan kodinomaisia, vaan jotain kodin ja koulun ulkopuolelta, kuten kauppakeskukset. Tutkimuksessa nuorille esitetyt visuaaliset teemat ja konseptit paljastivat, etteivät nuoret halua kodinomaista lämpöä, vaan täysin koulu- ja kotimaailmasta poikkeavaa menevää ja värikästä tunnelmaa.

5.1.1 Aktiviteetit ja tekeminen

Nuorisotiloilla tarjottuun toimintaan vaikuttavat suuresti resurssit sekä nuorisohjaajien henkilökohtaiset kiinnostuksen kohteet sekä heidän osaamisensa. Esimerkiksi kädentaidoissa hyvä ohjaaja pystyy ohjaamaan nuoria esimerkiksi ompelussa, kun taas musiikkia harrastava ohjaaja pystyy olemaan paremmin mukana nuorten bänditoiminnassa.

Esimerkkejä nuorisotiloissa tapahtuvasta toiminnasta	
Liikunnallinen toiminta	Muu toiminta
salibandy	leipominen
koripallo	kahvin keitto
kiipeily	television katselu
tanssi	tietokonepelien pelaaminen
jalkapallo	konsolipelien pelaaminen
voimistelu	oleskelu
pöytätennis	eri medioiden sovellusten käyttö
sulkapallo	ompelu ja teksiilityöt
ryhmäpelit, polttopallo	askartelu ja kuvaamataito
biljardi	savityöt
tikan heitto	puutyöt ja nikkarointi
tankotanssi	kaupassa käynti
rullalautailu	diskot ja tapahtumat
leikit, hippa	pienviljely
	musiikin kuuntelu
	soittaminen ja laulaminen
	graffitimaalaus
	syöminen ja juominen
	lukeminen
	lautapelien pelaaminen
	sisustaminen
	jutustelu
	ystävystyminen
	ruoan laitto
	nettiselailu
	elokuvien katselu
	valokuvaus
	puhelimella pelaaminen

Kaavio 2. Esimerkkejä nuorisotilojen toiminnasta (Naukkariinen 2015)

Suosituimpia nuorille tarjottuja aktiviteetteja olivat havainnointikohteissa sali-bandy, kuntosali ja pöytätennis, biljardi, musiikki ja bänditoiminta sekä leipominen ja ruoanlaitto. Näiden lisäksi nuorisotiloissa kahvin keittäminen, television katselu, oleskelu sekä älypuhelin-pelien ja sovellusten käyttäminen olivat suosittuja.

Erilaisia aktiviteetteja on hyvin paljon ja ne voidaankin karkeasti jakaa kahteen ryhmään, liikunnallisiin toimintoihin ja muihin toimintoihin (kaavio 2). Kuten kaaviosta nähdään, monet aktiviteeteistä ovat arjen askareisiin liittyviä pieniltä tuntuvia asioita, joilla on nuorien keskuudessa suuri merkitys, kuten oleskelu, kahvin keittäminen ja juominen sekä ruoanlaitto.

5.1.2 Valo ja valaistus

Myös nuorisotilojen valaistuksessa on otettava huomioon luonnonvalo sekä keinovalo. Luonnonvalon määrää tulee pystyä säätelemään tilojen käytön mukaan. Nuorisotiloja esimerkiksi halutaan usein pimentää erilaisiin tapahtumiin. Elokuvien katselu videotykillä valoisan ikkunan vieressä on toivotonta, joten luonnon valon pääsyä on pystyttävä rajoittamaan tarpeen vaatiessa erilaisilla verhoratkaisuilla.

Luonnonvalon määrän lisäksi nuorisotiloissa viihtymiseen vaikuttavat erilaiset valaistumahdollisuudet. Diskot ilman värivaloja tai kummitusjuhlat päivänvalossa tai tasaisessa ja kirkkaassa yleisvalaistuksessa eivät vastaa tilojen käyttötarkoitukseen. Valaistuksessa tulisi ottaa huomioon sen muunneltavuus ja kerroksellisuus. Himmennettävä valaistus mahdollistaa valon määrän säätämisen portaattomasti ja kerroksellisella valaistuksella voidaan luoda tilaan tunnelmia ja korostaa tilan muotoja sekä rajata alueita. Kerroksellisuus tarkoittaa, että yleisvalaistuksen lisäksi tiloissa on mahdollista käyttää myös toisia valonlähteitä, eli kohdevaloja, efektivaloja tai sisustusvalaisimia (Martin 2011). Erilaisia valotilanteita on ennakoitava ja suunniteltava etukäteen. Millaisessa valaistuksessa halutaan katsoa elokuvia tai pelata lautapelejä? Kerroksellisella valaistuksella voidaan tuoda tilaan myös moniulotteisuutta ja näyttävyyttä. Esimerkiksi värillisten valojen käyttöä tulisi pohtia efektinä myös muualle kuin liikuntasalin kattoon bändien esiintymistä varten.

5.1.3 Äänet

Musiikki kuuluu olennaisena osana nuorisokulttuuriin. Nuoret haluavat kuunnella musiikkia sohvalla istuttaessa, koripalloa pelatessa ja askarrellessa. He haluavat yhdessä päättää mitä milloinkin soitetaan. Nuoret toivoivat kiinteää äänentoistomahdollisuutta koko nuorisokeskuksen tiloihin, jolloin kaikkialla soisi sama musiikki. Etenkin liikuntasalin äänentoistoa pidettiin tärkeänä jo DJ-artistienkin esiintymisiä ajatellen.

Musiikin kuuntelun lisäksi nuorisotiloissa ääntä tuottavat myös televisiot, konsolipelit ja nuoret itse. Nuorena oman äänen kontrollointi voi olla vaikeaa ja kaikki pyrkivät puhumaan kovempaa, jotta oma ääni kuuluisi kaiken taustamellin läpi. Voimakas äänitaso on haitallista etenkin nuorisotyöntekijöille, jotka ovat lähes päivittäin meluisassa ympäristössä. Akustiikan merkitys onkin nuorisotilojen suunnittelussa erityisen suuri. Jo pintamateriaalivalinnoissa tulisi ottaa huomioon tilan akustiikka. Pintamateriaalien lisäksi irtokalusteiden sekä visuaalisten elementtien suunnittelussa tulisi huomioida materiaalien akustiset ominaisuudet.

Yleisten tilojen akustoinnin lisäksi nuorisotiloja suunniteltaessa on huomioitava erilaisten musiikkiesitysten sekä bänditilojen akustiikka. Liikuntasalissa järjestetään usein erityyppisiä tapahtumia, joiden akustiset vaatimukset ovat erilaiset (RT 07–10881). Siksi myös akustiikka olisi hyvä suunnitella muunneltavaksi.

5.1.4 Visuaalisuus ja tunnelma

Tiloissa viihtymiseen vaikuttaa usein myös tilojen visuaalisuus ja sitä kautta syntyvä tunnelma. Nuoret kokevat tilojen sisustuksen yllättävänkin tärkeäksi. Esimerkiksi Emmi Pulkan tekemässä kyselyssä 85 % 11–16-vuotiaista joensuulaisista nuorista piti erittäin tärkeänä tai melko tärkeänä nuorisotilan ominaisuutena sisustusta. (Pulka 2012, 29). Nuorten mieltymykset vaihtelevat paljon nuorisokulttuurin trendien mukaan. Tutkimuksessa mukana olleet nuoret toivoivat menevää, helppoa, vapaata ja rentoa sekä modernia tyyliä ja tunnelmaa. Eroja tyttöjen ja poikien välillä ei ollut, mikä oli jopa hieman yllättävä. Kommentteista pystyi kuitenkin päättämään, että tytöillä oli vahvemmat ja selkeämmät mielipiteet erilaisista sisustuksen tunnelmista kuin pojilla.

5.1.5 Ulkotilat

Nuorisotilojen viihtyvyyteen vaikuttavat lisäksi ulkotilat joiden suunnittelua ei tule unohtaa. Kaikkea nuorten toivomia toimintoja ei voida tehdä sisällä, jolloin on hyvä jos piha-alueita on käytettävissä. Esimerkiksi graffitimaalausta ei voida järjestää sisällä turvallisesti spray-maalien vaatiman tehokkaan ilmanvaihdon vuoksi.

Nuoret toivoivat ulos yrttipuutarhaa ja pienviljelyä. Lisäksi rullalaudalla temp-puilu haluttiin siirtää nykyisistä sisäpelitiloista ulos. Nuoret toivoivat myös laillisen graffitiseinän, johon voisi luvallisesti kokeilla graffitimaalausta. Lisäksi nuoret ideoivat yhdessä nuorisohjaajan kanssa siirrettävän kylpytynnyrin vuokraamista ja ”palju-bileiden” järjestämistä Lielahden uuden nuorisotilan sisäpihalle.

5.2 Monikäyttöisyys ja muunneltavuus nuorisotiloissa

Nuorisotiloissa käyvät nuoret muodostavat tilan itse omien kokemustensa ja sosiaalisten suhteidensa kautta, eli yksilöiden kokemus määrittää sen, miltä tila tuntuu. Nuoret haluavat vaikuttaa tilan ulkonäköön melko nopeallakin tahdilla, sillä aktiivisten nuorien aika kävijöinä on melko lyhyt verrattuna rakennuksen tai sisustuksen aikaan. Tilojen tulisikin antaa nuorille mahdollisuus muokata se oman näköisekseen. Tiloista tulisi siis tehdä siis myös visuaalisuudeltaan monikäyttöiset ja muunneltavat (Dudek 2011, 76). Parhaimpia keinoja tähän on suunnitella tilajako irtokalusteilla ja puolikiinteillä ratkaisuilla, kuten siirtoseinillä, helposti muunneltavaksi. Suunnittelussa tulisi panostaa maalattaviin pintoihin, joiden väriä on helppo muuttaa uusien nuorten saapuessa nuorisokeskukseen.

Avoimet tilat mahdollistavat tilaohjelman muuttamisen. Nuoret ja nuorisotyöntekijät voivat halutessaan muuttaa tilojen käyttötarkoituksia tai eri toimintojen sijoittelua avoimessa tilassa. Avoimia tiloja suunnitellessa on hyvä muistaa, että useat toiminnot tarvitsevat omaa rauhaa, jolloin tilan rajaamismahdollisuuksia on syytä miettiä tarkkaan. Eri tiloja voidaan rajata esimerkiksi siirtoseinillä tai suurilla liukuovilla sekä irtokalusteilla ja sermeillä. Siirtoseinät mahdollistavat tilojen jakamisen ja yhdistämisen tilanteen mukaan myös suljetuiksi erillisiksi huoneiksi. Materiaalivalinnoilla ja kevyillä kiinteillä ratkaisuilla voidaan luoda

omia tiloja tilan sisään, jolloin tila rajautuu. Tilaohjelmaa ja pohjapiirustusta suunnitellessa on hyvä ottaa huomioon useat mahdolliset tilanteet, joissa tiloja voidaan hyödyntää.

Useat eri toiminnot vaativat erilaisia välineitä ja materiaaleja. Muunneltavuuden kannalta olisi hyvä, jos erilaiset välineet olisivat liikuteltavissa ja siirrettävissä helposti. Esimerkiksi säilytyskalusteissa tai välineissä olisi liikuttelun mahdollistavat pyörät, kuten pöytätennispöydässä. Pyörien lisäksi se voidaan taittaa kasaan, jolloin se on helppo myös varastoida.

Tilojen monikäyttöisyydessä tulee huomioida myös nuorisotilojen muut käyttäjät. Tilojen käyttötarkoitusta on voitava muuttaa huolettomasti esimerkiksi oleskelusta kokousten pitämiseen. Kuvaamataidon opetustilojen tulisi myös ottaa huomioon nuorisotoimen erilaiset tarpeet ja tilojen käytön muuttamisen kokonaan erityyppiseen käyttöön, esimerkiksi pöytätenniksen pelaamiseen. Irtokalusteilla ja niiden säilyttämisellä on suuri merkitys tilojen monikäyttöisyydessä. Pöytien tulee olla helposti siirrettäviä ja niiden muodon on mahdollistettava erilaisten pöytäryhmien kokoaminen. Myös tuolien säilytys tulee ratkaista tilanteissa jolloin niitä ei tarvita. Kalusteita suunniteltaessa tulee pohtia voisiko kalusteita käyttää useassa erityyppisessä toiminnassa, kuten esimerkiksi liikuntasalin lavarakenteen hyödyntäminen istuimena.

6 SUUNNITTELUPROSESSI

Suunnitteluprosessin alussa taustatutkimuksella oli suuri merkitys. Eri kohteiden havainnointi sekä nuorten kanssa keskustelu antoivat hyvät lähtökohdat suunnittelulle. Nuorisotyöhön, erityisesti tilatyöhön, perehtyminen auttoi ymmärtämään nuorisotilojen historian, tarkoituksen sekä erilaiset mahdollisuudet ja tavoitteet, jotka tuli huomioida suunnittelussa. Taustatutkimuksen jälkeen alkoi varsinainen tilojen suunnitteluun liittyvä käyttäjätutkimus, jossa mukana olivat projektiin liittyen nuoret, nuorisoohjaajat sekä arkkitehti. Suunnitteluprosessi eteni käyttäjätutkimuksen kanssa samanaikaisesti. Suunnitelmien edetessä eteen tuli useita kysymyksiä, joita selvitettiin yhdessä käyttäjien ja arkkitehdin

kanssa. Suunnittelun aikana käyttäjätutkimus oli vuorovaikutteista ja jatkuvaa keskustelua suunnittelijan ja loppukäyttäjän välillä.

Suunnitteluprosessi ei kulkenut tasaisesti ideasta valmiiseen suunnitelmaan, vaan prosessi oli kokonaisuus, jossa parhaimmat ideat valikoituivat useiden joukosta ja veivät suunnitelmaa eteenpäin ja avasivat suunnitteluun liittyviä ongelmia ja lukkoja. Merkittävässä roolissa ongelmien ratkaisussa olivat eri alojen osaajien kanssa käydyt keskustelut. Erityisen tärkeänä koin nuorisotyön ammattilaisen, vastaavan nuoriso-ohjaaja Lehtisen sekä arkkitehti Kolin kanssa käydyt keskustelut, joissa jokainen toi oman osaamisensa esiin yhteisen projektin hyväksi.

Suunnittelun aikana olinkin tiiviisti kontaktissa Lehtisen kanssa. Sain palautetta suunnittelusta ja keskustelujemme kautta tuli esiin monia näkökulmia nuorisotilojen suunnitteluun. Keskustelimme käytännöllisyydestä, ideoista ja näkökulmista tilojen suunnitteluun ja myös yleisesti nuorisotyöstä. Tapaamisissa Kolin kanssa nostin esiin loppukäyttäjän toiveita visuaalisuudesta ja toiminnallisuudesta ja pohdimme yhdessä tilaratkaisuja käyttäjälähtöisesti. Suunnitteluprosessin aikana toimin tärkeänä linkkinä arkkitehdin ja loppukäyttäjien välillä.

6.1 Käyttäjätapahtuma

Käyttäjätapahtuma toteutettiin Lentävänniemen nuorisokeskuksella ”Lentsun Klubilla” Tampereella 20.2.2015. Mukana käyttäjätapahtumassa olivat lisäksi nuorisotyöntekijä Aarne Vesa sekä vastaava nuoriso-ohjaaja Lehtinen. Käyttäjätutkimuksen kohteeksi valikoitui yksiselitteisesti Lentävänniemen nuorisokeskus, joka siirtyy uusiin Lielahden nuorisotiloihin. Myös Lentävänniemen nuoret sekä työntekijät tulevat siirtymään uusiin tiloihin, jolloin heidän mielipiteensä kuuleminen oli suunnittelun kannalta oleellista.

Käyttäjätapahtumaan osallistuvat nuoret valikoituivat vapaaehtoisuuden perusteella. Tulevasta käyttäjäpäivästä tiedotettiin nuorille nuorisokeskuksella ennakoon ja kaikki halukkaat saivat osallistua. Tapahtuma järjestettiin nuorten tiloissa ennen varsinaista nuorisotilan aukioloaika. Tapahtumaan osallistui noin kymmenen eri-ikäistä nuorta. Nuorisokeskuksen ovet avautuivat kaikille nuorille

tapahtuman loppuvaiheessa ja muutama nuori halusi osallistua tapahtumassa mukana olleiden nuorien tavoin suunnitteluun ja ideointiin.

Tapahtuman tarkoituksena oli kuulla nuorten mielipiteitä uudesta nuorisokeskuksesta ja saada heidät mukaan suunnitteluun sekä ideointiin. Tavoitteena oli herätellä nuoria ja ohjaajia pohtimaan niitä asioita, joita toivoisivat uudelta nuorisokeskuksesta toiminnallisuuden sekä visuaalisuuden kannalta. Kävimme yhdessä läpi myös erilaisia pintamateriaalivaihtoehtoja sekä kalusteita, joita nykyisin on saatavilla (kuva 3).

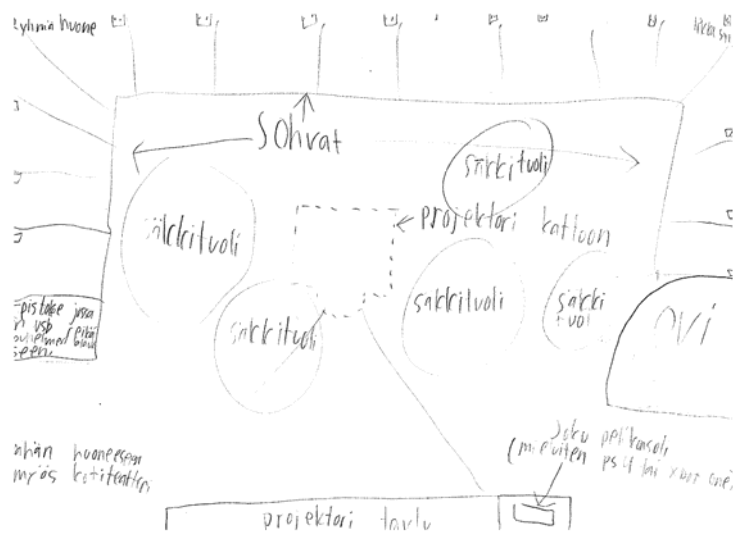
Kuva 6. Suunnittelumateriaalia biljardipöydällä käyttäjätapauksessa (Lehtinen 2015)

Käyttäjätapahtuman alussa nuorille kerrottiin projektista sekä tulevasta nuorisokeskuksesta. Nuoret saivat esittää kysymyksiä ja ideoita. Projektin esittelyssä painotettiin luonnosvaihetta ja sitä että nuoret saavat nyt mahdollisuuden vaikuttaa suunnitteluun. Roolini oli alkuvaiheessa etäinen ja pyrin vaikuttamaan nuorten mielipiteisiin ja suunnitteluun mahdollisimman vähän. Loppuvaiheessa, kun kävimme yhdessä nuorten ja ohjaajien kanssa läpi nuorten suunnitelmia, pyrin avaamaan keskustelua nuorten ideoiden pohjalta ja esittämään tarkentavia kysymyksiä sekä haastamaan heitä pohtimaan ideoitaan pidemmälle.

Näissä keskusteluissa roolini tutkijana muuttui aktiivisemmaksi ja osallistuin enemmän haastattelutilanteisiin.

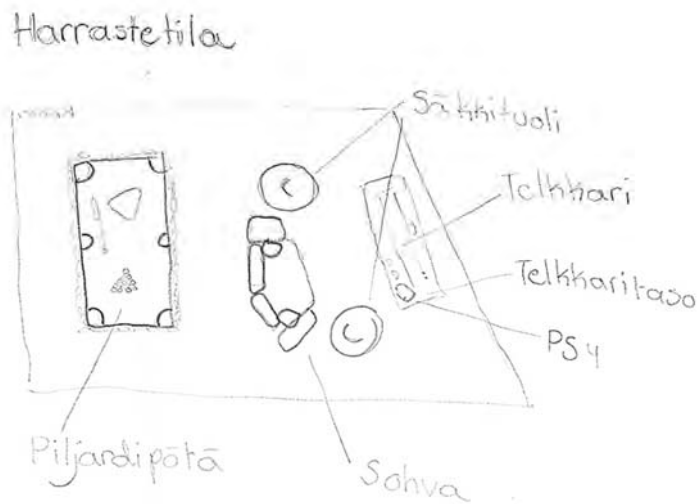
6.1.1 Nuorten ideoita ja suunnitelmia

Suunnittelun ja ideoinnin apuvälineinä käytin Arkkitehtitoimisto Tilatakomo Oy:n materiaalia luonnossuunnitteluvaiheesta. Mukana oli mallinnuskuvia sekä pohjapiirustuksia, joihin nuoret saivat piirtää omia luonnoksiaan sekä ideoita. Haastoin nuoret pohtimaan niitä asioita, joita he toivoisivat uudessa nuorisokeskuksessa tehtävän. Erityisesti niitä asioita, joita ei ollut mahdollista tehdä nykyisissä tiloissa Lentävänniemessä tai asioita, jotka olivat erityisen mielekkäitä. Tehtävänä oli piirtää omia ideoita eri tiloista. Osa nuorista käytti pohjana valmiita pohjapiirustuksia ja osa piirsi tiloja itse. Piirustusten lomaan he kirjoittivat kommentteja ajatuksistaan. (Kuvat 7–9).

Kuva 7. Ryhmätilan suunnitelma (likka 2015)

Kuva 7 on 14-vuotiaan liikan suunnitelmasta Lielahden nuorisokeskuksen ryhmätilasta. Kuvan vasemmassa reunassa on tilan suuri ikkuna, alhaalla siirtoseinä liikuntasaliin sekä oikealla huoneen sisäänkäynti aulatiloihin. liikan suunnitelmassa ryhmätila olisi elokuvahuone, jossa voisi elokuvien lisäksi pelata konsolipelejä. Hän toivoi suurta sohvaa, joka kiertäisi koko tilan. Kaikille olisi omat pistorasiat puhelinten lataamista varten. Projektori sijoitettaisiin kattoon huoneen keskelle ja valkokangas voitaisiin laskea siirtoseinälle. Keskellä tilaa olisi säkkituoleja.

Kuva 9. Harrastetilan suunnitelma (Veera ja Tino 2015)

Pohjapiirustusten ja piirtämisen lisäksi nuoret saivat tehdä listoja omista toiveistaan uuteen nuorisotilaan. He toivoivat paljon erilaisia pelikonsoleita sekä seinämaalauksia eli graffiteja sisälle sekä ulkotiloihin. He kirjoittivat omia lempiaktiviteettejään ja toivoivat värejä sisustukseen.

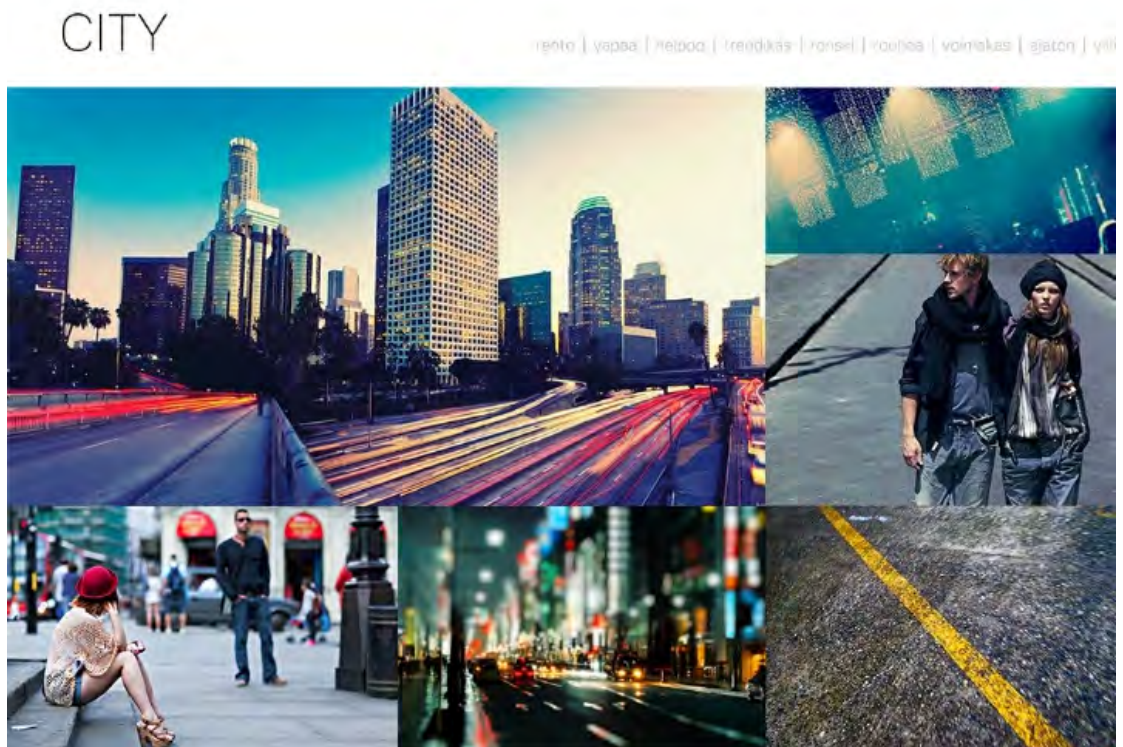

Kuva 10. Lentävänniemen nuorisokeskus käyttäjätapahtumapäivänä (Naukkarinen 2015)

Huomattavaa nuorten toiveissa oli, että useat niistä kumpusivat heidän nykyisistä tiloistaan (kuva 10): nuoret toivoivat esimerkiksi korotettuja kiinteitä sohvaryömiä ja valokattoa sekä erityisesti seinämaalauksia, ”Lentsun seinää” (kuvasssa 10 keskellä ylärivissä), joka on ollut tilassa nuorisokeskuksen perustamisajoilta lähtien ja muodostunut tärkeäksi elementiksi nuorisokeskukselle.

6.1.2 Teema

Käyttäjätapahtumassa nuorille esitettiin viisi erilaista kuvakollaasia joissa kuvattiin teemoja, jotka edustivat erilaisia tunnelmia. Nuoret tutustuivat kuvakollaaseihin pareittain ja äänestivät suosikkiaan. Nuoret saivat myös kommentoida tunnelmia vapaasti. Ylivoimainen suosikki viidestä vaihtoehdosta oli City (kuva 11), joka edusti rytmikästä, hauskaa, iloista ja värikästä kaupunkitunnelmaa.

Kuva 11. Kuvakollaasi City (Naukkarinen 2015)

Nuoret kommentoivat suosikkitunnelmaansa muodikkaaksi, nuorekkaaksi ja nykyaikaiseksi. Myös sanat helppo, vapaa ja rento yhdistettiin City-tunnelmaan. Eräs nuori kommentoi tunnelmaa: ”Aivan täydellinen! Sopis tosi hyvin (uuteen nuorisotilaan), ois hyvän näkönen.” Lentävänniemen nuorisotilan aktiivinuoret pitivät myös tärkeänä, että nykyisen ”Lentsun klubin” ilme säilyisi myös uusissa tiloissa ja City-tunnelma vastaisi heidän mielestään parhaiten klubimaista, eli yökerhotyyppistä, tunnelmaa.

Muut nuorille esitetyt tunnelmat olivat: Mökki, Wild, Factory ja Skandi, joissa kaikissa oli nimen mukainen kuvakollaasi kuvaamassa tunnelmaa. (liite 2). City-teeman lisäksi muutamia ääniä saivat lisäksi Wild ja Factory. Nuoret ja nuorisohjaajat toivoivatkin, että myös muita teemoja hyödynnettäisiin uusissa tiloissa.

Esimerkiksi Wild-teemaa haluttiin tuoda ohjaajien toimistoon ja tehdasmaista ronskiutta kaivattiin yleisiin tiloihin.

6.2 Konsepti

Konsepti on tilasuunnittelun punainen lanka, jonka tulisi kulkea mukana koko suunnitteluprossin ajan. Konsepti on onnistuneen suunnitelman perusta, joka ohjaa ideoita ja suunnittelua ehjään ja laadukkaaseen kokonaisuuteen. Konsepti ei ole ideoita suunnitelmasta tai tiloista, vaan se on tavoite lopputuloksen visuaalisuudesta, esteettisyydestä, toiminnallisuudesta ja tunnelmasta – tilan kokonaisvaltaisesta olemuksesta.

Heti suunnitteluprosessini alussa loin viisi vaihtoehtoista konseptia, jotka esitelin käyttäjätapahtumassa nuorille ja nuorisohjaajille. Esitin nimetyt konseptit kuvakollaaseina ja liitin kuvakollaasiin myös teemaa kuvaavia sanoja. Konseptien ideoinnissa tulee käyttää mielikuvitusta ja kekseliäisyyttä, jotta löytää kohderyhmälle sopivia vaihtoehtoja. Koska nuoret ovat hyvin trenditietoisia ja seuraavat aikaansa, halusin luoda nykyaikaisia konsepteja. Mökki teema irrottai nuoret arjesta rentoutumaan ja viettämään aikaa viihtyisiin ja kotoisiin nuorisotiloihin. Wild-teema veisi nuoret viidakkomaiseen villiin tunnelmaan koulupäivän jälkeen. Skandi vastaisi skandinaaviseen visuaalisuuteen sekä seesteiseen ja rauhalliseen tunnelmaan. Skandin vastakohta City (kuva 8) puolestaan toisi esiin räväkät värit, menevät rytmit ja suurkaupunkimaisen vilkkaan tunnelman. Factory puolestaan viittasi Lielahden alueen teollisuuteen sekä viime vuosina trendiksi nousseeseen Loft-ajatteluun, jossa vanhat tehdasrakennukset muutetaan uudelleenlaiseen käyttöön, kuten toimistoiksi tai asumiseen.

Nykyisten Lentävänniemen nuorisotilojen tunnelma tuo voimakkaasti mieleen ravintolamaailman. Nykyisissä tiloissa on käytetty ravintoloille tyypillisiä kiinteitä sohvaryhmiä, korkeaa baaritiskiä sekä peilaavaa kattoa, jossa on pieniä kuituvalopisteitä (kuva 10). Nuorisohjaajien toiveena on ollut, että ronskista ravintolamaisesta olemuksesta olisi hyvä päästä eroon, mutta ”Lentsun klubin” henki tulisi kuitenkin säilyttää myös uusissa tiloissa. Vanhasta nurkkakuppiloita muistuttavasta tyylistä tulee siis luopua uusissa tiloissa, mutta modernia ja tyylikästä ravintolamaisuutta tulee uusistakin tiloista löytyä. Mieleeni tulivat tyylikkääät yökerhot, johon oli helppo liittää toivottu ”Lentsun klubin” henki.

6.3 Ideointi ja luonnostelu

Ennen varsinaisen tutkimuksen aloittamista etsin pääasiassa Internet-lähteiden avulla erilaisia nuorille tarkoitettuja tiloja. Löysin runsaasti ideoita uusista ja moderneista oppimisympäristöistä, kirjastojen nuortenosastoista sekä itse nuorisotiloista. Löysin useita minua inspiroivia kuvia ja lähdin keräämään itselleni niistä kuvataulua (kuva 12). Kokosin kymmeniä kuvia julkiseen sähköiseen palveluun ja tarkoituksena oli, että nuoret olisivat kommentoineet luomani kuvataulun kuvia vapaasti Internetin välityksellä missä ja milloin haluavat. Ajattelin, että nuorille olisi helppo kommentoida kuvia Internetissä. Tämä olisi moderni kommentointiväylä niille nuorille, jotka eivät kasvokkain uskaltaneet tai viitsineet kuvia kommentoida. Tapa olisi päivitetty versio Dudekin liimalappukomentoinnista. (Dudek 2011; 79). Nuoret eivät kuitenkaan tarttuneet ideaani, eikä kuvia kommentoitu kuvapalvelussa. Sain kuitenkin palautetta kuvistani tapahtumapäivänä.

Kuva 12. Ote sähköisestä kuvataulusta (Naukkarinen 2015)

Tampereen nuorisotoimi ei asettanut suunnittelulleni rajoitteita tai toiveita, mutta koska nuorisotila tulee sijaitsemaan koulun yhteydessä, nuorisotoimen johtaja Mertanen painotti, etteivät nuorten tilat saa näyttää koululta. Oli selvää, että visuaalisuudesta tulisivat vastaamaan nuoret ja heidän mielipiteensä ja toiveensa olisivat etusijalla.

6.3.1 Tilaohjelma

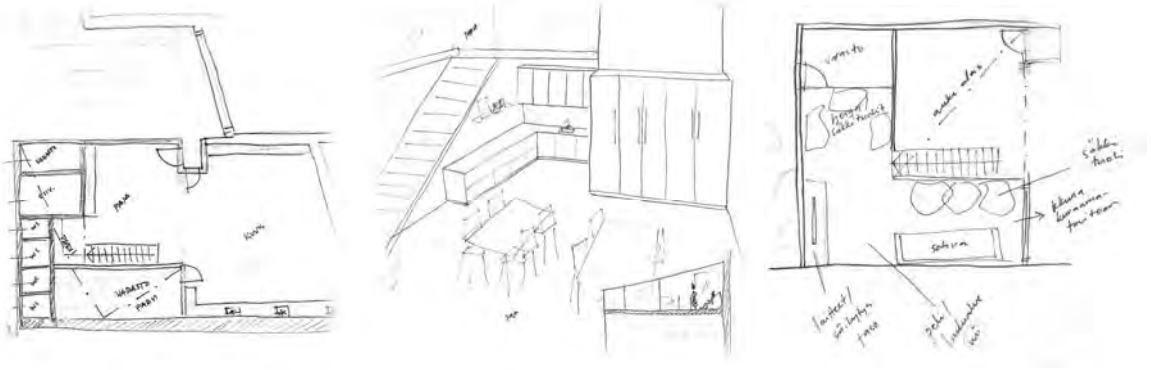
Viihtyisien ja ennen kaikkea monikäyttöisten tilojen perustana on toimiva pohjaratkaisu eli tilaohjelma. Luonnosvaiheessa keskityin tilaohjelman toiminnallisuuden lisäämiseen tutkimuksessa kartoitettujen toiveiden pohjalta. Pohdin kulkureittejä, tilojen muodostumista, niiden rajaamista sekä toimintojen sijoittelua käyttäjien näkökulmasta. Luonnostelun aikana selvitin erityisesti käyttäjien tilantarpeita ja pyrin muokkaamaan tilaohjelmaa vastaamaan paremmin käyttäjien toiveisiin. Tein huomioita alkuperäisistä arkkitehdin luonnosvaiheen tilaohjelman kohdista, jotka olivat ongelmallisia tilojen käytännöllisyyden näkökulmasta ja olivat osittain ristiriidassa käyttäjien tarpeiden ja toiveiden kanssa. Näitä ongelmia olivat WC-tilojen sijoittelu, kulku sisäpihalle, keittiön ja varaston välinen yhteys, kulku kuvaamataidon luokkatilaan sekä reitit aulatilasta ryhmätilaan ja saliin sekä dj-tilan sijoittelu kulkureitin varrella sekä useat ovet kuvaamataidon varaston ja portaiden läheisyydessä (liite 3).

Eniten tilaohjelmaan vaikuttivat WC-tilojen sijainti ja niihin liittyvät muutosehdotukseni. Tavoitteenani oli selkeyttää eteistä ja lisätä vapaata tilaa kulkea sisään ja ulos. Nuoret jättävät usein ovet auki ja kulkevat eteisessä sisään ja ulos vauhdilla. WC-ovien sijoitus heti eteisen kulkuväylälle oli siis sekä vaarallista, että epämiellyttävää. Kukaan ei halua ensimmäisenä sisään astuessaan nähdä hygieniatiloihin tai törmätä avautuvaan oveen. Lisäksi sisääntulon vaate- ja kenkäsäilytys oli suunniteltu käytävän toiselle puolelle WC-tiloja vastapäätä. Tapatumien aikaan nuorisokeskukselle odotetaan noin sataa kävijää, jolloin eteistilat ruuhkautuisivat liikaa.

Kuva 13. Luonnoksia eteisestä erilaisilla wc-ratkaisuilla (Naukkarinen 2015)

Luonnostelin erilaisia vaihtoehtoja eteisestä (kuva 13). Pohdin lisäksi vaihtoehtoja, joissa WC-tilat siirrettäisiin kokonaan pois eteisestä ja sijoitettaisiin muualle tiloihin. Kuvassa 14 on käsivaraisia luonnoksia vaihtoehdosta, jossa WC-tilat on sijoitettu käytävän päähän toimistoa vastapäätä. Luonnoksissa on kuvattu myös miten muut tilat WC-tilojen ympärillä muuttivat muotoaan.

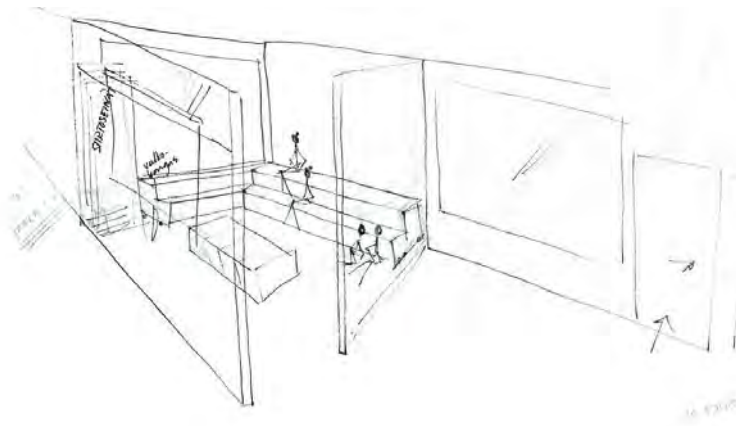
Kuva 14. Käsiluonnoksia WC-tilojen siirron vaikutuksista muihin tiloihin (Naukkarinen 2015)

Esitin luonnoksiani vastaavalle nuoriso-ohjaaja Lehtiselle ja hän piti kuvan 15 luonnoksista pajatilan, parven sekä WC-tilojen osalta hyvänä. Erityisesti parvelle ideoimani hiljainen rentoutumisen tila säkkituoleineen oli Lehtisen mieleen. Arkkitehti Koli kommentoi, että siivouskomeron sekä varaston sijoittamien hyvälle paikalle keittiön ja aulan välittömään läheisyyteen ei ollut paras mahdollinen ratkaisu. Lähdin viemään suunnitelmaa eteenpäin näiden luonnosten ja kommenttien pohjalta. Päädyin lopulta sijoittamaan siivouskomeron kokonaan pois pajan yhteydestä sekä korvaamaan varaston kiinteillä säilytyskomeroilla eteisessä. Koska komerot eivät vieneet tilaa eteisestä yhtä paljon kuin WC-tilat, päädyin kaventamaan eteistä sisäpihan puolelta. Nämä poistetut neliöt korvasin aulan harrastetilan puoleiseen ikkunapäättyyn. Koli piti tästä ideasta ja erityisesti eteisen muodon parantumisesta. Koska varasto ja siivouskomero poistuivat pajan vierestä, avautui se nyt paremmin aulatilaan ikkunoilla sekä keittiöön.

Etsin ratkaisuja dj-tilan sijoitukselle sekä monitoimisalun ja yleisten tilojen kulkureittien parantamiseksi. Kuvittelin erilaisia tilanteita, joissa dj-tilaa käytetään ja mitkä silloin olisivat parhaimmat kulkureitit ja katselusuunnat sekä miten esiintymislava pystyttäisiin toteuttamaan muunneltavaksi. Päädyin sijoittamaan dj:n välinevaraston toiselle puolelle sekä avartamaan siirtoseinän aukkoa (kuva 15). Lisäksi muutin ryhmätilan oven liukuoveksi ja suurensin oviaukkoa. Pitkä seinärakenne aulatilan ja monitoimisalun välillä oli kantava, jolloin kolmen kulkuaukon väliin oli jätettävä tukipilari. Avarammat ja selkeämmät kulkureitit lisäsivät turvallisuutta sekä tilojen toimivuutta tilanteissa, joissa liikuntasalissa on paljon ihmisiä. Esimerkiksi diskojen aikana nuoria saattaa olla paikalla jopa yli sata henkilöä. Tällöin myös ryhmätilan siirtoseinää on tarkoitus pitää auki.

Toiminnallisuuden suunnitteluvaiheessa keskustelin paljon vastaavan nuorisohjaaja Lehtisen sekä arkkitehti Kolin kanssa. Kumpikin pitivät ideaa dj-tilan siirrosta sekä lavasta hyvänä. Myös kulkureittien selkiyttämiset etenkin liikuntasalin osalta olivat Lehtisen ja Kolin mielestä toimivia ja parantaisivat tilan turvallisuutta. Pohdimme yhdessä Lehtisen kanssa keittiön toiminallisuutta ja päädyimmekin siirtämään keittiön varaston oven kulun toimiston puolelle. Ratkaisu oli monella tapaa toimiva, sillä varastossa tultaisiin säilyttämään esimerkiksi myytäviä kioskituotteita sekä vaihtokassaa, jolloin varasto kahden lukollisen oven takana oli positiivista.

Tilojen suunnittelun yhteydessä ideoin lisäksi nuorten toiveesta esiintymislavaa. Pienen säilytystilan sekä muunneltavuuden vuoksi suunnittelin liikuteltavia ja monikäyttöisiä lava-palikoita, joita voisi käyttää myös istuimina tai säilytyslaatikoina. Palikoita voisi siirrellä tilanteiden ja tarpeiden mukaan sekä rakentaa niistä esimerkiksi sohvakokonaisuuden ryhmätilaan (kuva 16), kuten likka oli toivonut käyttäjätapahtumassa (kuva 7).

Kuva 16. Ryhmätilan perspektiiviluonnos (Naukkarinen 2015)

Vasta luonnostelun loppuvaiheessa tapasin yhteisessä tapaamisessa arkkitehti Kolin, vastaavan nuorisohjaaja Lehtisen, nuorisotoimen johtaja Mertasen sekä koulun kuvaamataidon lehtorin Jussi Kapasen, rehtori Ville Raatikaisen sekä apulaisrehtori Tiina Haanpään. Tapaamisen tarkoituksena oli selvittää erityisesti yhteiskäytössä olevien tilojen, kuten liikuntasalin sekä kuvaamataidon luokan sekä pajatilan tarpeita ja yhteiskäytön luonnetta.

Tapaamisessa kartoitin erityisesti pajaan liittyvää käyttöä, sen vaatimuksia sekä kuvaamataidon luokan erityisvaatimuksia. Nämä asiat olivat ennen tapaamista osittain minulle epäselviä. Pajan tarkoituksena oli toimia muovailutilana kuvaamataidon opetuksessa, eli siellä käsiteltäisiin savea sekä kipsiä. Taustatutkimuksessa selvittämieni kuvaamataidon tilojen tilantarpeiden sekä muovailutilojen erityisvaatimukset tuntien pidin mahdottomana yhdistää parven monipuolista käyttöä saveen ja kipsin työstötilojen yhteyteen. Materiaalien työstöstä johtuva terveydelle haitallinen pöly levittyisi myös parvelle, eikä sitä voisi käyttää ennen perusteellista siivousta. Lisäksi paja oli suosituksia huomattavasti suurempi, sillä muovailutilaan riittävät työskentely pisteet muutamalle oppilaalle kerrallaan.

Tapaamisessa selvisi lisäksi, että kuvaamataidon luokkatila vaatii muovailutilan lisäksi valokuvausstudion, jonka tarpeesta ei ollut aiemmin tietoa. Kuvaamataidon Lehtori Kapanen oli ideoinut studiotilan parvelle, jonne tulisi taustapaperirullat, studiovalot sekä pimennysverhot. Niiden sijoittaminen parvelle oli ongelmallista esteettömyyden näkökulmasta.

Keskustelimme tapaamisessa kuvaamataidon lisäksi liikuntasalin käytöstä, sekä sisäpihasta. Erityisesti rehtori Raatikainen ja apulaisrehtori Haanpää pitivät pienviljelyideasta. Biologian sekä maantieteen opettajat olivat sellaista kivanneetkin. Myös liikuntasalin lava osoittautui koulun käyttöön tarpeelliseksi.

Kuvaamataidon tilan käyttöön liittyvistä muutoksista sekä paljastuneista lisätarpeista johtuen luonnostelin pajatilan, varaston, kuvaamataidon sekä parven uudesta näkökulmasta. Etsin erilaisia vaihtoehtoja eri toimintojen järkevään sijoitteluun. Päädyin sijoittamaan studion kuvaamataidon tilaan luokan etuosaan ja muutin varastotilan muovailutilaksi lisäämällä tilaan ikkunan. Saviuunin sain sijoitettua kätevästi muovailutilan päähän.

Varastointitilan sijoittelussa jouduin tekemään kompromisseja ja pohtimaan tarkasti tarvittavan tilan määrää. Yhteiskäytön tavoitteena oli, että osa materiaaleista ja tarvikkeista olisi myös yhteisiä, jolloin säilytystilan tarve oli pienempi. Suuriosa tarvikkeista tuli kuitenkin säilyttää erillään ja kalusteisiin toivottiin lukkoja. Vain kuvaamataidon käytössä olevat materiaalit ja tarvikkeet sekä oppi-

lastyöt tuli säilyttää lukkojen takana ja varastotila olisi vain kuvaamataidon käytössä. Tilan ahtaudesta johtuen suuriosa nuorisotoimen materiaaleista ja tarvikkeista sijoitettiin säilytykseen heidän muihin tiloihin. Koska nuorten askartelu ei ollut jokapäiväistä, oli ratkaisu siedettävä. Näille materiaaleille pyrittiin löytämään paikat liikuteltavista säilytyskalusteista, jolloin materiaalien siirtäminen askartelua varten kuvaamataidon luokkaan olisi helppoa.

Luonnostelin useita vaihtoehtoja, jossa kuvaamataidon varasto sijoitettaisiin vanhan pajan puolelle. Tilaongelman ratkaisuun vaikutti myös portaiden sijoittelu ja muoto. Koska varastotila pieneni, pyrin suunnittelemaan muut säilytyskalusteet mahdollisimman tehokkaiksi. Pienentyneen säilytystilan määrän korvasin lisäämällä luokkatilaan muunneltavia säilytys ratkaisuita, kuten muunneltavia avohyllyjä sekä pyörillä liikkuvia säilytyskalusteita.

Alkuperäiseen ja hyväksytyyn hankesuunnitelman tilaohjelmaan ei kuvaamataidon käyttöön kuulunut perusopetustilan lisäksi kuin varastotila. Nuorisotoimen edustajat olivat harmissaan nuorille erinomaisesti sopivien pajan sekä parven käyttötilojen muutoksista. Omassa suunnittelussani pyrin ottamaan koulun tilojen suunnittelun ohjeiden ja määräysten lisäksi nuorisotoimen toiveet huomioon. Koska kompromisseja oli tehtävä, ehdotinkin kuvaamataidon lehtorille, että muita nuorisotoimen käytössä olevia tiloja voisi hyödyntää kuvaamataidon opetuksessa. Nuorisotilan visuaalisesti erilaiset ja vapaamuotoisemmat tilat toimisivat loistavasti luovan kuvaamataidon opetuksen tiloina esimerkiksi luonnosteluun ja ideointiin. Myös Lehtisen mielestä idea oli hyvä ja hän toivoikin, että koulu käyttäisi päivisin tyhjillään olevia nuorisotiloja.

6.3.2 Visuaaliset elementit

Halusin yhdistää nuorten toiveita konseptin ympärille ja tällä tavoin luoda ehjän kokonaisuuden, jossa eri toiveet on toteutettu sulavasti tyyliin ja tunnelmaan sopivaksi. En esimerkiksi halunnut suunnitella tavalliselta näyttävää vaakakiipeilyseinää, eli boulderointiseiniä, liikuntasaliin. Koska boulderointikiipeilyssä ei käytetä valjaita vaan kiipeilijän suojana ovat lattialla olevat patjat, eivät seinät saa olla korkeita, vain noin kolmemetrisiä. Ensin ideoin hieman eri korkeuksilla olevia kiipeilyseiniä ja korkeuksista alkoi muodostua konseptiin liittyen kaupungin siluetti, ja kiipeilyotteet muodostivat ikkunoita siluetin rakennuksiin.

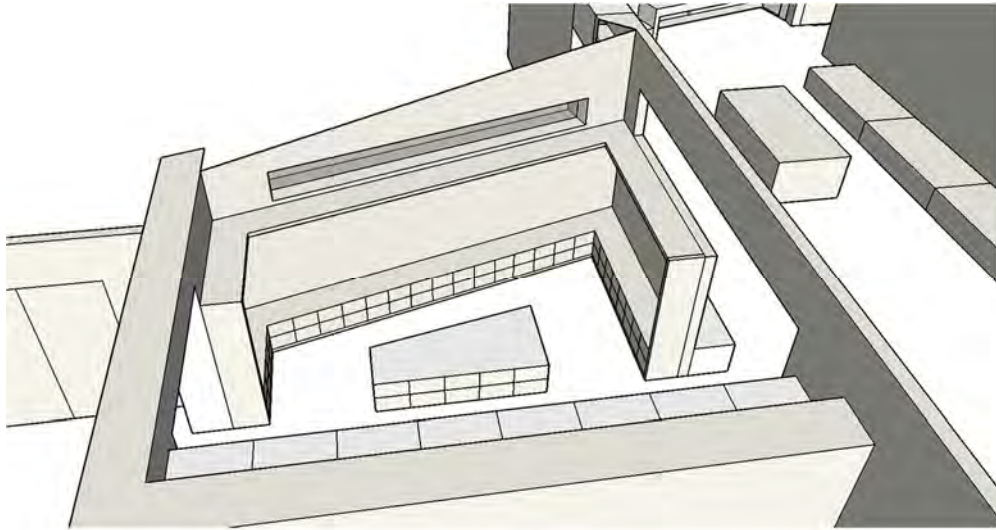
Jalostin ideaa pidemmälle myös muihin liikuntasalin seiniin. Ideoin siluettiin Tampereen kaupungin tunnettuja rakennuksia, kuten Hotelli Tornin, Hotelli Ilveksen, Pispalan haulitornin sekä Näsinneulan. Tampereen siluettia oli käytetty myös ”Lentsun seinässä” ja vastaava nuoriso-ohjaaja Lehtinen (2015c) pitikin ideaa vanhan Lentävänniemen nuorisokeskuksen muistona ja uskoi, että myös nuoret pitäisivät ideasta.

Nuoriso-ohjaajat toivoivat nuorten tekemille piirustuksille ja maalauksille paikkaa, jossa ne voisivat olla esillä. Pohdin erilaisia kiinnitystapoja, enkä halunnut esittää nuorille tavallista ja tylsää ratkaisua. Ideoin kaupunkisiluetin mukaisesti seinään maalattavan sähköpylvään. Pylvään päähän kiinnitettäisiin useita ohuita vaijereita, esittämään sähköjohtoja. Tähän vaijeriin voisi kiinnittää magneeteilla tai pyykkipojilla nuorten tekemiä töitä ja ne olisivat hauskaasti esillä.

Ideointiini vaikuttivat käyttäjien toiveiden lisäksi myös työn tilaajan eli pääsuunnittelija, arkkitehti Pekka Kolin näkemykset tilan visuaalisuudesta. Hänellä oli selkeä näkemys esimerkiksi aulatilän seinäpintojen syvennyksistä ja aukotuksista sekä eteisen julkisivuväriytyksen jatkumisesta sisätiloihin, erottaen eteistilan muusta ympäristöstä omaksi arkkitehtoniseksi elementikseen. Luonnostelin aulan yhtenäiseen seinäpintaan saman muotoisia ja kokoisia sisäikkunoita.

Irrallisten aukkojen lisäksi myös rakenteelliset ja arkkitehtoniset aukotukset, kuten kuvaamataidon sisäänkäyntisyvennys sekä keittiön ja käytävän osuus tuli ottaa huomioon suunnittelussa. Halusin korostaa näitä elementtejä väreillä ja tuoda ne visuaalisesti esiin suuresta seinäpinnasta.

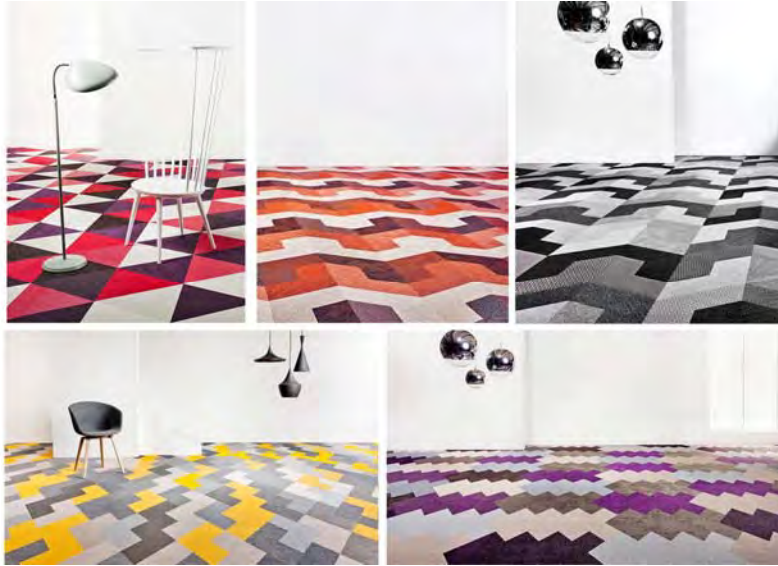
Luonnostelin myös vastakkaista seinää, eteisen ja aulatilän väliseinää. Ideoin erilaisia vaihtoehtoja, joissa tilat yhdistettäisiin toisiinsa erilaisilla kalusteratkaisuilla. Kohta oli haastava ja siinä tuli ottaa huomioon myös eteisen säilytysratkaisut. Eteistilaan tuli mahdollistaa sadalle ihmiselle naulakkopaikat, sekä vähintään 60 hengelle kenkien säilytys, sillä nuorisotiloissa ollaan ilman kenkiä. Lisäksi eteiseen tuli saada mahtumaan myös lukollisia lokeroita nuorten arvotaroiden säilyttämiseen. Eteisessä säilytettävien vaatteiden ja kenkien suuren tilantarpeen takia kalusteratkaisun toteuttamiseen jäi melko vähän vaihtoehtoja. Halusinkin pitää eteisen yksinkertaisena, jotta sinne mahtuisi mahdollisimman paljon säilytystilaa (kuva 17).

Kuva 17. Luonnos eteisen kalustuksesta lintuperspektiivistä kuvattuna (Naukkarinen 2015)

Kuvan 17 luonnoksen lisäksi ideoin vaihtoehtoja, jossa eteisen ja aulan väliin jäisi vaikuttavampi tilaelementti. Luonnostelinkin aukon eteisen ja aulan välille. (liite 6). Se olisi läpikuljettava ja istuttava, ja sinne nuoret voisivat vetäytyä esimerkiksi puhumaan puhelimeen.

Ideoidessani lattiamateriaaleja halusin, että aulan suuri lattiapinta olisi näyttävä. Myös nuoret olivat toivoneet värikästä lattiapintaa. Eri materiaaleja voisi yhdistellä ja niillä voisi rajata alueita. Aulatilaan ei kuitenkaan muodostunut luonnollista paikkaa selkeille rajauksille, joten päädyin ideoimaan oman lattiakuosin koko aulan lattiapintaan. Ensin ajatuksena oli, että kuosin värit liukuisivat muodostaen lattiassa käytävätiloja. Suunnittelu oli haasteellista ja käytännössä toistumattoman kuvioinnin toteuttaminen vaatisi paljon työtä sekä erittäin huolellista suunnittelua, joten päädyin ideoimaan suuren toistuvan lattiaraportin, joka oli helppo toteuttaa. Tutustuin eri valmistajien lattiamateriaaleihin, joilla pystyi tekemän värikkäitä kuviopintoja ja ihastuin Bolonin kudottuihin vinyylimattoihin. Keräsin kuvakollaasin Bolonin erilaisista lattiakuvioinneista (kuva18), jotka olivat mielestäni inspiroivia.

Kuva 18. Inspiroivia lattiakuvioita (Naukkarinen 2015)

Nuorisotiloissa tarvittaisiin helposti puhdistettavia pintoja, eikä rosopintainen ohuista vinyylinauhoista kudottu pinta sopinut kohteeseen. Päädyin lopulta luonnonmukaiseen, paloturvalliseen sekä edulliseen linoleumiin, jota on saatavana sekä laattoina että rullassa mattona (SIT 42–610067). Linoleumi asennetaan lattiaan liimaamalla ja saumat asennetaan puskuun, eli sivuistaan yhteen ilman erillisiä ponttirakenteita. Suunnittelin neliönmallisista linoleumilaatoista lattiakuvioinnin, jossa kolme laattaa muodostaa toistuvan kuvion. Valaistuksen suunnittelun yhteydessä päädyin kuitenkin suurikuvioiseen lattiaan, joka toistaisi valaistuksen muodostamat kuvioinnit katossa (liitteet 14 ja 15).

7 SUUNNITELMA LIELAHDEN NUORISOKESKUKSEEN

Suunnitelma Lielahden nuorisokeskukseen antaa ideoita ja ratkaisuvaihtoehtoja nuorisotilojen suunnittelusta. Suunnitelma on toteutettu tutkimuksessa selvitettyihin seikkoihin pohjautuen ja tutkittua tietoa on sovellettu suunnitelmassa eri tavoin.

7.1 Tilasuunnitelma

Luonnosvaiheen aikana nuorisokeskuksen tilaohjelma muotoutui vähitellen nuorisotilojen käyttöä paremmin vastaavaksi kokonaisuudeksi. Tilojen käyttötarkoitukset muovautuivat pitkälle nuorten omista ideoista ja toiveista. Nuorten

toiveiden lisäksi tilasuunnitelmaan vaikuttivat olennaisesti myös kuvaamataidon opetustilat ja niiden suunnitteluun liittyvät määräykset ja ohjeet. Suunnittelussa kiinnitettiin erityistä huomiota tilojen viihtyvyyteen ja niiden monikäyttöisyyteen käytännöllisyyden ja toiminallisuuden kautta unohtamatta visuaalisuutta ja sitä, kenelle tiloja suunnitellaan.

Eteinen

Eteinen on suunniteltu toimivaksi mahdollisimman tehokkaaksi tilaksi. Nuorisokeskuksen eteistilat on suunniteltu erityisesti vaatteiden ja kenkien säilytykseen. Kaikissa tutkimuksen aikana vierailuissa referenssikohteissa säilytystilat olivat puutteelliset etenkin kenkien säilytyksen osalta. Säilytyskalusteet on suunniteltu helpoiksi käyttää. Nuoret voivat potkaista kengät jalastaan suoraan kenkäsäilytyslokeroon ja heittää takin rennosti naulakkoon. Eteisen ja aulatilan välille suunniteltu istuinaukko tuo lisäksi mielenkiintoa eteiseen, jolloin muutama nuoren voisi saada paremmin kulkemaan eteisen säilytyskalusteen puolelle jättämään ulkovarusteet omille paikoilleen. Eteistiloihin on lisäksi sijoitettu lukollisia säilytyslokeroita nuorten arvotavaroiden säilyttämistä varten.

Aulatila

Aulatila jakautuu kolmeen osioon: varsinaiseen keskiaulaan, harrastetilaan korkean ikkunaseinän luona, sekä olohuonealueeseen tilan toisessa päädyssä. Aulan keskiosa on jätetty avoimeksi ja se on kalustettu helposti siirrettävillä rasteilla. Harrastetilassa sijaitsee biljardipöytä. Paljon tilaa ympärilleen vaativa pelipöytä tarvitsee ympärilleen lisäksi istumatilaa pelaajille. Biljardin pelaaminen on nuorille keskeinen tapahtuma nuorisokeskuksilla ja samaan aikaan pelaamassa tai peliä seuraamassa saattaa olla useita nuoria.

Harrastetilan päätyseinä on käytännössä pelkkää ikkunaa kohti pohjoista. Ikkunan eteen on suunniteltu kiinteä istuin- ja työskentelykaluste. Kalusteen vinot muodot ja eri korkeuksilla olevat tasot luovat mielenkiintoisen ympäristön nuorille, jossa he voivat istuskella ja istua tietokoneen ääressä. Nuoret pitävät paljon vaihtoehtoisista istuma- ja työskentelyratkaisuista, joten kalusteen tarkoituksena onkin ollut tuoda tiloihin monimuotoisia alueita nuorten aktiviteetteihin.

Aulatilan toisessa päässä sijaitsee olohuonealue. Tila on kalustettu sohvilla ja nojatuoleilla sekä pöydillä. Erilaiset sohvaryhmät muodostavat kokonaisuuksia

television katseluun ja pelikonsoleilla pelaamiseen sekä myös syömiseen ja oleskeluun. Sohvaryhmät ovat liikuteltavissa ja muunneltavissa nuorten toiveiden mukaisesti erilaisiksi kokonaisuuksiksi.

Monitoimitila

Monitoimitila on suunniteltu mahdollisimman useaan käyttöön. Tila on mahdollista avata liikuntasalin puolelle siirtoseinän avulla. Tila on mitoitettu niin, että sinne mahtuu liikuteltava pöytätennispöytä. Tilaan on suunniteltu lisäksi televisio pelikonsoleineen sekä videotykki valkokankaineen elokuvien katselua varten. Monitoimitilaan on mahdollista tuoda myös pöytäryhmiä, jolloin tilaa voidaan käyttää vieläkin monipuolisemmin. Tilan varsinainen kalustus on kevyt ja koostuu pääasiassa säkkituoleista, tyyneistä sekä pyörällisistä palikoista, jotka toimivat tarvittaessa myös esiintymislavana.

Keittiö

Keittiö on nuorisokeskuksen sydän, kuten niin monen kodinkin. Keittiössä koonnutaan ja vaihdetaan kuulumisia kahvikupin ääressä. Nuorisotilojen keittiön suunnittelussa on otettu huomioon nuorisotilan yksilölliset tarpeet. Materiaalit on valittu helppohoitoisiksi ja kestäviksi. Tasot ovat laminaattia ja kalusteovet ovat laadukkaat maalatut MDF-ovet. Osa kalusteista on varustettu luukoilla kioskitarvikkeiden säilyttämistä varten.

Keittiön mitoitus on suunniteltu väljäksi, mikä mahdollistaa useiden nuorten yhtäaikaisen työskentelyn esimerkiksi kokkikerhon aikana. Eri toiminnot on sijoitettu riittävän etäälle toisistaan, mutta kuitenkin työkolmion mukaisesti niin, että liesi, tiskiallas sekä uuni ovat toisistaan oikealla etäisyydellä. Myös turvallisuus on huomioitu. Liesi on sijoitettu takaseinälle saarekkeen sijaan, jolloin kuumien tarvikkeiden ja ruokien siirtely olisi mahdollisimman etäällä ruuhkaisemmasta paikasta eli saarekkeesta.

Jääkaappipakastimia tulee olla kaksi, nuorten sekä nuoriso-ohjaajien käyttöön. Nuorisotilan keittiön varustukseen on suunniteltu kotikeittiön varustus. Keittiöön on sijoitettu jääkaappipakastinten lisäksi uuni, liesi, liesituuletin, mikroaaltouuni sekä astianpesukone. Kodinkoneet on sijoitettu esteettömästi kaikkien ulottu-

ville. Esimerkiksi mikroa ei ole nostettu pöytätasoa korkeammalle. Nuorten toivoma kahvikone puolestaan ei ole välttämätön varuste, jolloin se on sijoitettu mikroaaltouunin yläpuolelle.

Saareke mahdollistaa usean nuoren työskentelyn tilassa yhtäaikaisesti. Saareke on L-mallinen ja se lisää työtason määrää. Saarekkeen L-päädyssä on vapaata tilaa liikuteltaville säilytyskalusteille. Liikuteltavat kalusteet mahdollistavat tarjottavien viennin pidemmänkin matkan päähän, esimerkiksi monitoimitilaan. Liikuteltava säilytyskaluste toimii samalla myös aputasona keittiössä ja mahdollistaa myös liikuntaesteisen työskentelyn esteettömällä korkeudella. Saareke toimii myös erinomaisena kokoontumispaikkana, jonne nuoret voivat kerääntyä saapuessaan keskukselle.

Ryhmätila ja parvi

Ryhmätila on pienehkö suljettava tila, jonne on kulku keittiön viereisestä lasiovesta. Korkeaan tilaan on suunniteltu korkea liukuovilla varustettu kiintokaluste säilytystä varten. Kalusteen ovipinta on Bulletin Board -linoleumia, joka toimii myös kiinnityspintana, eli sitä on mahdollista käyttää ilmoitustauluna. Ryhmätilaan avautuu kolme sisäikkunaa aulaan, mikä lisää tilan avaruutta.

Ryhmätila on suunniteltu erilaisia ryhmätilanteita varten. Siellä voidaan pelata pelejä, suunnitella tapahtumia tai vaikka ommella. Tila toimii myös erinomaisesti keittiön ruokailutilana, sillä kulku huoneeseen on heti keittiön vieressä.

Ryhmätilasta on käynti portaita pitkin parvelle. Se on suunniteltu nuorten omaksi tilaksi. He toivoivat parvelle Sing Star -laulupeliä ja säkkituoleja. Parvelle on suunniteltu lisäksi säilytystä. Parvi on yhteydessä ryhmätilaan metallikaiteella ja sieltä on näköyhteys kuvaamataidon tilaan suuresta sisäikkunasta. Sisäikkunan vieressä on myös suuri ikkuna ulos, joka tuo paljon valoa tilaan.

Liikuntasali ja dj-tila

Liikuntasali on tarkoitettu useiden liikunnallisten aktiviteettien tilaksi (kaavio 2). Salissa on kiipeilyseinä, koripalloteline ja tanssipeilit sekä välinevarasto. Salin kattoon on sijoitettu näyttämövalot sekä äänentoistojärjestelmä. Varastonpuoleisessa päädyssä on lisäksi valkokangas erilaisia esityksiä varten. Valkokankaalle heijastetaan siirrettävällä videotykillä runsaan korkeuden vuoksi.

Dj-tila on sijoitettu Lielahden nuorisokeskuksen suunnitelmassa välinevaraston viereen liukuovella. Pienen huoneen lattia on korotettu 70 cm korkeudelle ja lattian alta voidaan vetää esiin porras. Ovi huoneeseen on seinän sisään liukuva liukuovi. Huoneen asennuslattia on suunniteltu esiintymistilanteita ajatellen. Kun dj-tilan eteen siirretään monitoimitilan 70 cm korkeat lavapalikat, lattiapinnat ovat samassa tasossa, jolloin dj:n soittopöytä on mahdollista siirtää lavalle. Huone toimii lisäksi pienenä takahuoneena muille esiintyjille.

Lavapalikat on mahdollista sijoittaa myös muualle liikuntasaliin tilanteesta riippuen. Esimerkiksi liikunnan tunneilla opettaja voi käyttää lavaa omiin tarkoituksiinsa.

Toimisto

Toimisto on suunniteltu muista tiloista visuaalisesti poikkeavaksi. Toimiston suunnittelussa on tavoiteltu vapauttavaa ja inspiroivaa tunnelmaa pääasiassa nuoriso-ohjaajille sekä toimistossa vieraileville nuorille. Toimisto on suunniteltu kahdelle samanaikaisesti työskentelevälle nuorisotyöntekijälle. Tiloihin on kuitenkin varattu henkilökohtaiset säilytystilat yhteensä neljälle työntekijälle. Työpisteet on varustettu sähköpöydillä sekä liikuteltavilla säilytyskalusteilla.

WC-tilat

Nuorisokeskuksen WC-tilat on suunniteltu erivärisiksi muiden tilojen teemavärien mukaan. WC-tilat ovat visuaalisesti hyvin laimeita, joten niihin tuotiin väriä ovien sisäpintoihin, allastasoihin sekä poikkeuksellisesti seinälaattojen saumoilla. Tilat ovat pelkistetyt ja yksinkertaiset materiaaliltaan ja kalustukseltaan. WC-istuimien on suunniteltu seinään asennettavaksi helpottamaan pienen tilan siivousta ja peilin taakse on sijoitettu saippuatelineet sekä käsipyyhkeet.

Kuvaamataidon opetus- ja muovailutila

Kuvaamataidon opetustilat on suunniteltu yhteiskäyttöön nuorisotoimen kanssa. Suunnittelussa on ensisijaisesti seurattu opetusministeriön ohjeita. Perusopetustila on suunniteltu 24 oppilaalle sekä opettajalle. Työpistettä ei ole opettajalle kuitenkaan kuvaamataidon lehtorin omasta toiveesta. Perusopetustilassa on perustyöpisteiden lisäksi tietokonepisteet kuvankäsittelyä varten. Materiaalien ja tarvikkeiden säilytystä varten on tilaan suunniteltu kiinteitä sekä liikuteltavia säilytyskalusteita. Luokkatilassa on valopöytä, videotykki sekä kaksi

heijastepintaa sekä liitu- ja tussitaulut. Valokuvausstudion taustapaperirullat ja studiovalaisimet on sijoitettu luokkatilan etuosaan. Studiotila on rajattavissa muusta tilasta pimennysverhoilla, jotka estävät erilaisten heijastumien pääsyn kuvaustilanteisiin. Vesipisteet ja kiinteät säilytyskalusteet on sijoitettu tilan perälle, josta on myös kulku lasiovien läpi muovailutilaan.

Muovailutila on tarkoitettu saven ja kipsin työstöön. Tilaan on varattu työskentelypaikat kahdeksalle oppilaalle. Sen työpisteet ovat tavallista työpistettä korkeammat työskentelyn helpottamiseksi. Tilan kiinteät kalusteet on suunniteltu ruostumattomasta teräksestä, joka on helppo pitää puhtaana ja kestävä. Myös muovailutilan kalusteista osa on liikuteltavia. Muovailutilaan on sijoitettu lisäksi vetokaappi myrkyllisten ja haitallisten aineiden käsittelyä varten. Tilan yhteyteen on suunniteltu lisäksi saviuunitila, jossa on puuritulöitä savitöiden kuivattamista ja jäähdyttämistä varten.

Sisäpiha

Sisäpihalle on suunniteltu nuorten suosima pienviljelyalue. Alueella on pieni kasvimaata sekä liikuteltavia viljelyastioita. Astiat ovat maalattavissa ja nuoret saavatkin maalata astiat haluamallaan väreillä omaan tyyliin. Istutuslaatikot ovat osittain myös koulun käytössä kotitalouden yrttien viljelyyn sekä biologian tutkimuksiin ja kokeisiin.

Sisäpiha on laatoitettu suurilla pihakivillä. Pihakivetyks mahdollistaa rullalautailun ja temppujen tekemisen ulkotiloissa. Nuoret ovat rakentaneet Lentävänniemien nuorisokeskuksella omat tempputelineet, jotka he aikovat tuoda sisäpihalle. Tempputelineiden lisäksi sisäpihalle on suunniteltu liikuteltava seinäke seinämaalauksen maalaamista varten. Pihalla on mahdollista pelata myös pihapelejä, sillä kaikki sisäpihan kalusteet ovat liikuteltavia ja helposti syrjään siirrettäviä.

7.2 Kiinteät ratkaisut ja tilaelementit

Aulatilaan on suunniteltu näyttäviä syvennyksiä tuomaan mielenkiintoa suureen seinäpintaan. Aukotukset muodostavat selkeää rytmiä seinälle. Linjakkaita sisäikkunoita on korostettu seinäpinnasta ulos tulevilla kehyksillä, joiden sisäpinta on maalattu aulan teemavärillä, violetilla. Seinän materiaalin muutos vaa-

kalinjassa tuo myös eloa seinäpintaan. Yläosa on ääntä absorboivaa reikälevyä, kun taas alaosa on sileää maalattua seinäpintaa. Väri kahdella materiaalilla on sama, mutta reikälevyn kuviointi tuo mielenkiintoa seinälle.

Nuorisokeskuksen yksi keskeisimmistä tiloista on keittiö. Keittiö on sijoitettu korkean seinäpinnan sisään ikään kuin syvennykseen, jota on korostettu efektiivärillä seinissä sekä katossa. Keittiökalusteet ovat hieman eri sävyistä violettia ja ne erottuvat syvennyksestä, mutta eivät varasta itse syvennykseltä huomiota. Saareke ja sen yläpuolinen valaisin rivi rajaavat keittiötä aulan puolelta omaksi tilakseen.

Aulan harrastetilan korkean ikkunaseinän edustalle on suunniteltu yksinkertaiset ja monikäyttöiset sohva- ja pöytäelementit. Sohvien alla on säilytyslaatikot, jonne voidaan sijoittaa esimerkiksi istuintyynyjä. Myös pöytäpinnat on suunniteltu istuttaviksi, jolloin kalustekokonaisuus muodostaa erikorkuisia istuintasoja. Pöytäpinnat on kuitenkin suunniteltu pääasiassa tietokoneita varten.

Päätyseinän kalustekokonaisuus jatkuu myös eteistä kohti ja törmää eteisen aulan puolelle työntyvään seinään. Eteinen on suunniteltu omaksi pieneksi erilliseksi arkkitehtoniseksi massakseen, jonka on tarkoitus erottua muusta rakennuksesta. Massan irtonaisuutta on korostettu väreillä ja sen seinälinjat on irrotettu päälinjoista. Tilaelementtiä korostaa värityksen lisäksi istuttavat syvennykset, jotka on verhoiltu tekstiilimatolla. Syvennyksistä toinen ulottuu eteisen puolelle läpikuljettavana aukkona, joka tuo mielenkiintoa myös eteisen puolelle.

Ryhmätilan ja parven väliselle seinälle on suunniteltu porrassyvennyks, jota on korostettu tilan efektiivärillä. Myös aulatilassa tilaa on pyritty visuaalisesti muokkaamaan efektiivärillä. Olohuoneen päätyseinä on maalattu samalla sävyllä katto-pinnan kanssa ja se yhdistää lattian ja katon kokonaisuudeksi. Tummalla päätyseinällä saadaan lisäksi pitkänmallinen tila näyttämään lyhyemmältä.

Myös liikuntasalissa on leikitelty väreillä. Siellä tumma Tampereen kaupunkisiluetti kiertää salin seinien alaosan. Yläosa on ääntä absorboivaa tasaista pintaa. Kaupunkisiluettiin on sijoitettu nuorten toivoma kiipeilyseinä keltaisilla kiipeilyotteilla, jotka kuvaavat kaupunkisiluetissa pimeässä näkyviä talojen ikkunoita. Samaa ajatusta on käytetty myös visuaalisesti hyvin neutraaleissa kuvamataidon opetukseen tarkoitetussa tilassa. Siellä sävyllään neutraalin harmaa ruiskutettu akustopinta sekä saman sävyinen kiiltävä maalipinta muodostavat

myös kaupunkisiluotin seinälle. Koska kuvaamataidon tilojen väriytyksen tulee olla mahdollisimman neutraali (Opetusministeriö 2007), halusin leikitellä erilaisilla struktuuripinnoilla ja tuoda myös kuvaamataidon tilan osaksi nuorten tiloja tarkoista Opetusministeriön määräyksistä huolimatta.

7.3 Värit, materiaalit ja akustiikka

Jokaisessa tilassa on oma teemavärinsä, joka toistuu pinnoissa ja kalusteissa. Värikokonaisuudet on suunniteltu nuorten ja arkkitehdin toiveiden sekä konseptin pohjalta. Valitut värit ovat konseptin mukaisesti kirkkaita ja voimakkaita. Ne luovat selkeitä kontrasteja esimerkiksi tumman lattian ja lähes valkoisten seinien kanssa. Teemavärit on yhdistetty tiloissa harmaan sävyihin, mustaan sekä valkoiseen, jotka yhdistävät väriytyksen. Kaikki valitut värit ja niiden sävyt sopivat toisiinsa, vaikka värejä onkin käytetty pääasiassa omissa tiloissaan. Tilojen teemavärejä on rikottu arkkitehtonisilla elementeillä, ja esimerkiksi eteisen vaaleanvihreä väri tunkeutuu voimakkaasti violetin ja pinkin sävyisen aulatilanteille. Aulatilanteen sävyt ajautuvat puolestaan eteistilanteen puolelle istuttavien syvennyksien sisätilanteen väriytyksen avulla ja toisaalta aulan korkean seinän sisäikkunoiden kehysten violetti väri ajautuu ryhmätilanteen ja parvelle.

Väreillä on pyritty vaikuttamaan visuaalisesti tilojen muotoon. Koska tiloista haluttiin kotoiset ja tunnelmalliset ei korkeita tiloja haluttu korostaa vaaleilla katto-pinnoilla, jotta tilojen tunnelma ei olisi kolkko, hallimainen tai kylmä. Aula- ja monitoimitilanteen huonekorkeus on korkeimmasta kohdasta lähes viisi metriä. Seinäpintoja tummempi katto aulatilanteessa ja monitoimitilanteessa tuo visuaalisesti kattoa alaspäin. Erityisesti monitoimitilanteessa kattomateriaalin jatkuminen seinäpinnan yläosaan luo visuaalisen efektin, jossa tila ei olisi niin korkea kun se todellisuudessa on. Korkeuden manipuloinnin lisäksi myös aulatilanteen pituutta on pyritty vähentämään tummalla seinäpinnalla.

Tummat violetin ja fuksian punaisen sävyiset syvennykset luovat tunnelimaista efektiä kontrastiksi korkeiden ja hulppeiden tilojen rinnalla. Koska korkeat tilat koetaan yleisesti suojattomiksi ja vähemmän kotoisiksi matalat ja tunnelmalliset tilat, kuten keittiö, tuntuukin kutsuvalta ja houkuttelevalta.

Kaikki valitut materiaalit täyttävät julkitilamateriaalien vaatimukset paloturvallisuudesta ja päästöluokituksista, eli materiaalit ovat standardien mukaisesti

SL1- ja M1-merkittyjä. Materiaalivalinnoissa on huomioitu niiden puhdistettavuus, huolto ja kulutuksenkesto. Kaikki kalusteiden verhoilumateriaalit ovat vesipestäviä, muutamia yksittäisiä tuotteita lukuun ottamatta. Lattiamateriaalit on valittu myrkyttömistä materiaaleista, kuten luonnon raaka-aineista koostuvasta linoleumista sekä PVC-, ftalaatti- ja pehmitinvapaista muovimatoista.

Yleisten tilojen lattiamateriaalina on erittäin hyvin kulutusta kestävä linoleumi, jota ei tarvitse huoltaa esimerkiksi vahaamalla. Materiaali tuntuu jalalle sileältä ja pehmeältä, mikä on tärkeää ympäristössä, jossa ei käytetä kenkiä. Lattia koostuu neljästä väristä tilojen teemaväriin mukaan. Värit vaihtelevat tiloissa suurina kolmionmuotoisina alueina. Lattiamateriaalin muodot ovat vesileikattu ja materiaalipalat asennetaan puskuun lattiaan liimaamalla. Käytävätiloissa ja keittiössä on käytetty yksiväristä keskiharmaata linoleumia.

Urheilutilassa lattiamateriaalina on edullinen pistejoustava muovimatto, joka voidaan asentaa suoraan betonin päälle. Lattiamateriaalin värit, musta ja keltainen, muodostavat salin muotoa toistavan rajan, kuin pelikentän rajat. Myös kuvaamataidon tiloissa on käytetty kovaan julkiseen käyttöön soveltuvaa muovimattoa. Kuvaamataidon tiloissa lattiamateriaalien kemikaalien kesto on tärkeää ja muovimatto sopii asennettavaksi myös lattiakaivojen yhteyteen, sillä siitä saadaan vesitiivis.

Parvella sekä toimistossa on käytetty lattiassa muista tiloista poiketen tekstiilimattoa ja laattaa. Parven käyttötarkoitukseen, kotoiseen oleskeluun, sopi hyvin lyhytnukkainen ja värikäs julkisen tilan tekstiililaatta. Parvelle haluttiin luoda ullakkomaista tunnelmaa ja erinomaisesti askelääntä vaimentava tekstiililaatta sopi tätä tunnelmaa korostavaan tilaan. Toimiston lattiamateriaalilla haluttiin korostaa erilaista tunnelmaa. Nuoriso-ohjaajien toiveena oli tuoda viidakkoteemaa Wild (liite 2) toimistoon. Teemaan sopiva bambu-kuvioinen värikäs tekstiilimatto korosti hyvin tilan irrallisuutta muista tiloista. Toimistosta ei haluttu tavallista tylsää toimistoa, vaan inspiroiva ja erilainen. Tällainen tila auttaa myös nuoria vapautumaan ohjaajien toimistossa käytävissä keskusteluissa. Tekstiilimatto toimii hyvin myös ääntä absorboivana elementtinä. Akustoitu toimisto irrottaa nuoriso-ohjaajat erityisen hyvin nuorten aiheuttamasta melusta ja hälinästä, mikä helpottaa toimistotyön tekemistä.

Julkisissa tiloissa, ja erityisesti lasten ja nuorten tiloissa, materiaalivalintoja ohjaa myös akustiikka. Valitsin katto ja seinämateriaaliksi ääntä absorboivia materiaaleja, jotka täyttävät julkitilamateriaalien ominaisuuksien lisäksi myös äänen absorbointiin liittyvät standardit. Tilojen kattopinnoissa on käytetty kuitulevyjä sekä reikälevyjä. Seinäpinnoilla on käytetty pääasiassa ruiskutettavaa tasaiseksi käsiteltyä Decocoat-materiaalia. Ruiskutettava pinta mahdollisti esimerkiksi kuvaamataidon luokassa huomaamattoman tasaisen akustoivan pinnan suunnittelun, joka on mahdollista rajata seinäkuvion, kaupunkisiluetin, mukaisesti. Koska esimerkiksi liikuntasalissa akustiikalta vaadittiin paljon, salin tanssipeilien ulkopinta käsitellään iskun kestäväällä akustolevyllä. Akustiikkaa pystyy peilien avulla säätelemään tilanteeseen sopivaksi.

Seinäpinnat ovat pääasiassa maalattuja. Pinnat on helppo maalata uudelleen, kun nuoret haluavat muutosta tiloihin. Maalipinnat ovat pyyhittäviä, kiiltoasteeltaan puolikiiltäviä. Monitoimitilassa ja parvella on käytetty tavallisten maalien lisäksi koulutaulumaalia, johon nuoret voivat piirtää liiduilla (liite 6).

7.4 Valaistus

Nuorisokeskuksen tilojen valaistuksen suunnittelussa on panostettu visuaalisuuteen ja kerroksellisuuteen. Kaikki kiinteät valaisimet ovat himmennettäviä ja valonlähteenä on käytetty LED-polttimoita (liite 19). Yleisvalaistuksena eteisessä, aulassa ja monitoimitilassa on käytetty yhtenäisiä valojuovia, jotka risteilevät kattopinnassa vapaasti. Valojuovat muodostavat kattoon selkeitä geometrisia kuvioita, jotka toistuvat myös lattiamateriaalissa. Valojuovat myös laskeutuvat aulatilassa olohuoneen päätyseinään sekä monitoimitilassa seinän yläreunaan saakka yhdessä akustoivan kattomateriaalin kanssa.

Valojuovien lisäksi käytävällä, toimistossa sekä keittiössä valonlähteenä on käytetty erinomaiset optiset ominaisuudet omaavaa ja erittäin siroa upotettua valaisinta. Valaisimen valonlähdeä ei näe kuin suoraan valaisimen alta. Samaa valaisinta on käytetty pienemmässä koossa myös aulan ja eteisen välisissä syvennyksissä. Voimakkaasti näkyvät valojuovat sekä lähes näkymättömät valaisimet muodostavat hauskan efektin valaistukseen.

Kuvaamataidon korkeassa tilassa valaisimet on tuotu kattopinnasta alas riiputtamalla (liite 10). Useat pienet riippuvalaisimet muodostavat kevyen verkon noin

kolmen metrin korkeudelle, mikä saa aikaan valotehojen riittävyyden lisäksi myös visuaalisesti kodikkaampaa tunnelmaa. Kaikki kuvaamataidon tiloissa käytetyt valonlähteet ovat päivänvalolamppuja ja himmennettäviä. Samanlaisia pieniä yksinkertaisia riippuvalaisimia on käytetty lisäksi keittiössä saarekkeen yllä sekä aulatilan päätyikkunoiden edessä valaisemaan työskentelypisteitä ja tuomaan tunnelmaa sekä rajaamaan alueita.

Myös ryhmätilassa on käytetty riippuvalaisimia yleisvalona (kuva 19). Siellä suuret erikokoiset kolmion muotoiset valaisimet muodostavat saman visuaalisen efektin alas lasketusta katosta, kuin kuvaamataidon valaisinverkkokin.

Kuva 19. Ryhmätila (Naukarinen 2015)

Samoja kolmionmuotoisia valaisimia on tuotu myös olohuoneeseen tuomaan kodikkuutta korkeaan tilaan sekä biljardipöydän ylle pelivalaistukseksi. Myös nämä riippuvalaisimet ovat himmennettäviä ja toimivat myös sisustuksellisina tunnelmavaloina, kuten monitoimitilan lattiavalaisimetkin.

Sisustuksellisten valaisimien lisäksi tiloissa on käytetty värillisiä LED-nauhoja efektien luomiseen. Väriä vaihtavat RGB-valot luovat nuorisotiloihin omanlaista tunnelmaa ja korostavat tilojen värikyyttä. Värinauhut on sijoitettu eteiseen alas lasketun katon käytäväsvennyksen reunoille korostamaan käytävää ja

johdattamaan sisääntulijaa eteisestä aulaan. Myös lattialla seisovan säilytyskalusteen sokkeliin on sijoitettu valonauhaa, mikä korostaa kiinteää elementtiä tehden siitä ikään kuin leijuvan. Myös sisäikkunoiden kehysten ulkopinnat on valaistu RGB-valoilla. Valot tuovat arkkitehtonisia elementtejä hyvin esiin ja valo korostuu vaaleasta seinäpinnasta hyvin.

Myös keittiössä on käytetty LED-nauhaa epäsuoran valaistuksen toteuttamisessa seinäkalusterivin takana. Valaistus korostaa yksittäistä ja voimakasta vaakalinjaa tilan takaosassa ja tekee keittiöstä mielenkiintoisen. Keittiön katossa on lisäksi nuorten toivoma tähtikatto, joka on toteutettu violettiiin reikälevykattoon valokuiduilla.

Myös luonnonvalo on huomioitu suunnitelmassa. Aulan suuriin ikkunoihin on suunniteltu kevyesti peittävät mustat vekkiverhot. Liikuntasalin ikkunoihin on suunniteltu pimentävät rullaverhot ja monitoimitilan ikkunoihin mustat täysin pimentävät vekkiverhot. Verhot eristävät auringonvalon lisäksi myös auringon tuottamaa lämpöä, mikä on erityisen tärkeää etelän suuntaan olevissa monitoimitilan ikkunoissa. Kaikki verhot ovat sähkötoimisia, jotta korkeidenikkunoiden verhoja voidaan säätää vaivatta.

7.5 Kalusteet

Kalustus on suunniteltu helposti muokattavaksi, mikä tukee tilojen monikäyttöisyyttä. Aulatilassa on käytetty helposti siirrettäviä raheja sekä tyynyjä, joita voidaan käyttää istumiseen ja löhöilyyn. Olohuoneen sohvakalusteet on valittu helposti siirrettäviksi, jotta nuoret voivat itse järjestellä haluamiaan istuinryhmiä. Bit sohvaryhmän kalusteissa on pyörät kalusteiden siirtelyä varten. Nojatuoleissa on poikkeuksellisesti kaksi selkänojaa ja ne muodostavat tuoliin kulmauksen. Useaa tuolia yhdistelemällä niistä saa koottua monimuotoisia kokonaisuuksia. Esimerkiksi neljästä tuolista koostuvan ”kraatterin”, jonka sisään nuoret voivat hypätä. Sohvaryhmiin voidaan yhdistellä myös raheja, jolloin niistä on mahdollista tehdä monimuotoisia kalustekokonaisuuksia. Siirrettävien sohvien ansiosta tila on helposti muunneltavissa myös täysin toisenlaiseen käyttöön. Tilaan voidaan tuoda esimerkiksi kuvaamataidon tiloista suuret pöydät juhlien tai kutsujen järjestämiseen tai tila voidaan tyhjentää kalusteista ja sijoittaa sinne esimerkiksi pöytätennispöytä.

Sohvien yhteyteen on suunniteltu matalia sohvapöytiä television edustalle. Lisäksi lähempänä keittiötä on esimerkiksi ruokailuun ja lautapelien pelaamiseen suunniteltuja korkeussäädettäviä pöytiä. Sohvien yhteydessä olevat ruokapöydät ovat usein liian korkealla sohvaan nähden, joten korkeussäädöllä pöydän ja sohvan välistä etäisyyttä voi säädellä tarpeen mukaan. Pöydän jalkaosa on kantta kapeampi, jolloin etäisyys selkänojasta säilyy mukavampana.

Aulatilaan on lisäksi suunniteltu muunneltavia sermejä, jotka rajaavat tiloja toisistaan. Sermit ovat niin korkeita, ettei niiden yli näe. Sermit koostuvat useasta pystysuuntaisesta pyöritettävästä kappaleesta, joita kääntämällä sermi saadaan kokonaan sulkevaksi tai vain hieman näköestettä tuovaksi. (liite 16–17) Sermit toimivat lisäksi tehokkaina äänenkulkua rajoittavina elementteinä.

Monitoimitilan kalustus muodostuu pääasiassa istuttavista tyyneistä, säkkituoleista sekä näyttämön lavapalikoista, jotka toimivat istuimina. Niissä on pyörät siirtelyn helpottamiseksi. Tila on suunniteltu, nimensä mukaisesti, monikäyttöiseksi ja sen kalustus on haluttu pitää kevyenä. Tila on mahdollista avata saliin, mikä lisää tilan käyttöä osana suurempaakin tapahtumaa, mikä palvelee myös muita tilankäyttäjiä, kuin nuoria. Tilan koko on mitoitettu niin, että sinne mahtuu pöytätennispöytä.

Ryhmätila on kalustettu ryhmätyöskentelyyn tarkoitetuilla pöydillä. Pienehköjen pöytien erikoinen muoto mahdollistaa useiden erilaisten pöytäryhmien kokoamisen tilanteen mukaan. Pöydät on lisäksi varustettu kahdella pyörällä liikuttelun helpottamiseksi. Ryhmätilan yläkerrassa, eli parvella, kalustus on jätetty niukaksi muunneltavuuden vuoksi. Nuorille on haluttu jättää paljon mahdollisuuksia suunnitella tila omakseen ilman rajoituksia. Tilaan on tuotu paljon tyynejä ja säkkituoleja, jotka mahdollistavat hyvin rennon ja vapaan oleskelun. Parven ja monitoimitilan säkkituolit ovat sopivia myös ulkokäyttöön, jolloin niiden vieminen myös sisäpihalle on mahdollista.

Kuvaamataidon tilojen kalustus on suunniteltu niin ikään muunneltavaksi. Tilan kaikki kalusteet tulee olla helposti poissiiirrettäviä, sillä samassa tilassa työskennellään pöytien lisäksi välillä myös maalaustelineiden kanssa. Silloin vapaa telineen asettelu valon suuntaisesti on tärkeää. Maalaustilanteiden lisäksi tilaan on sijoitettu valokuvausstudio, joka vaatii oman tilansa luokan etuosasta. Kalustemateriaalit on valittu vaativan käytön mukaan hyvin kemikaaleja ja likaa

kestäviksi. Säilytysratkaisut on suunniteltu muunneltaviksi ja liikuteltaviksi esimerkiksi varustamalla säilytyskalusteita pyörillä. Myös kalusteiden ovipinnat on suunniteltu monikäyttöisiksi. Liukuovien pinnat on päällystetty Bulletin Board -linoleumilla, joka mahdollistaa liukuovien käytön kiinnityspintana ja ilmoitustauluna. Perinteiseen liitutauluun on yhdistetty lisäksi sen edessä liukuva tussitaulupinta, joka toimii myös heijastuspintana kuvaprojektorille. Yhdistelmätauluja on kaksi kuvaamataidon lehtorin toiveiden mukaisesti. Suunnitelman kalustus on esitetty liitteissä 16 ja 17.

8 YHTEENVETO JA POHDINTA

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää nuorisotilojen tilasuunnitteluun vaikuttavia tekijöitä tilojen viihtyvyyden ja monikäyttöisyyden kannalta. Työn ensisijaisena tavoitteena oli tehdä nuorisotiloja suunnitteleville tahoille toimiva työkalu suunnittelun avuksi sisustusarkkitehtuurin näkökulmasta. Painotin tilojen muunneltavuutta ja viihtyisyyttä lisääviä toiminnallisia ja visuaalisia elementtejä, jotta tutkimusta olisi helppo hyödyntää ja soveltaa erilaisiin projekteihin.

Tutkimuskysymyksenä oli: ”Miten suunnitellaan sisustukseltaan viihtyisät ja monikäyttöiset nuorisotilat sisustusarkkitehtuurin näkökulmasta?”. Jo projektin alussa oli selvää, että viihtyisien ja monipuolisien nuorisotilojen suunnittelussa vaaditaan monialaista yhteistyötä tilojen voimakkaan sosiaalisen yhteyden vuoksi. Koska tila muodostuu henkilön kokemuksen ja tuntemuksen perusteella tärkeäksi tai vähemmän tärkeäksi tilaksi, ei pelkkien visuaalisten ja toimivien asioiden suunnittelulla päästä välttämättä haluttuun lopputulokseen. Esteettisyydellä ja käytännöllisyydellä on kuitenkin oma tärkeä roolinsa nuorisotilojen suunnittelussa. Onnistuneen lopputuloksen keskeisimmäksi osatekijäksi paljastui nuorten kuuleminen ja ymmärtäminen.

Koska nuoret eivät ole nuoria elämänsä aikana kuin hetken, on muistettava, että myös tilojen käyttäjät vaihtuvat. Vaikka tilojen suunnitteluvaiheessa lopputulos vastaisi käyttäjien toiveita, ei niin olisi välttämättä enää viiden vuoden kulluttua. Olennaista suunnittelussa siis on muuntautumiskyky myös visuaalisesti.

Suunnittelussa tulisi antaa nuorille mahdollisuus toteuttaa omia näkemyksiään tilasta.

Yksi merkittävä ulottuvuus tutkimuksessa oli projektiin olennaisesti liittyvä peruskoulun ja nuorisotoimen yhteistyö ja yhteisessä käytössä olevat tilat. Kahden toimintatavoiltaan täysin erilaisen instituution sovittaminen yhteen tuo väistämättä käytännön ongelmia. Tilasuunnittelussa on otettava huomioon täysin eritavalla toimivien instituutioiden tarpeet, jotka poikkeavat osittain toisistaan huomattavasti. Haasteet kuitenkin pakottavat suunnittelijan keksimään enemmän luovia ratkaisuja, joista saattaa syntyä uudenlaisia onnistuneita ratkaisuita.

Projektin aihe oli hyvin mielenkiintoinen ja erilainen. Työni puitteissa en vain ottanut selvää julkisten tilojen suunnitteluun liittyvistä määräyksistä, vaan painauduin pitkälti nimenomaan nuorisotilojen sekä kuvaamataidon tilojen suunnitteluun erityisesti nuorten näkökulmasta. Halusin aidosti olla mukana toteuttamassa nuorille heidän näköisiä tiloja, joista myös koulun oppilaat ja opettajat voisivat nauttia.

Projektin hidas eteneminen oman työni alkuvaiheessa hankaloitti työtäni. Erityisesti koulun edustajien tapaaminen tuotti hankaluuksia ja se viivästyttikin suunnittelun aikataulua. Lisäksi käyttäjien näkökulman puuttuminen tilojen suunnitteluun vaikeutti esimerkiksi aiheen näkökulman valintaa. Siitä huolimatta erityisesti vastaavan nuoriso-ohjaaja Lehtisen into ja yhteistyöhalu veivät projektia ja suunnitteluani eteenpäin. Tiivis yhteistyö herätti lisäksi halua olla mukana myös jatkossa nuorisotilojen suunnittelussa sekä mahdollisesti laajentaa tutkimusta monialaiseksi, jossa sosiaalipedagogiikan sekä sisustusarkkitehtuurin ja arkkitehtuurin osaaminen yhdistyisi. Jatkossa olisi hyvä lisäksi tutkia, kuinka nuoret todella ottavat suunnitellut tilat omikseen ja muodostuuko niistä heille viihtyisät tilat.

Kokonaisuudessaan pidän projektia onnistuneena. Projekti oli haastava alusta alkaen, eikä suunnitelmassa ole yhtään helppoa ratkaisua. Se oli hyvin opettavainen projektin hallinnasta suunnitteluun. Lopputuloksena on mielestäni laajahko nuorisotilojen suunnittelua käsittelevä työ, josta on paljon apua erityisesti nuorison kanssa työskenteleville tahoille. Työ antaa lisäksi hyvän pohjan suunnittelijoille nuorisotilojen suunnitteluun.

LÄHTEET

Painetut lähteet

Alhava, Sari 2010. Suomen suurin nuorisotila. Lastensuojelun Keskusliiton kuukausijulkaisu. Lapsen maailma. 11: 2010/1. s. 26-29.

Anttila, Pirkko 2000. Tutkimisen taito ja tiedon hankinta. Taito-, taide- ja muotoilualojentutkimuksen työvälineet. Hamina: Akatiimi.

Dudek Mark. 2011 Play in an adult world: designing spaces with children. Teoksessa *Children and Young People's Spaces. Developing Practice*. Foley, Pam & Leverett, Stephen (toim.) The Open University. New York: Palgrave Macmillan. s. 79.

Kemppinen, Pertti 1999. Nuoriso 2000 – Nuorisotyön käsikirja. Vantaa: Kannustusvalmennus P. & K. Oy.

Kiilakoski, Tomi 2011. Talotyön ja alueellisen nuorisotyön kehittäminen. Teoksessa *Tutkijat ja nuorisotyö liikkeellä – Tarkastelussa kaupunkimaisen nuorisotyön kehittämishankkeet*. Kiilakoski, Tomi & Honkasalo, Veronika & Kivijärvi, Antti (toim.) 2011. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.

Kiilakoski, Tomi; Kivijärvi, Antti; Gretscher, Anu; Laine, Sofia & Merikivi, Jani 2011. Nuorten tilat. Teoksessa *Annettu, otettu, itse tehty. Nuorten vapaa-aika tänään*. Määttä Mirja & Tolonen Tarja (toim.) Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto. s. 57–61.

Kylmäkoski, Merja 2006. Näkökulmia nuorten tilojen käyttöön. Teoksessa: *Nuorten tilat*. Kylmäkoski, Merja; Lind, Kimmo; Hintikka, Timo & Aittola Tapio (toim.) Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja C. Oppimateriaaleja 9, 2006. s. 8, 16–17, 19

Kylmäkoski, Merja 2008. Eteinen, vessa, keittokomero ja huone – niistä on nuorisotila tehty. Teoksessa *Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet*. Hoikkala, Tommi & Sell, Anna (toim.) Julkaisuja 76. 2. muuttamaton painos. Helsinki: Nuorisotutkimusseura. s. 223, 394

Lehtonen, Terhi 2013. Nuoret, ajat & tilat. Turku: Nuorisotyön tallentamiskeskus Nuoperi, Turun yliopisto.

Myllyniemi, Sami 2009. Nuorten tilojen ulottuvuuksia. Nuorisoalan aikakausjulkaisu. Nuorisotyö. 8: 4/2009.

Martin, Lucy 2011. Valoa Kotiin. Suomentanut Miika Arhio. WSOY: Helsinki

Nieminen, Juha 1995. Nuorisossa tulevaisuus suomalaisen nuorisotyön historia. Helsinki: Lasten Keskus Oy.

Nuorisolaki 27.1.2006/72

Opetusministeriö 2007. Kuvataiteen opetustilojen suunnitteluopas. Anttalainen, Heli & Tapaninen Reijo. (toim.) Helsinki: Opetushallitus.

RT 97–10091. Rakennustieto Oy 1980. Sisäliikuntatilat, kuntoilu ja voimailu. Helsinki: Rakennustieto Oy.

RT 84–10958. Rakennustieto Oy 2009. Sisäliikuntatilojen lattiat. Helsinki: Rakennustieto Oy.

RT 07–10881. Rakennustieto Oy 2006. Huoneakustiikka. Helsinki: Rakennustieto Oy.

Salovaara, Raija 2009. Kaupungista löytyy nuoren kotikolo. Nuorisotalon aikakausjulkaisu. Nuorisotyö. 8: 2009/4, s. 8-10.

SIT 42–610067. Rakennustieto Oy 2010. Lattianpäällysteet. Muovi, linoleumi, kumi. Helsinki: Rakennustieto Oy.

Tapio, Teemu 2006. Metsästä raittia pitkin taloihin. Teoksessa: *Nuorten tilat*. Kylmäkoski, Merja & Lind, Kimmo & Hintikka, Timo & Aittola Tapio (toim.) Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja C. Oppimateriaaleja 9, 2006. s. 33

Sähköiset lähteet

Helsingin kaupunki. 2013. Viikin nuorisotalo uudisrakennus hankesuunnitelma. PDF-julkaisu. Saatavissa: http://www.hel.fi/static/public/hela/Nuorisolautakunta/Suomi/Paatos/2013/Nk_2013-08-29_Nik_8_Pk/CDCC225F-53A4-4213-93CA-9E6A595BAB34/Liite.pdf [Viitattu: 14.3.2015]

Lohjan Kaupunki. 2015. Kansallinen hankintailmoitus: Lohjan kaupunki. Lohjan kaupungin Routionmäki-nimisen koulu-päiväkoti-nuorisotila-erityiskoulu hankkeen rakennesuunnittelu. Työ- ja elinkeinoministeriö. Hilma, julkiset hankinnat. Saatavissa: <http://www.hankintailmoitukset.fi/fi/notice/view/2015-006549/> [viitattu: 14.3.2015]

Keravan nuorisopalvelut. 2013. Häkki suljettu 11.11. lähtien. Saatavissa: <http://www.keravannuorisopalvelut.fi/2013/10/29/nuorisotila-hakki-suljettuna-11-11-lahtien/> [viitattu 15.3.2015]

Kielitoimiston sanakirja 2014. Viihtyisyys. Kotimaisten kielten keskus. Kielitoimiston sanakirja verkossa. Saatavissa: <http://www.kielitoimistonsanakirja.fi/net-mot.exe?motportal=80> [viitattu 28.3.2015]

Kiilakoski, Tomi 2015. Henkilökohtainen viesti. Luettu: 20.3.2015.

Kurikka, Anne 2014. Myllysaari – tuleva nuorisotila. Valkeakosken nuorisopalvelut. Saatavissa: <http://www.nuortenkoski.fi/nuorisopalvelut/nuorisotilat/tulevat-nuorisotilat-myllysaari-ja-tyry/> [viitattu: 16.3.2015]

Lehtinen, Katja. 2015d. Uusi tila. Henkilökohtainen sähköpostiviesti. Luettu 20.3.2015.

Lielähtikeskus. Palvelut. Saatavissa: <http://lielahtikeskus.fi/palvelut/> [viitattu 14.3.2014]

Mannerheimin lastensuojeluliitto. Murrosiän kynnyksellä. Saatavissa: http://www.mll.fi/vanhempainnetti/tietokulma/kasvu_ja_kehitys/murrosian_kynnyksella/ [viitattu 16.3.2015]

Opetusministeriö. 2015. Nuorisolain uudistaminen. Opetus- ja kulttuuriministeriö. Saatavissa: http://www.minedu.fi/OPM/Nuoriso/vireilla_nuoriso/nuorisolaki/ [viitattu 15.3.2015]

Outcalt, Todd. 2013. Designing youth-friendly spaces. Saatavissa: <http://www.ministrymatters.com/all/entry/3596/designing-youth-friendly-spaces> [viitattu 16.3.2015]

Pasilan nuorisotalo. Toiminta. Helsingin nuorisoasiankeskus. Saatavissa: <http://pasila.munstadi.fi/toiminta-2/> [viitattu 22.3.2015]

Pulkka, Emmi, 2012: Rento meininki, tekemistä ja yhdessäoloa. Joensuun keskusta-alueen nuorisotilan tarpeet nuorten näkökulmasta. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/48248/Pulkka_Emmi.pdf?sequence=1

Raisio kaupunki. 2014. Pöytäkirja Investointimäärärahan siirto hankkeesta "Kaupungintalo" hankkeelle "Kauppaoppilaitos/nuorisotila". PDF-julkaisu. Saatavissa: <http://raisio02.hosting.documenta.fi/kokous/2014239763-11.PDF> [viitattu 14.3.2015]

Sanders, Elizabeth B.-N. 2002: From User-Centered to Participatory Design Approaches. Teoksessa Design and the Social Sciences: Making Connections. Toim. Jorge Frascara. Lontoo: Taylor & Francis. 1–8. E-kirja. Artikkelin saatavissa: http://www.maketools.com/articlespapers/FromUsercenteredtoParticipatory_Sanders_%2002.pdf [viitattu 7.2.2015]

Sjöholm, Kari. 2015. Nykytilan määrällinen tarkastelu. Suomen kuntaliitto. Päivitetty 20.2.2015. Saatavissa: <http://www.kunnat.net/fi/asiantuntijapalvelut/opeku/kulti/nuoriso/nuorisoluvut/Sivut/default.aspx>. [viitattu 14.3.2015.]

Tampereen kaupunki. 2014: Lielahden koulu ja nuorisotilat, päärakennuksen perusparannus ja laajennus, hankesuunnitelma. PDF-julkaisu. Saatavissa: http://www.tampere.fi/tilakeskus/material/bbVQeveN4/Lielahden_koulu_ja_nuorisotilat_hankesuunnitelma_2.12.2014_2-puoleinen.pdf [viitattu 14.3.2014]

Tampereen kaupunki, 2010: Linnainmaan korttelikortit. PDF-julkaisu. Saatavissa: <http://www.tampere.fi/material/attachments//5xYA2Vdk4/linnainmaakorttelikortit.pdf> [viitattu 21.3.2015]

Tampereen nuorisotoimi. 2015. Nuorten tilat. Saatavissa: <http://www.nuorten-tampere.fi/nuoret/nuorisotilat/> [viitattu: 14.3.2015]

Vantaan Kaupunki, 2015. Kanniston nuoriso- ja asukastila KanNu. Saatavissa: http://www.vantaa.fi/fi/nuorille/nuorisotilat/kanniston_nuoriso-_ja_asukastila [viitattu 21.3.2015]

Painamattomat lähteet

Kapanen, Jussi Kuvataiteen lehtori, Lielahden koulu. Tampere. 27.3.2015

Lehtinen, Katja 2015a. Länsi-Tampereen vastaava nuoriso-ohjaaja. Tampere. 24.1.2015.

Lehtinen, Katja 2015b. Länsi-Tampereen vastaava nuoriso-ohjaaja. Tampere. 4.2.2015.

Lehtinen, Katja 2015c. Länsi-Tampereen vastaava nuoriso-ohjaaja. Tampere. 20.2.2015.

Lehtinen, Katja 2015e. Länsi-Tampereen vastaava nuoriso-ohjaaja. Tampere. 25.3.2015.

Mertanen, Jorma. Tampereen kaupungin nuorisopalvelujohtaja; Lehtinen Katja. Länsi-Tampereen vastaava nuoriso-ohjaaja; Heino, Antti. Johtava nuorisopalveluiden koordinaattori. Tampere. Tapaaminen 23.1.2015

Pehrsson, Nora. Nuorisotyöntekijä. Vantaa. 25.2.2015.

Rautio, Mirka. Vastaava nuorisotyöntekijä. Vantaa. 25.2.2015.

Sunnarborg-Viljanen, Minna. Nuorisotyöntekijä. Kirkkonummi. 26.3.2015

Tokee, Tiina. Nuoriso-ohjaaja. Tampere. 6.2.2015.

Orientoivat lähteet

Gretschel, Anu, 2011: Nuorisotalo mahdollistavana lähiyhteisönä: nuorten näkökulma. Julkaisu 3/2011. Helsinki: Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus

Mykkänen, Anni, 2014: Kaduilta kahvilaan. Nuorisokahvilakonsepti. Opinnäytesyö. Saatavissa: http://theseus32-kk.lib.helsinki.fi/bitstream/handle/10024/73445/Mykkanen_Anni.pdf?sequence=1

Myllyniemi, Sami, 2009: Aika vapaalla. Nuorten vapaa-aikatutkimus 2009. Helsinki: Opetusministeriö.

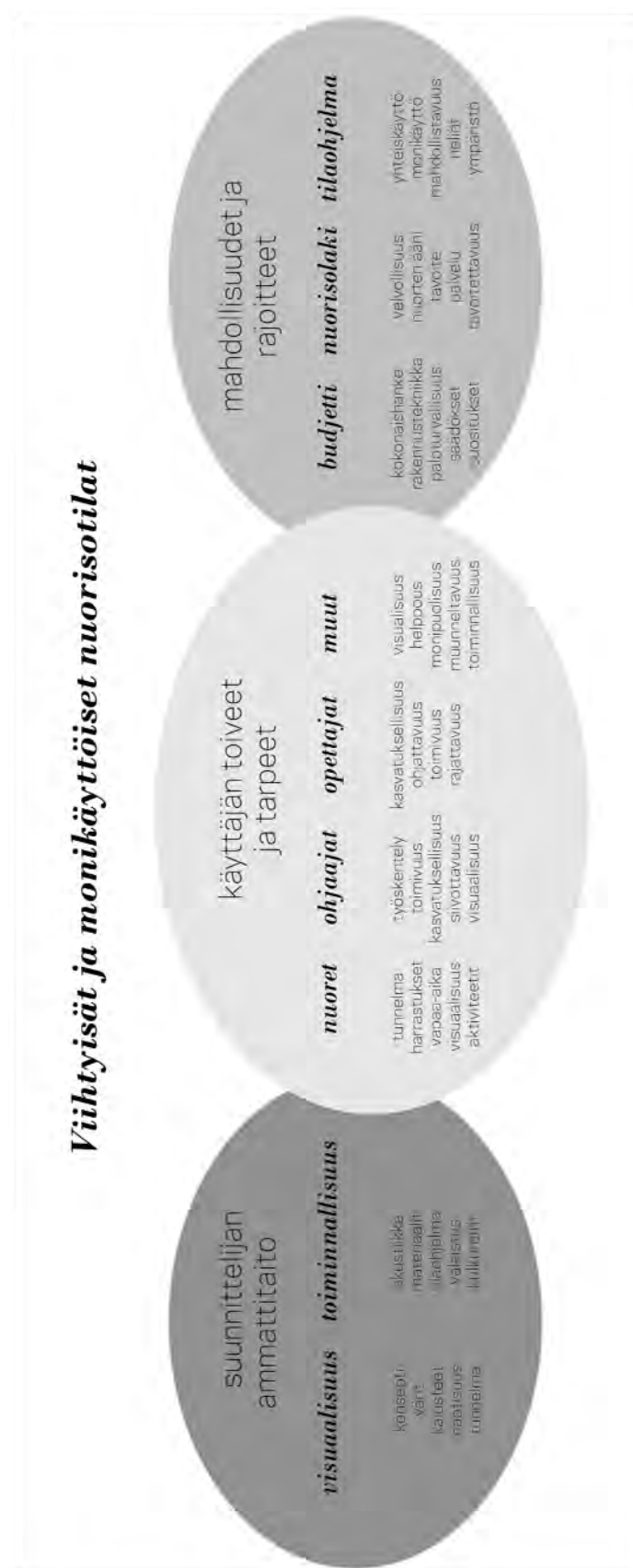
KUVALUETTELO

- Kuva 1. Nuorisokeskuksen suunniteltu sijainti. (Naukkarinen 2015)
- Kuva 2. Viitekehys. (Naukkarinen 2015)
- Kuva 3. Vantaan Kanniston nuoriso. ja asukastilat, KanNu. (Naukkarinen 2015)
- Kuva 4. Tampere Linnainmaan nuorisokeskus Nuokku (Naukkarinen 2015)
- Kuva 5. Kirkkonummi, Veikkolan nuorisotila (Naukkarinen 2015)
- Kuva 6. Suunnittelumateriaalia biljardipöydällä käyttäjätapahtumassa (Lehtinen 2015)
- Kuva 7. Ryhmätilan suunnitelma (Iikka 2015)
- Kuva 8. Nennan ja Nean suunnitelma (Nenna ja Nea 2015)
- Kuva 9. Harrastetilan suunnitelma (Veera ja Tino 2015)
- Kuva 10. Lentävänniemen nuorisokeskus käyttäjätapahtumapäivänä (Naukkarinen 2015)
- Kuva 11. Kuvakollaasi City (Naukkarinen 2015)
- Kuva 12. Ote sähköisestä kuvataulusta (Naukkarinen 2015)
- Kuva 13. Luonnoksia eteisestä erilaisilla wc-ratkaisuilla (Naukkarinen 2015)
- Kuva 14. Käsiluonnoksia WC-tilojen siirron vaikutuksista muihin tiloihin (Naukkarinen 2015)
- Kuva 15. Käsiluonnos nuorisotilan pohjapiirustuksesta (Naukkarinen 2015)
- Kuva 16. Ryhmätilan perspektiiviluonnos (Naukkarinen 2015)
- Kuva 17. Luonnos eteisen kalustuksesta lintuperspektiivistä kuvattuna (Naukkarinen 2015)
- Kuva 18. Inspiroivia lattiakuvioita (Naukkarinen 2015)
- Kuva 19. Ryhmätila (Naukkarinen 2015)
- Kaavio 1. Suunniteltavat tilat (Naukkarinen 2015)
- Kaavio 2. Esimerkkejä nuorisotilojen toiminnasta (Naukkarinen 2015)

LIITTEET

Liite 1	Käsitekartta
Liite 2	Teemat
Liite 3	Tilaohjelman ongelmakohtat
Liite 4	Pohjapiirustus
Liite 5	Tilasuunnitelma eteinen
Liite 6	Tilasuunnitelma aula ja monitoimitila
Liite 7	Tilasuunnitelma keittiö
Liite 8	Tilasuunnitelma liikuntasali
Liite 9	Tilasuunnitelma parvi
Liite 10	Tilasuunnitelma kuvaamataito
Liite 11	Tilasuunnitelma muovailutila
Liite 12	Tilasuunnitelma WC-tilat
Liite 13	Leikkaus A – A
Liite 14	Pintamateriaalipohjapiirustus
Liite 15	Pintamateriaaliluettelo
Liite 16	Kalustepohjapiirustus
Liite 17	Kalusteluettelo
Liite 18	Valaistuspohjapiirustus
Liite 19	Valaisin luettelo

Viihtyisät ja monikäyttöiset nuorisotilat

MÖKKI

keveä | iloinen | runsas | kodikas | herpeä | perinteinen | heleä

WILD

villi | yllätyksellinen | runsas | erilainen | erottuva | tiivis | värikäs | aurinkoinen

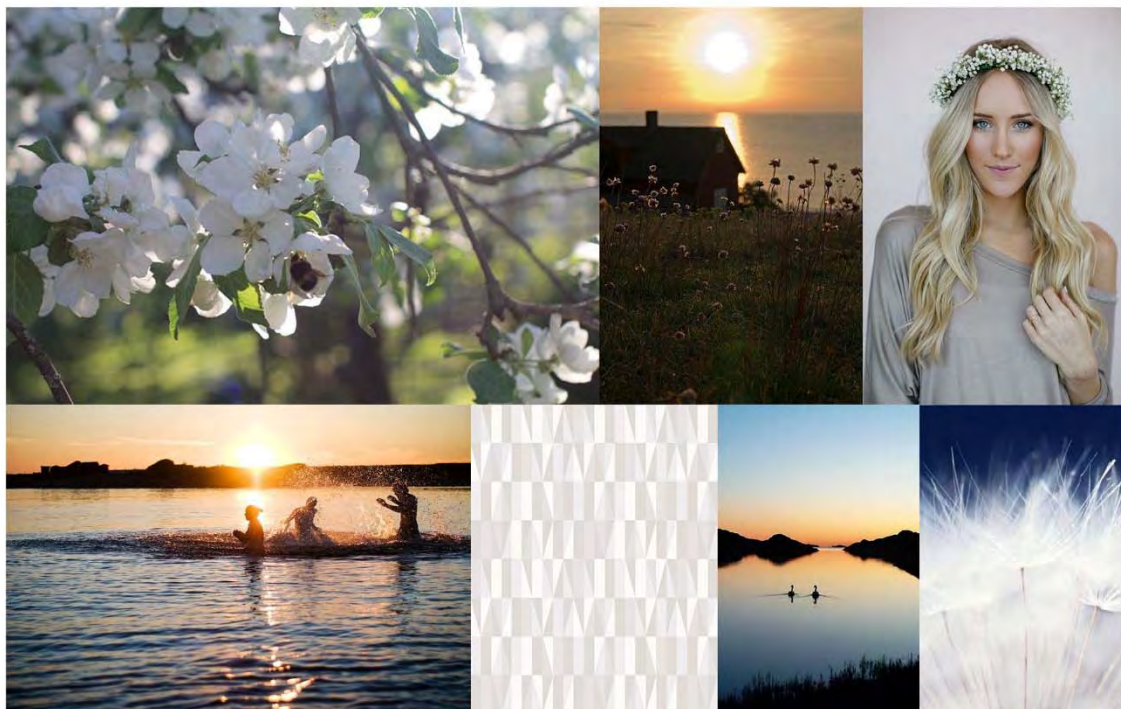
FACTORY

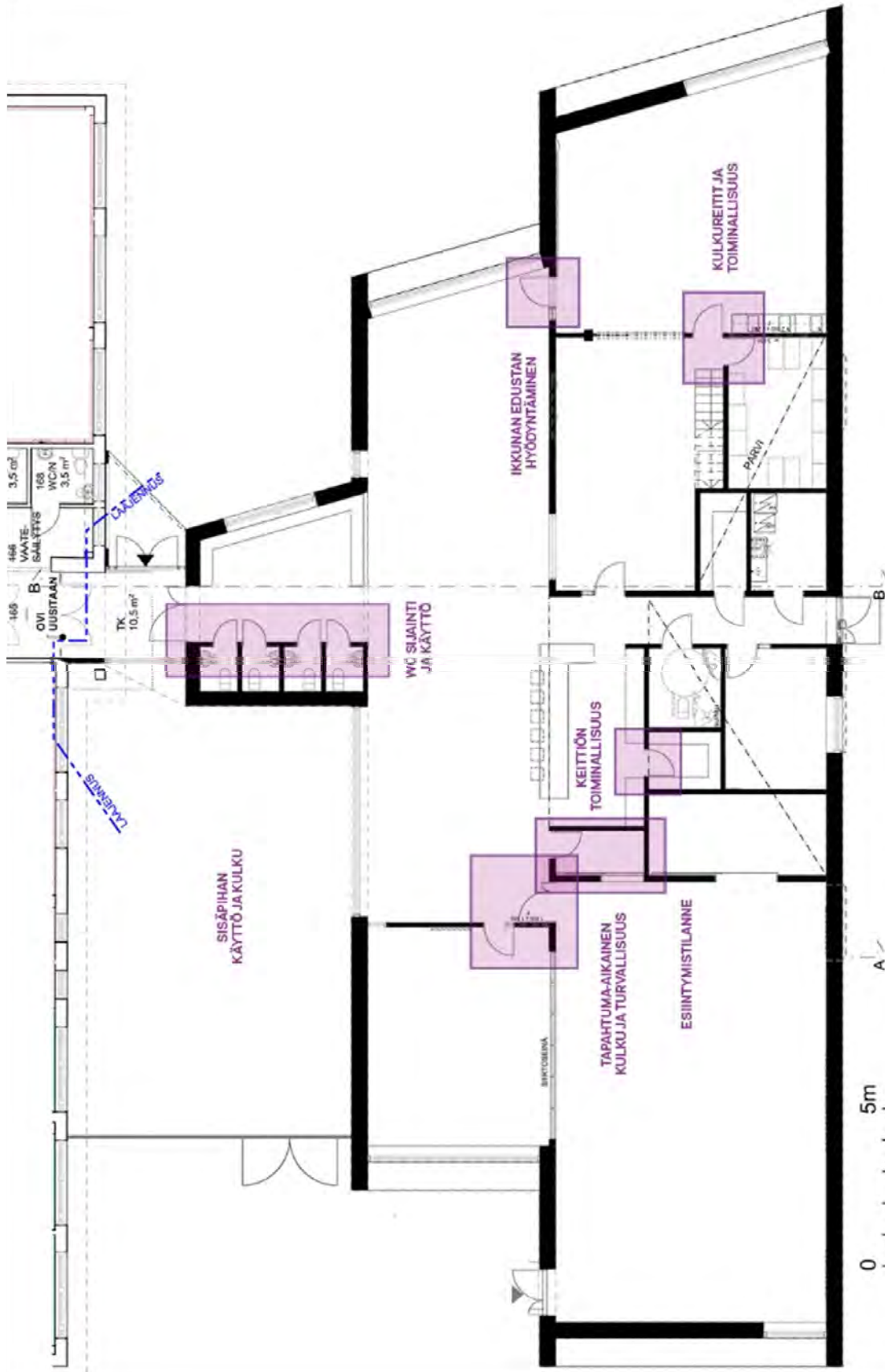
rouheaa | rosoinen | paikallinen | metallinen | trendikäs | historiallinen

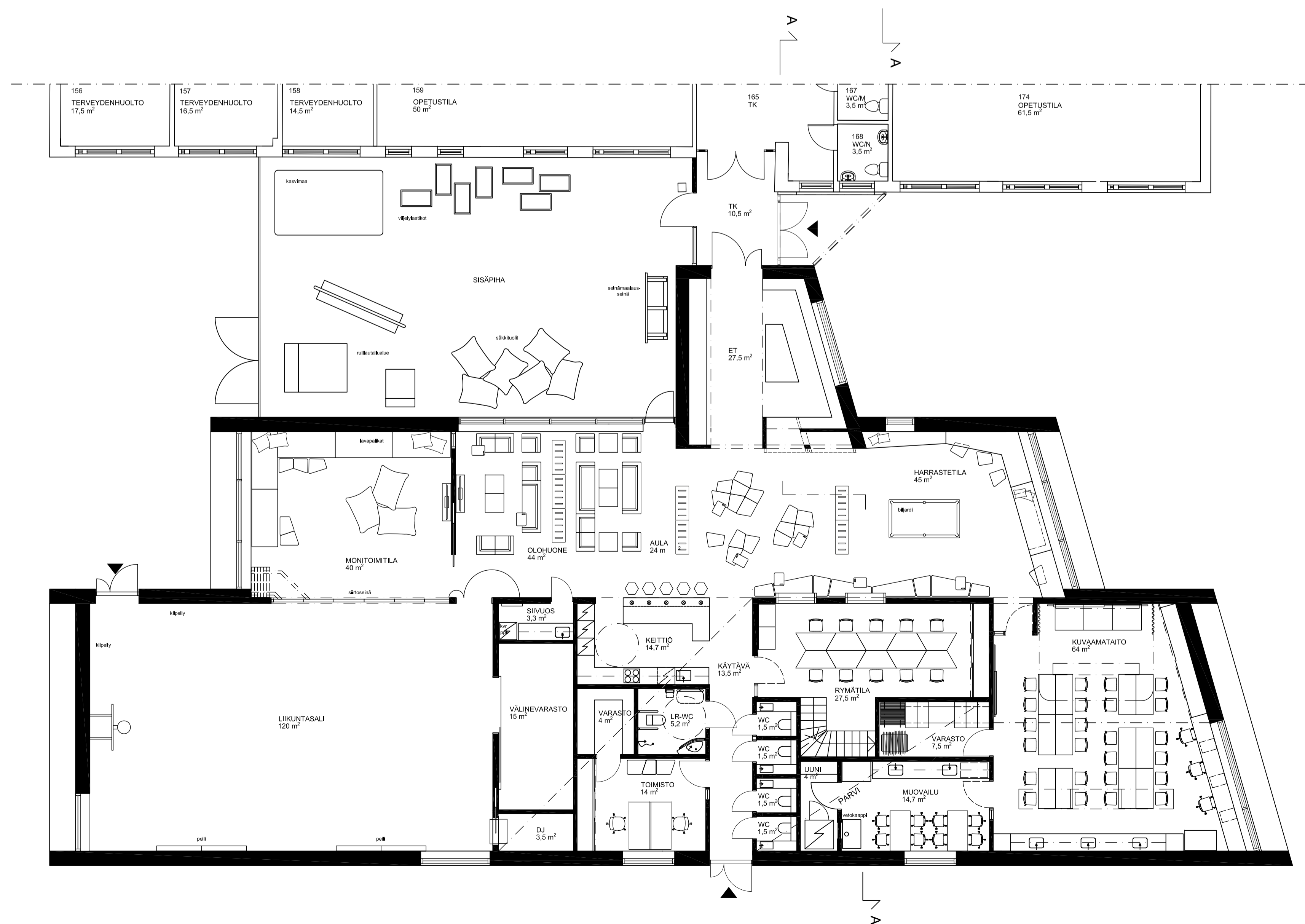
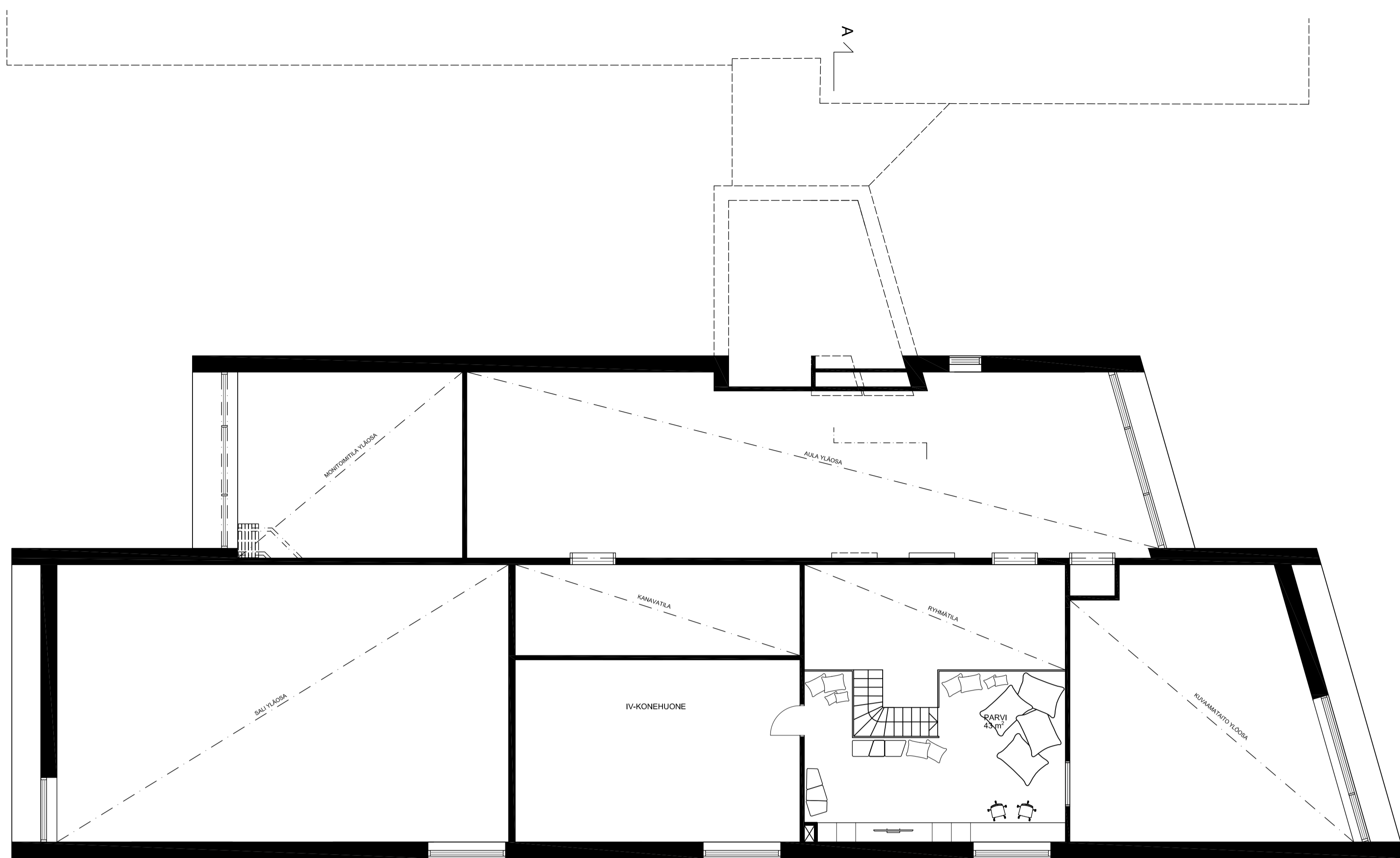

SKANDI

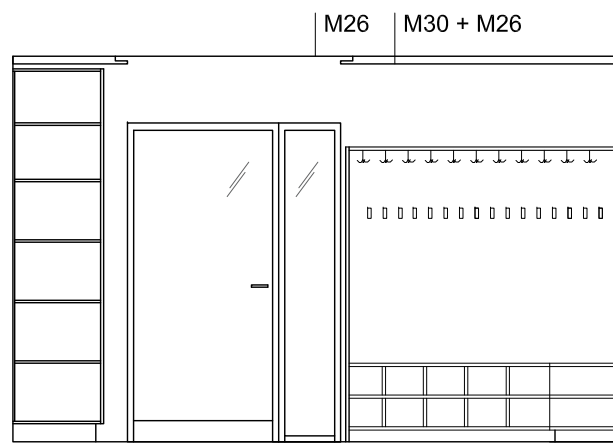
pohjoinen | kepeä | konstailematon | pastellinen | rauhoittava | kotoinen

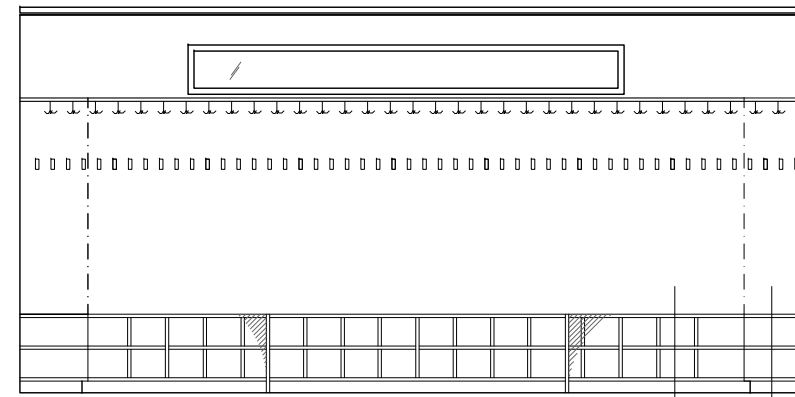

LIITE 4
 POHJAPIIRUSTUS
 1:100

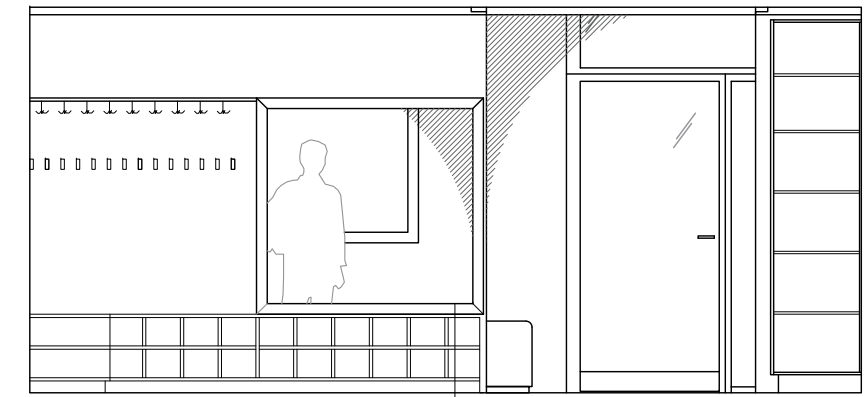

PROJEKTIO A

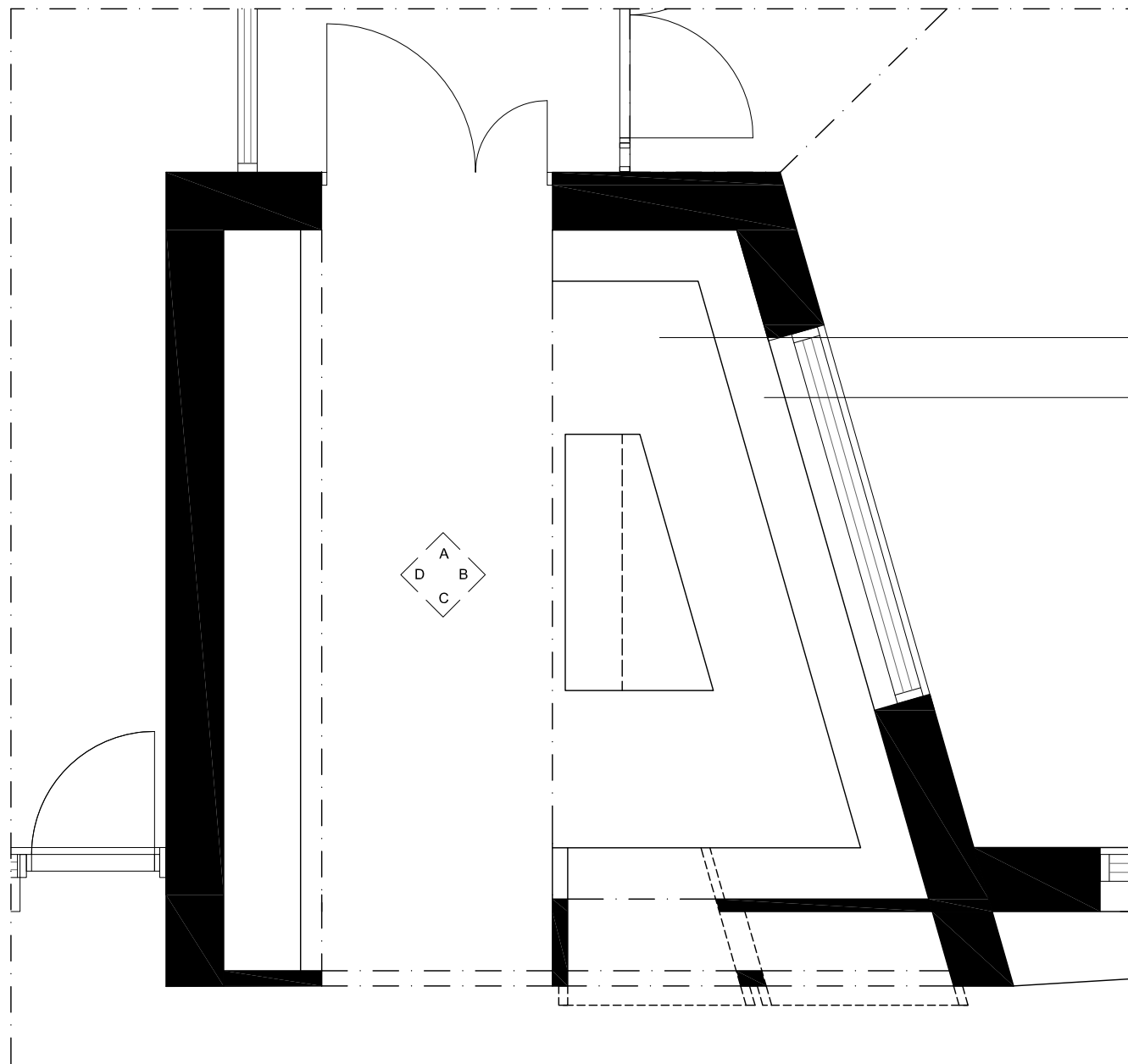
PROJEKTIO B

M20 M20

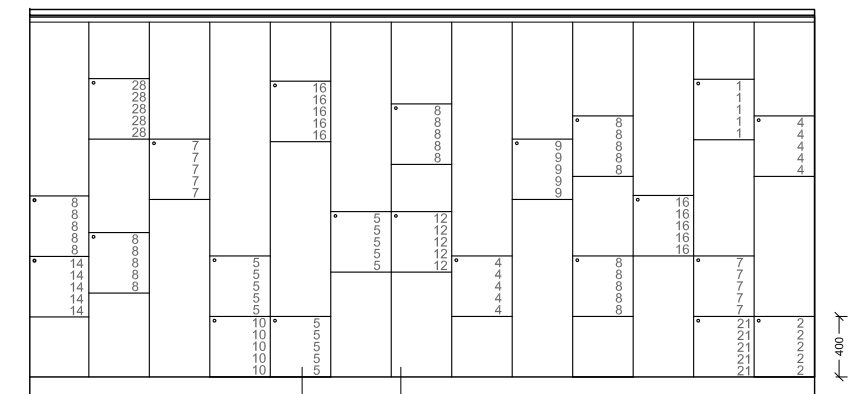
PROJEKTIO C

M20

M01

M20

PROJEKTIO D

M20

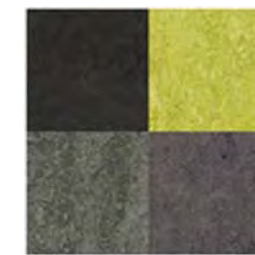
M54

400

M20

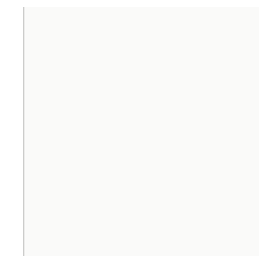
M01

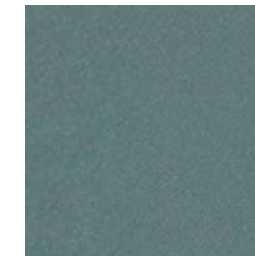
M32

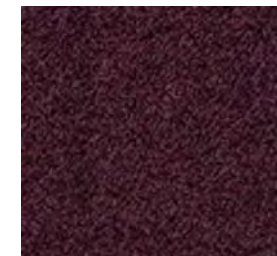
M26

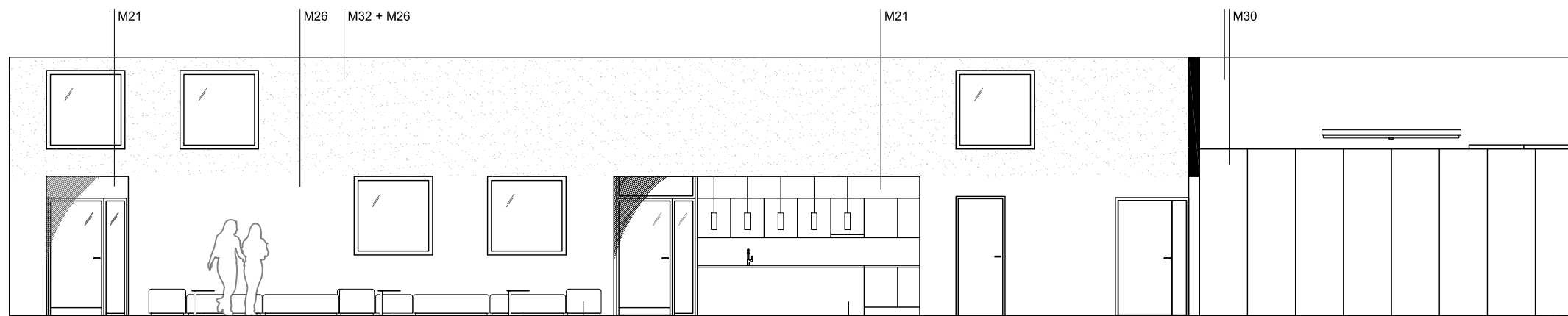

M54

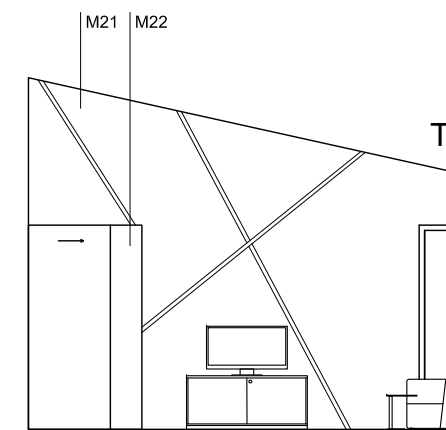

M08

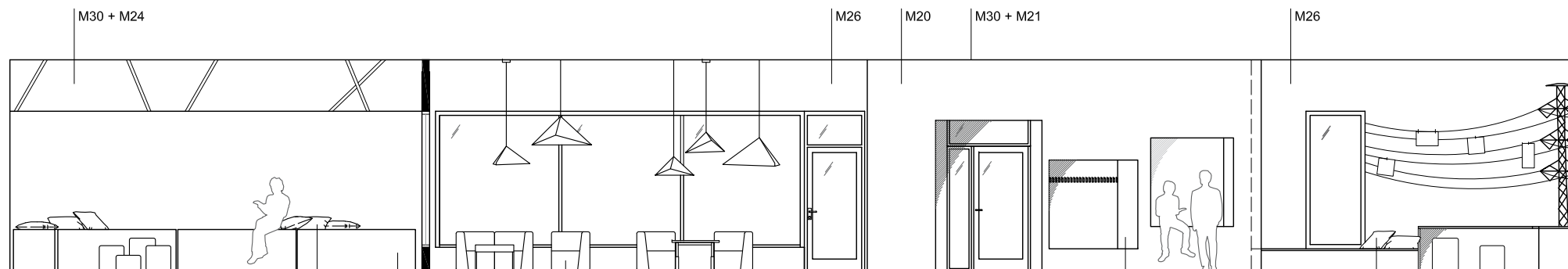

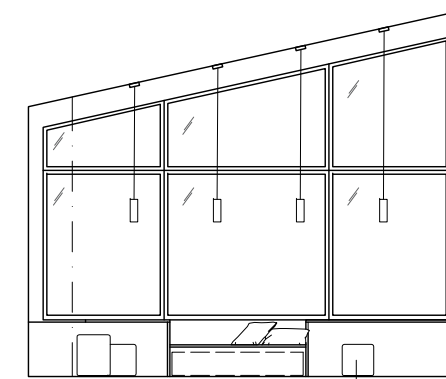
PROJEKTIO A

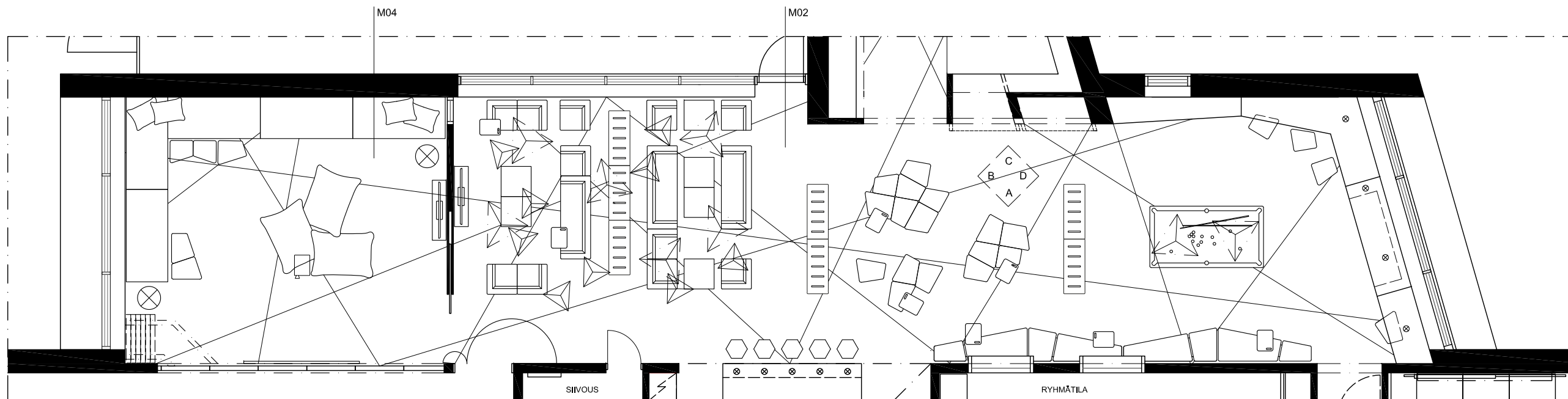
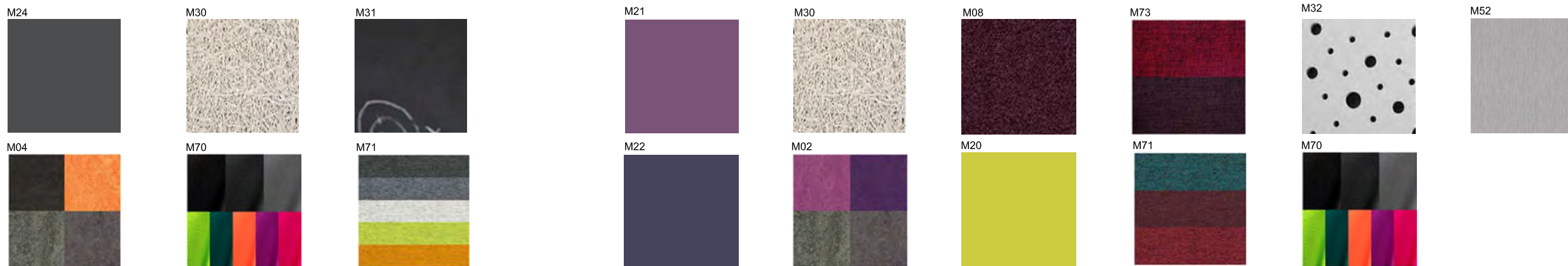
PROJEKTIO B

PROJEKTIO C

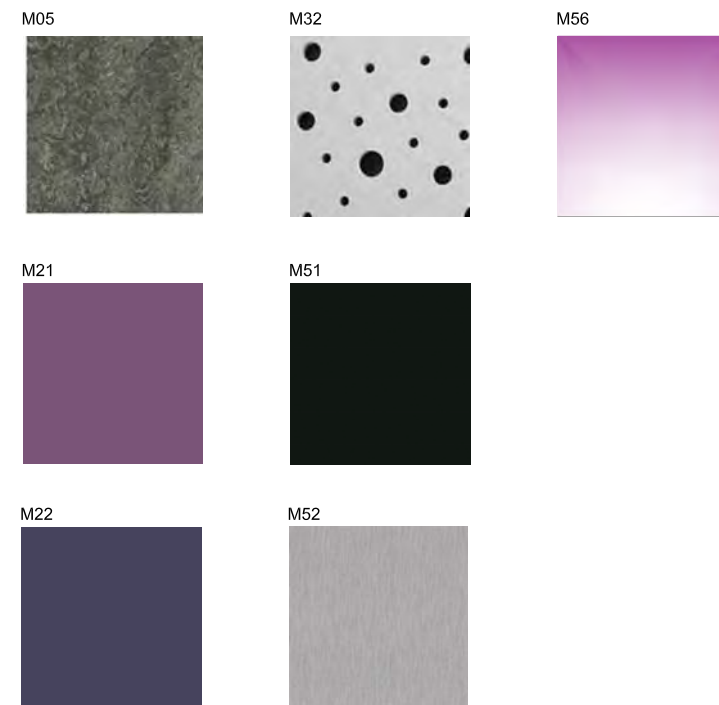
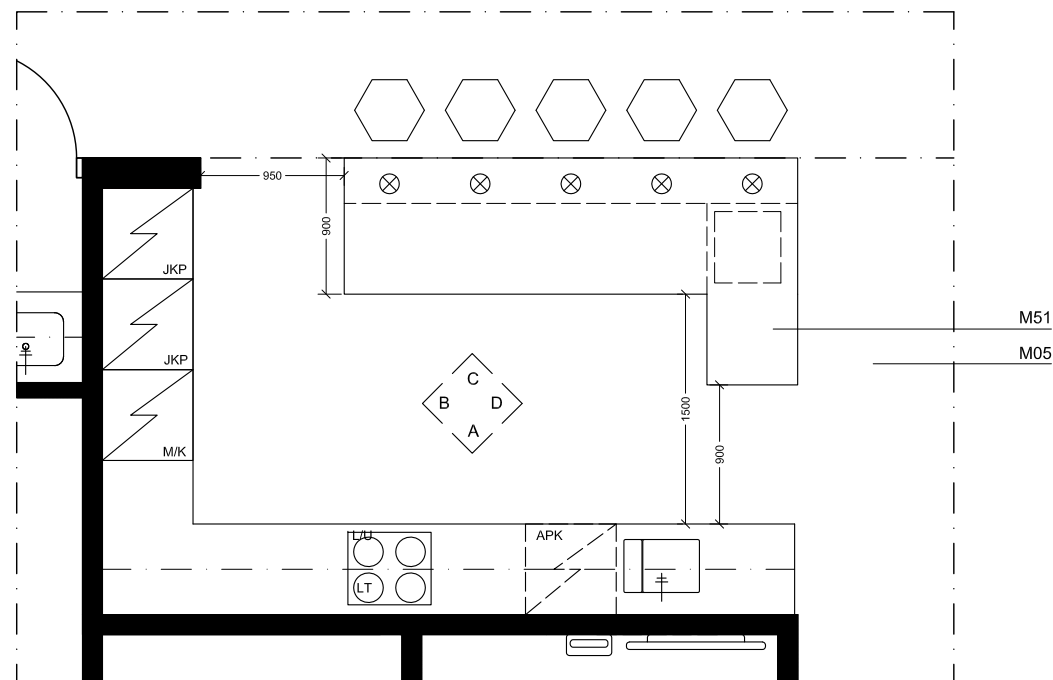
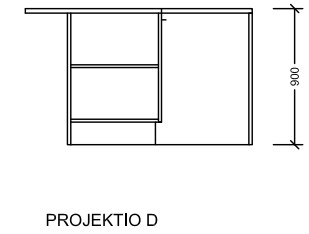
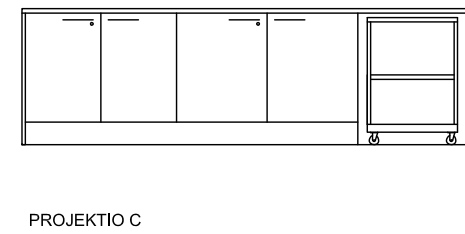
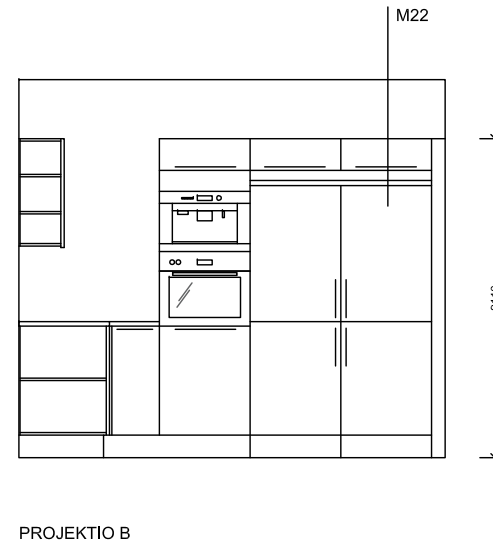
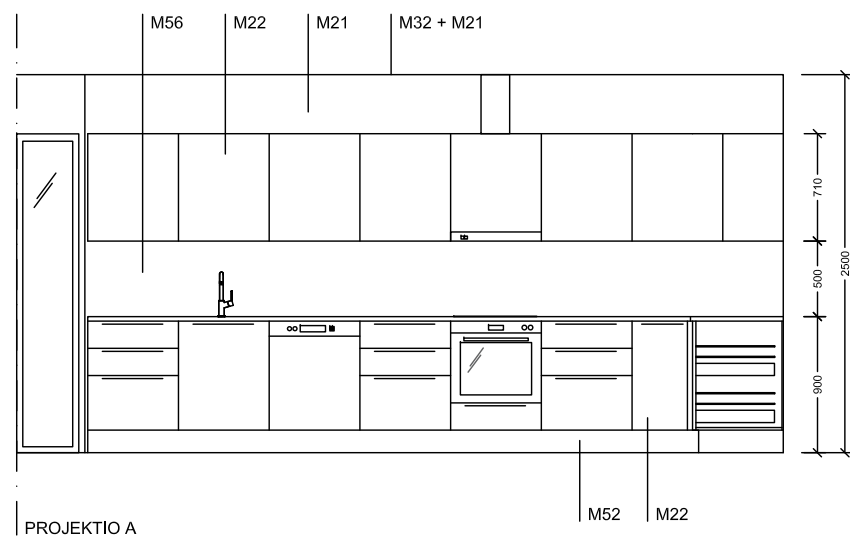

PROJEKTIO D

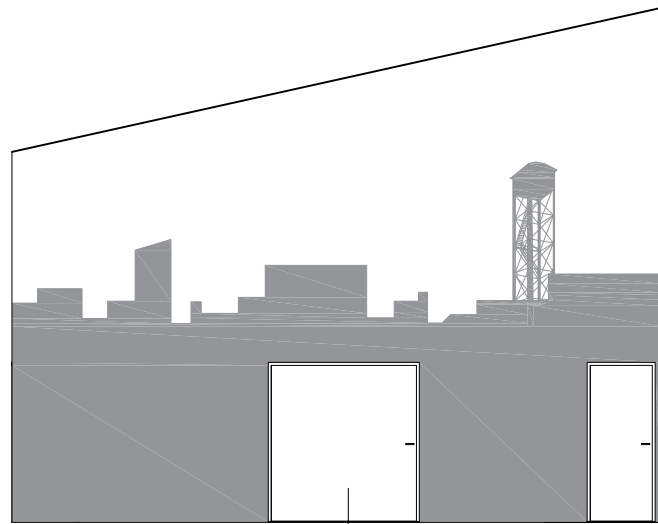

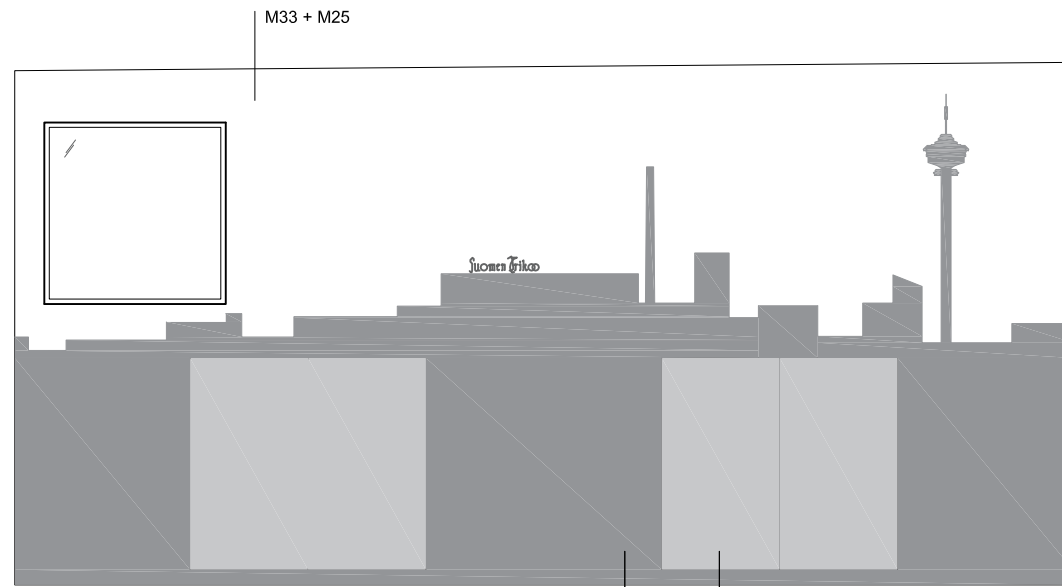

PROJEKTIO A

M26

PROJEKTIO B

M33 + M25

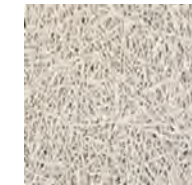
M24

M57

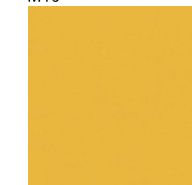
M24

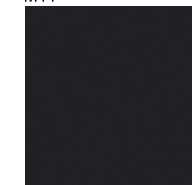
M30

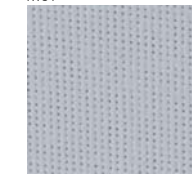
M10

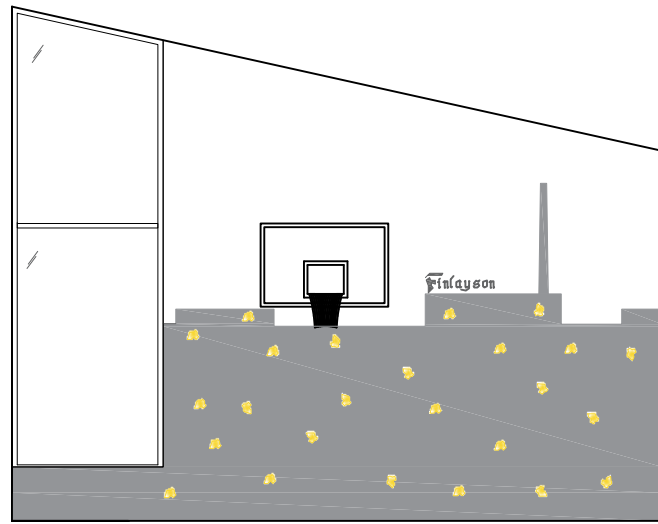
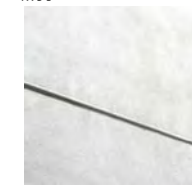
M11

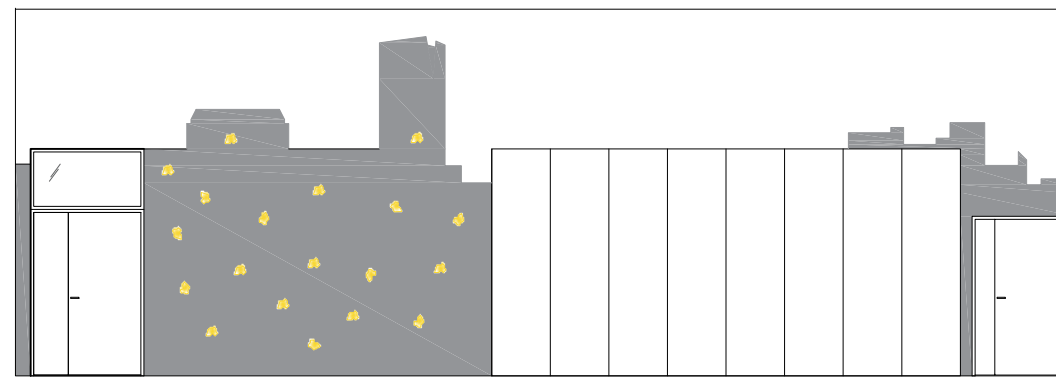
M57

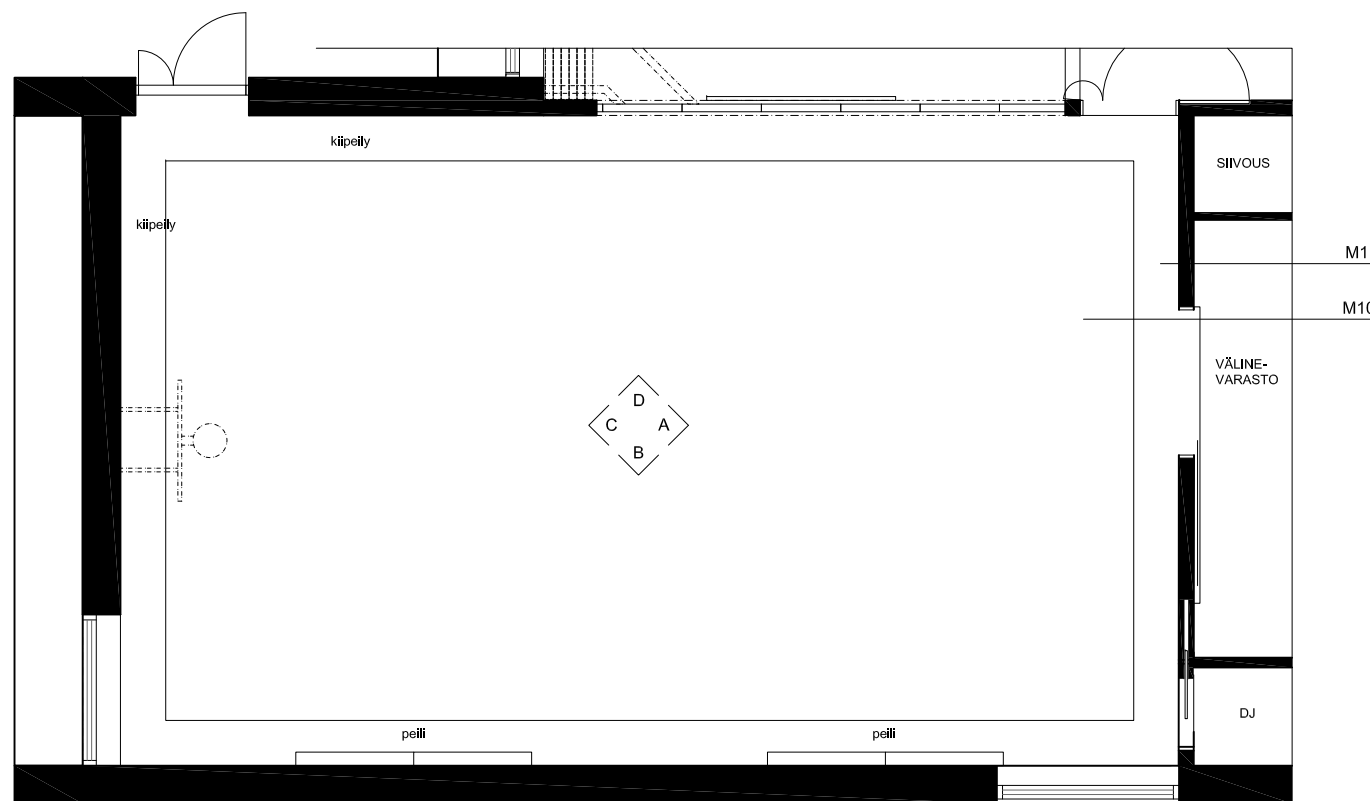
M33

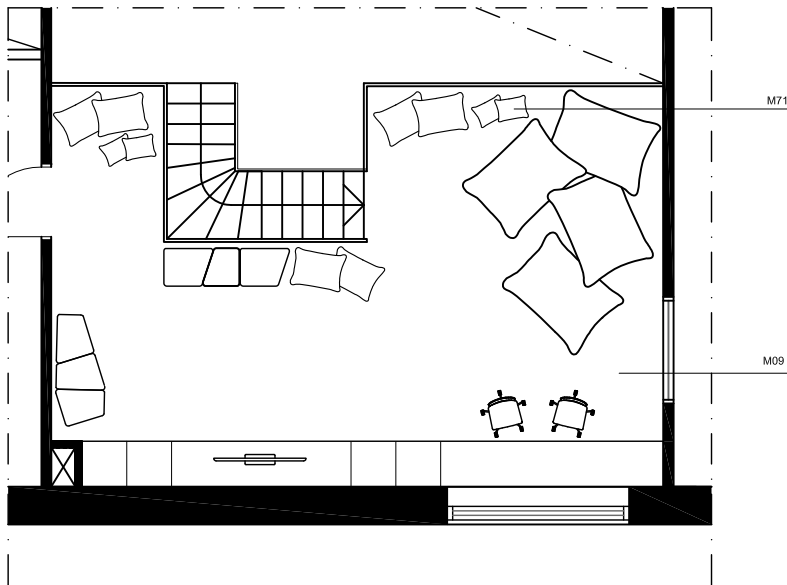
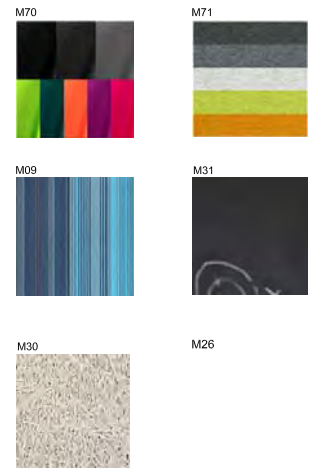
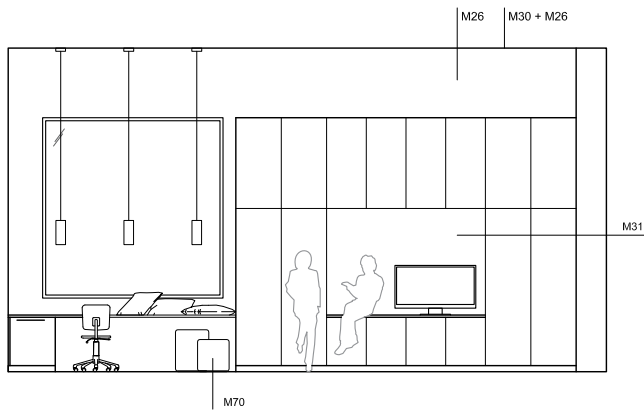

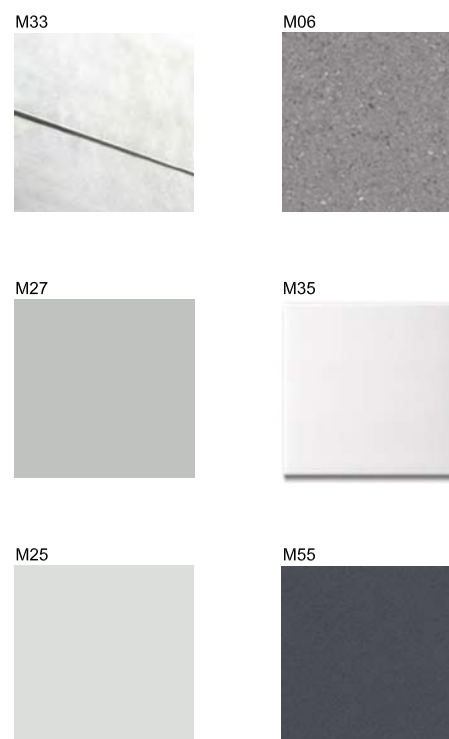
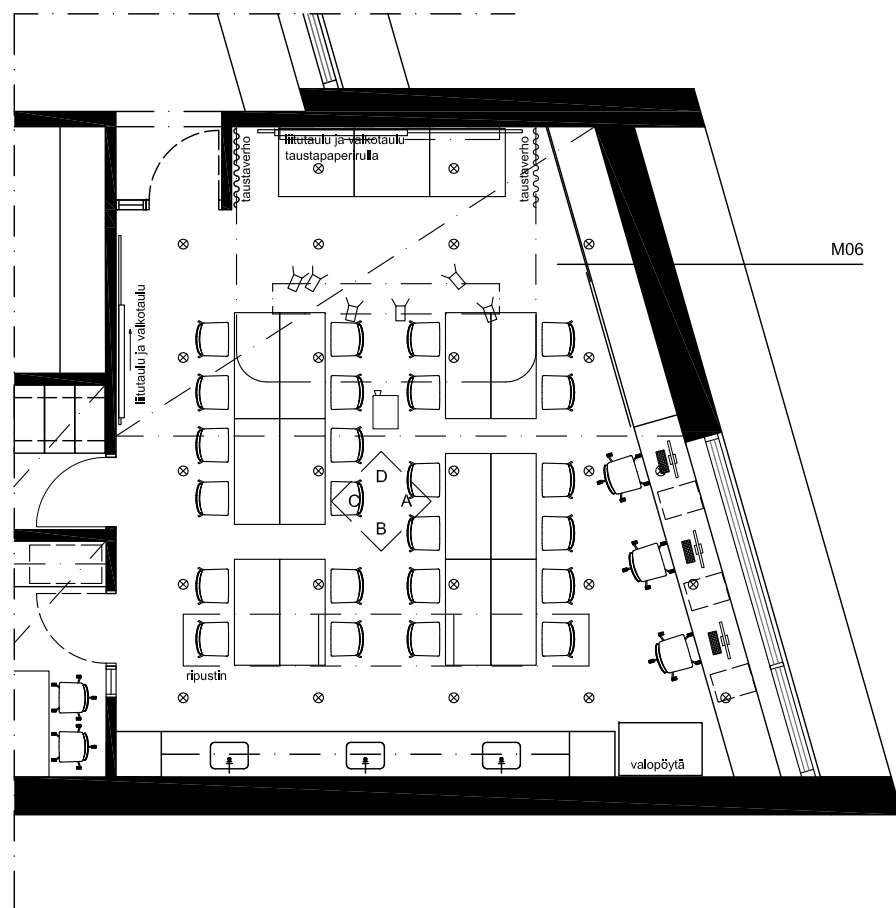
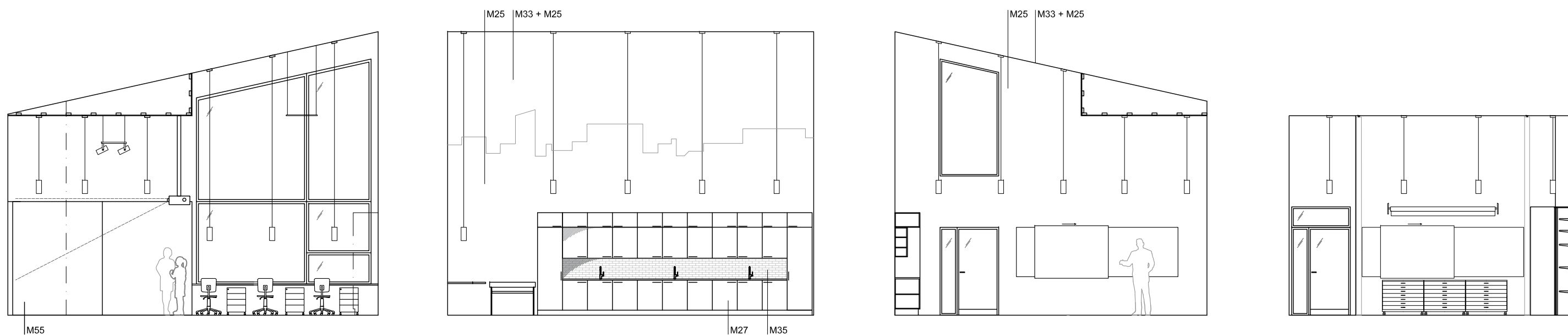
PROJEKTIO C

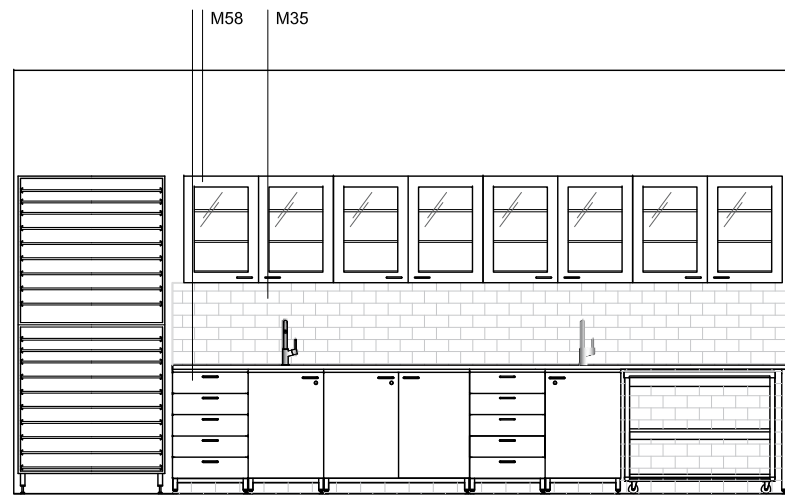

PROJEKTIO D

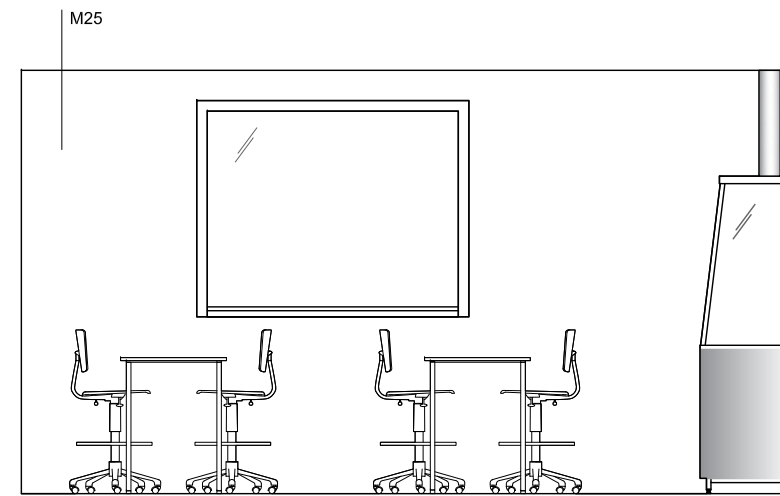

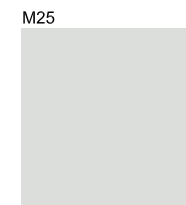
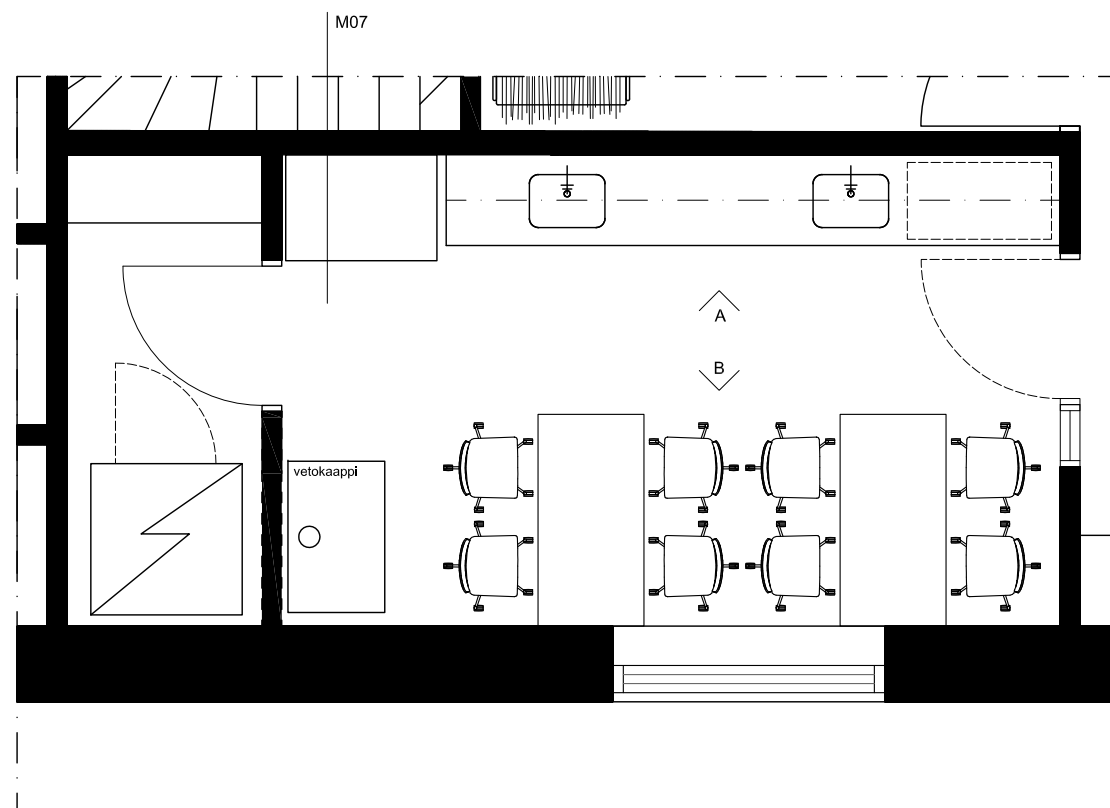

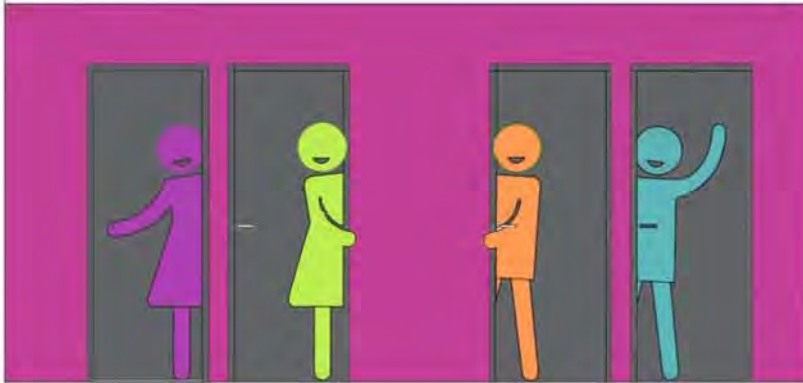

PROJEKTIO A

PROJEKTIO B

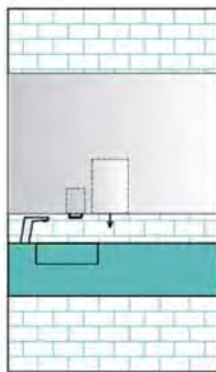

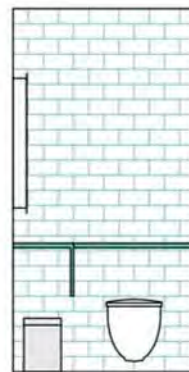
PROJEKTIO A

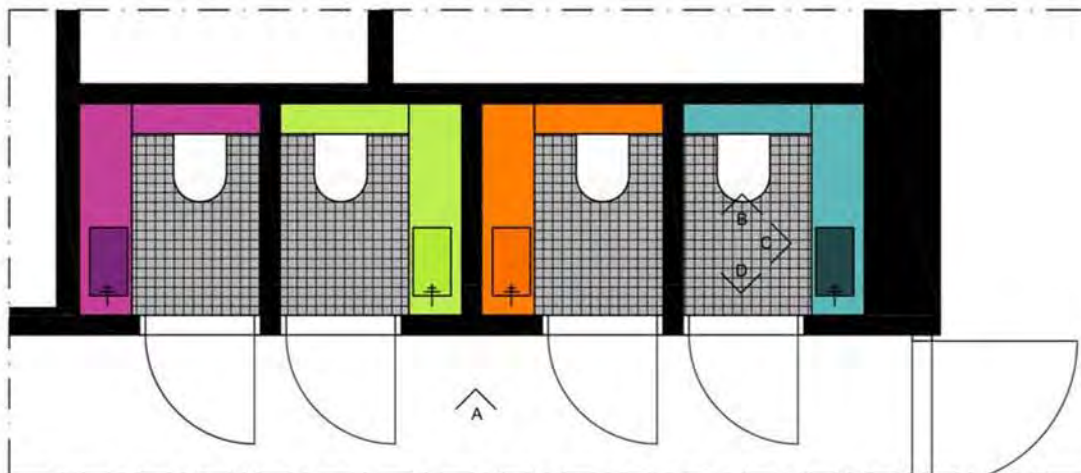
PROJEKTIO B

PROJEKTIO C

PROJEKTIO D

M50

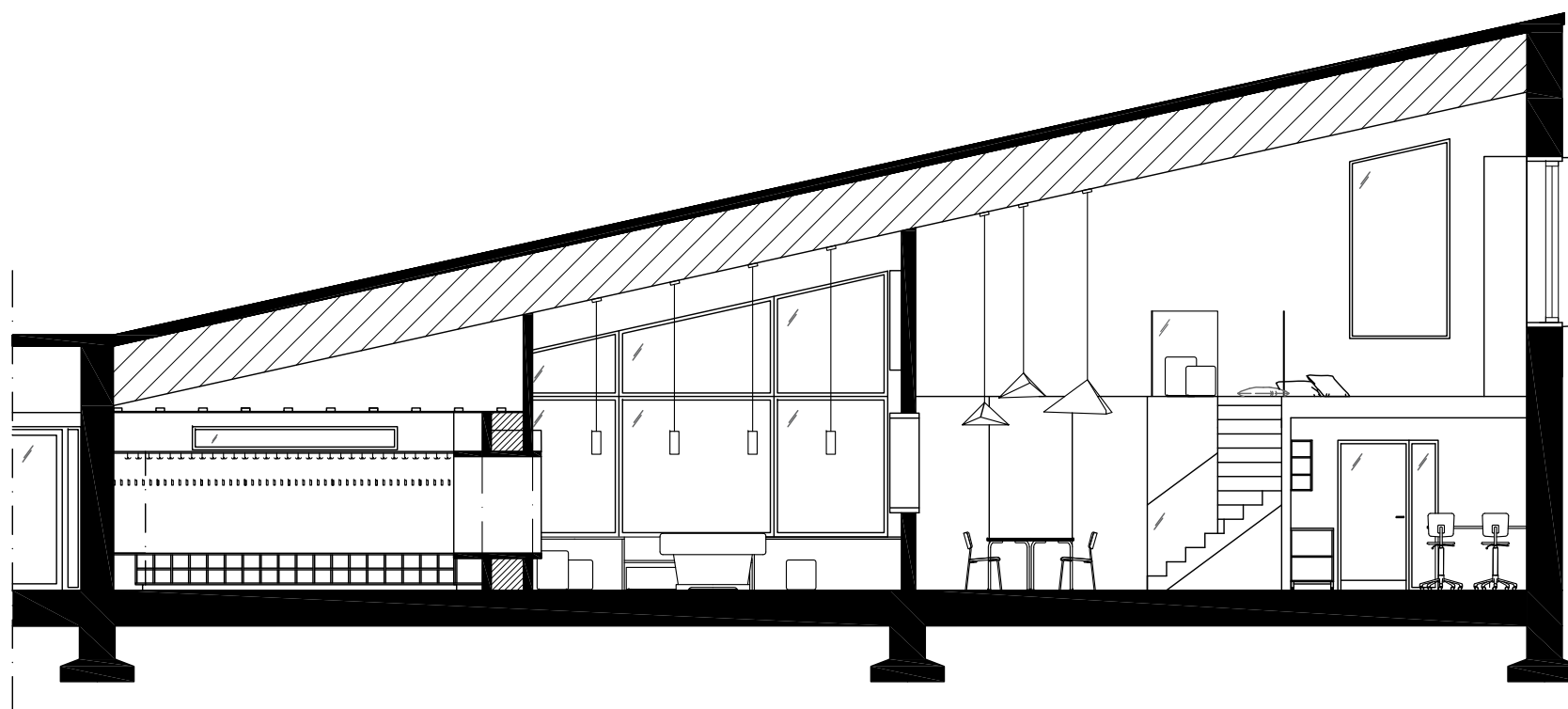

M34

M12

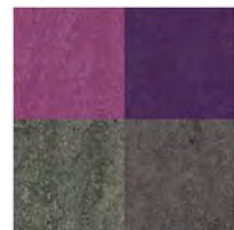

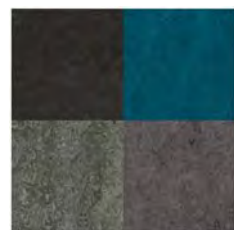
LATTIAMATERIAALIT

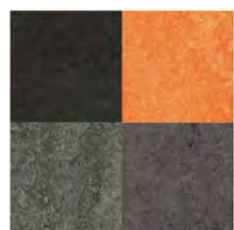
M01
Linoleumi
Forbo Marmoleum Real, oma kuviointi värit:
3707 black hole, 3224 chartreuse,
3048 graphite, 3139 lava

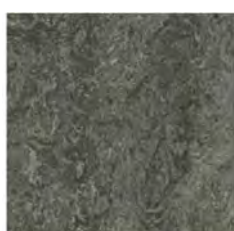
M02
Linoleumi
Forbo Marmoleum Real, oma kuviointi värit:
3245 summer pudding, 3244 purple,
3048 graphite, 3139 lava

M03
Linoleumi
Forbo Marmoleum Real, oma kuviointi värit:
3707 black hole, 3242 adriatica,
3048 graphite, 3139 lava

M04
Linoleumi
Forbo Marmoleum Real 25x25 oma
ladontakuvio värit 3707 black hole,
3241 orange sorbet, 3048 graphite, 3139 lava

M05
Linoleumi
Forbo Marmoleum Real 3048 graphite

M06
Julkitilamuovi
UpofloorZero 5703

M07
Julkitilamuovi
Upofloor Zero 5702

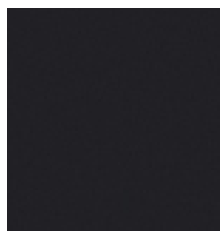
M08
tekstiilimatto
Ege Epoca Silky Contract
bordeaux blue

M09
tekstiililaatta
Milliken Fixation Brights FXN05-51-159
Anenome

M10
Urheiluvinyylimatto Tarkett Omnisports
Referens 6,5 mm 3912013 keltainen

M11
Tarkett Omnisports vinyylimatto Reference
6,5 mm 3912010 musta

M12
Märkätila klinkkeri
Marca Corona Work 10x10
väri Dark

M13
Tekstiilimatto
Ege Fields of Flow
watercolour bamboo blue
Laatu Highline 1100, pohja WT

SEINÄ- JA KATTOMATERIAALIT

M20
Maalisävy
NCS S 1060-G70Y

M21
Maalisävy
NCS S 4040-R40B

M22
Maalisävy
NCS S 7020-R60B

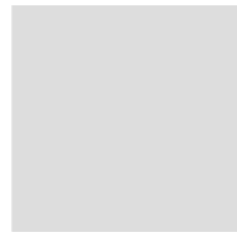

M23
Maalisävy
NCS S5040-B10G

PINTAMATERILAALILUETTELO

M24
Maalisävy
NCS S 8000-N

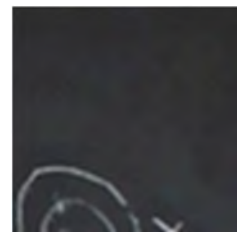
M25
Maalisävy
NCS S1002-G

M27
Maalisävy
NCS S 4000-N

M30
Akustolevy
Heradesign puumagnesiittilevy
värit: NCS S 1060-Y, S 0500-N,
S2005-R80B tai erikseen määritetty

M31
Koulutaulumaali

M32
Akustolevy
Knauf Danoline Stratopanel rei'itys G8/15/20
mm, maalattava

M33
Ruiskutettu akustopinta
Decocoat, sileä ruiskutuspinna, väri määritetty
erikseen

M34
Märkätile kaakeli
valkoinen, kiiltävä 10 x 20 cm
sauman väri teeman mukaan: Starlike Ottoseal
390, 370, 460 ja 410

M35
Väli tilaklinkkeri
Pukkila Arkitekt Color M 10 x 30 cm
white kiiltävä
½-tiililadonta

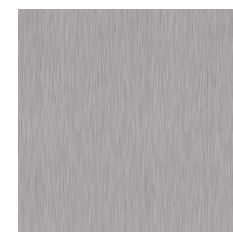
MUUT MATERIAALIT

M50
Allaskaluste
Durat, väri teeman mukaan: 750, 810, 480 ja
671

M51
Laminaattitaso
Formica CC2253

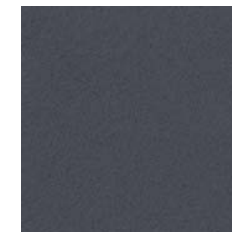
M52
Laminaatti
Formica M2032

M53
Kiinnityspinta linoleumi
Forbo Bulletin Board 2185

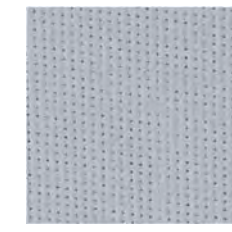
M54
Kiinnityspinta linoleumi
Forbo Bulletin Board 2203

M55
Kiinnityspinta linoleumi
Forbo Bulletin Board 2204

M56
Keittiön väli tilalasi
Maalattu rautavapaa karkaistulasi 12 mm
NCS S 4040-R40B

M57
Iskunkestävä akustiikka levy
Ecophon Super G, väri harmaa

M58
Ruostumaton teräs

PINTAMATERIAALILUETTELO

TEKSTIILIT

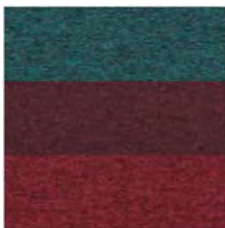
M70

Verhoilukangas

Englisch Decor Soft Grip Keinonahka

Perusvärit: A1142, A1138, A1137

Efektivärit teeman mukaan: A1133, A1135. A1123, A1129 ja A1131

M71

Verhoilukangas

Kvadrat Divina MD 843, 673 ja 633

M72

Verhoilukangas

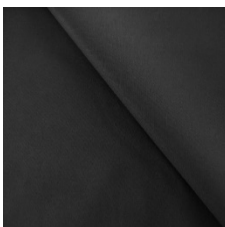
Kvadrat Divina melange 180, 170, 120, 931, 521

M73

Verhoilukangas

Lauritzon's TREVI A3000

värit: 3260 ja 3216

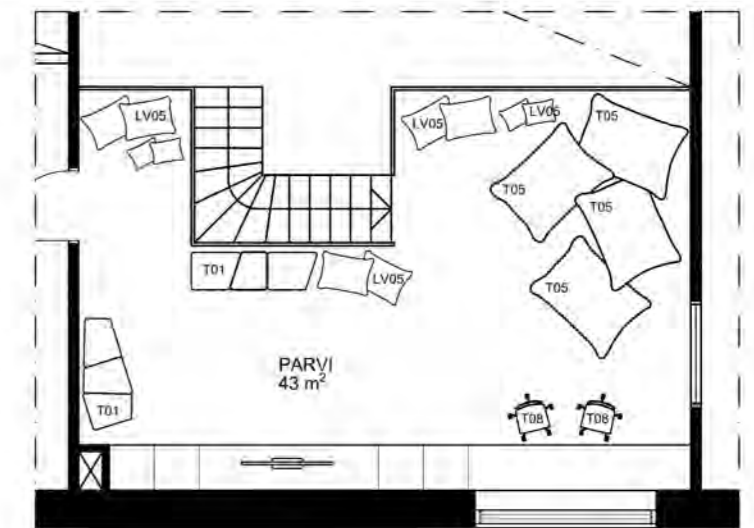
M74

Pimennysverhokangas

Frone Artefact black out

väri Carpon 07

Sähköinen rullaverhomekanismi

T01 Isku Kivikko

T02 Martela Bit nojatuoli

T03 Martela Bit sohva

T04 Baarituoli mutteri

T04 Martela Diagonal Play

T05 Fatboy

T06 Martela Axia 2L

T07 Isku Pisa

T08 Isku Pisa pyörällinen

T09 Isku Pisa pyörällinen korkea

P01 Martela Cube

P02 Martela Pinta I

P03 Martela Pinta I korkeussäätö

P04 Isku Summa GR

P05 Isku Move

P06 Isku Space Chicken

P07 Martela Pinta ES

K01 Martela Big

K02 Isku Tendo Oppi

LV 01 BuzziBlinds

LV02 Martela Face

LV03 Martela Cupio

LV05 BuzziBag

HANNA-MARIE NAUKKARINEN

VIIHTYISÄT JA MONIKÄYTTÖISET NUORISOTILAT

Suunnitelma Lielahden nuorisokeskukseen

14.4.2015

PÖYDÄT

P01

Martela Cube sohvapöytä
65x65 cm kotelokansi, korkeus 44 cm
kansi: mustaksi petsattu saarni
jalusta: maalattu musta

P02

Martela Pinta I
räätälöity, kansi 80x80 cm, jalustan
runko 60x60 cm korkeussäätö 63-85
cm
kansi: petsattu musta saarniviilu
jalusta: maalattu musta

P03

Martela Pinta I
80x140 cm korkeussäätö 63-85 cm
kansi: keskiharmaa laminaatti
jalusta: maalattu harmaa

P04

Isku Summa GR
140x61 cm korkeus 72,6 cm
kansi: valkoinen
jalusta: maalattu musta
lisävaruste: pyörät 2kpl

P05

Isku Move taittokansipöytä
60x140 cm korkeus 73 cm,
jalustan leveys 125 cm
kansi: Lam 230 vaalean harmaa
jalusta: IM-88 grafiitti

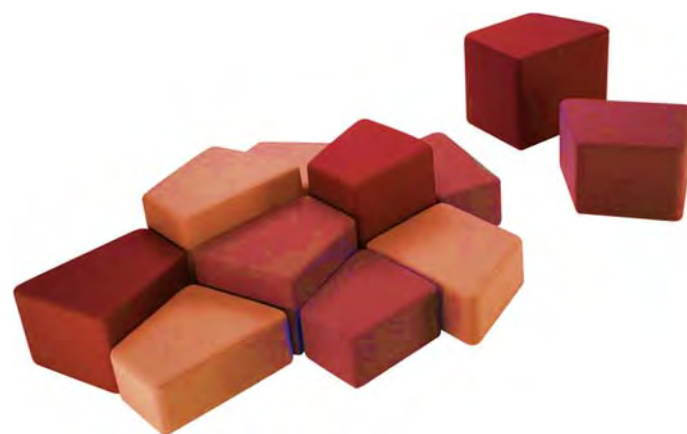
P06

Isku Space Chicken apupöytä
48x33 cm korkeus 57 cm
kansi musta, jalusta musta ja pinkki

P07

Martela Pinta ES sähkötyöpöytä
60x160 cm korkeussäätö 70-120 cm
kansi: valkoinen laminaatti
jalusta: maalattu valkoinen

ISTUIMET

T01

Isku Kivikko rahit
Verhoilu teemavärin mukaan M70

T02

Martela Bit nojatuoli
65x65 cm istuinkorkeus 42 cm
Kaksivärinen verhoilu M73
Sisäverhous sävy 3216

T03

Martela Bit sohva
65x180 cm istuinkorkeus 42 cm
Kaksivärinen verhoilu M73
Sisäverhous sävy 3216

T04

Teetettävä baarituoli Mutteri
Istuin halkaisija 42 cm, korkeus 62
cm, pyörivä jalusta
Istuinosa verhoiltu M70 A1142
Jalkaosa teräs maalattu musta
Lisävaruste jalkatuki

T04

Martela Diagonal Play rahi
Kaksivärinen verhoilu M70 A1129 ja
A 1142

T05

Fatboy säkkituoli outdoor
Väri Teemavärin mukaan
(kuva violetista)

T06

Martela Axia 2L työtuoli
verhoilu: musta
jalusta: kromi

T07

Isku Pisa luentotuoli
istuin: valkoinen laminaatti
jalusta: IM-89 silver

KALUSTEPOHJAPIIRUSTUS

T08

Isku Pisa luentotuoli
pyörillä, korkeussäätö 39-50 cm
istuin: valkoinen laminaatti
jalusta: IM-89 silver

T09

Isku Pisa luentotuoli
pyörillä, korkeussäätö 52-75 cm
istuin: vaalean harmaa laminaatti
jalusta: IM-89 silver

LV01

BuzziSpace BuzziBlinds sermi
Large Regular 100x190x30 cm
Verhoilu BuzziRough 188 Dalhia

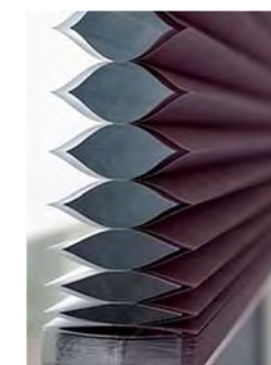
LV02

Martela Face pöytäseinäke
40x160 cm
verhoilu Divina Melange 2 931

KAAPIT JA LISÄVARUSTEET

K01

Martela Big säilytin
43x160 cm korkeus 84 cm
Petsattu saarni musta

LV03

Pimennysverho LuxaFlex Duette
Black out 62 mm musta
sähkötoiminen, paloturvallinen

K02

Isku Tendo-Oppi 4D ja 4F
80x87 cm
Pyörillä, valkoinen

LV05

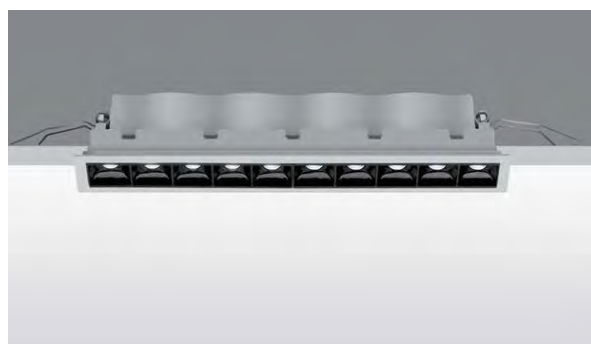
Tyynyt BuzziBag neljä eri kokoa,
verhoilu BuzziRough teemavärien
mukaan

V 01
iQuzzini iN 60 upotettu
leveys 60 mm, pituus 612-3594 mm Dali
himmennettävä, kehys alumiini, kytketään linjoiksi,
LED 11-75W, 1320-7940lm, 4000K

V 05
iQuzzini Laser Blade High Contrast MT91
Dali himmennettävää upotettava, 30x30 mm
LED 2W 200lm 4000K

V 02
iQuzzini Laser Blade High Contrast MK52
Dali himmennettävä, upotettava, 44x281 mm
LED 21W 2000lm 4000K

V 06
Enola musta
E27 10x32 cm
Kuvaamataito
LED päivänvalolamppu
himmennettävä 20W 950lm 5800K Ra > 90

V 07
Enola valkoinen
E27 10 x 32 cm
LED himmennettävä 4W 260lm 3000K

V 03
Cariitti valokuitu
LED 12W 4000K

V 08
Zero Top
Dali himmennettävä
1000x1000mm LED 1398lm
650x650 mm LED 1223lm 3000K

V 04
Flexled Roll RGB
Värivalo LED valonauha
5m 41W

V 09
Zero Last
korkeus 1650 mm kupu 375x420 mm
Maalattu matta musta
E27 LED 4W 260lm 3000K